

САВА осигурување а.д. Скопје

Посебни финансиски извештаи
за годината завршена на 31 декември 2021
со Извештај на независните ревизори

Содржина :

Извештај на независните ревизори

Посебни финансиски извештаи

Посебен извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	1-4
Посебен извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	5-7
Посебен извештај за промени во капиталот	8-9
Посебен извештај за паричните текови	10-12
Белешки кон посебните финансиски извештаи	13-68

Извештај на
независниот
ревизор

КПМГ РЕВИЗИЈА ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Северна Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до акционерите на Сава Осигурување АД Скопје

Извештај за посебните финансиски извештаи

Извршивме ревизија на придружните посебни финансиски извештаи на Сава Осигурување АД Скопје ("Друштвото"), како што се прикажани на страните од 1 до 68, кои се состојат од посебниот биланс на состојба на 31 декември 2021 година и посебниот биланс на успех, посебниот извештај за промени во капиталот и посебниот извештај за паричниот тек за годината тогаш завршена, и белешките кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за посебните финансиски извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување и реална презентација на овие посебни финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на посебни финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие посебни финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Северна Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека посебните финансиски извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во посебните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во посебните финансиски извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени во Друштвото за изготвување и реално прикажување на посебните финансиски извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува осврт на користените сметководствени

принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во посебните финансиски извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, посебните финансиски извештаи реално и објективно ја прикажуваат неконсолидираната финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2021 година, како и неговата неконсолидирана финансиска успешност и неговиот неконсолидиран паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишен извештај за работата на Друштвото изготвен согласно барањата на член 384(г) од Законот за трговски друштва

Согласно изискувањата на член 34(д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во посебниот годишен извештај на Друштвото, изготвен од раководството согласно барањата на член 384(г) од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со посебната годишна сметка на Друштвото и со финансиските информации обелоденети во ревидираните посебни финансиски извештаи на Друштвото, на и за годината која завршува на 31 декември 2021 година. Раководството е одговорно за изготвување на посебната годишна сметка на Друштвото којашто беше одобрена од извршните членови на Одборот на Директори на Друштвото на 27 јануари 2022 година и за изготвување на посебниот годишен извештај на активностите на Друштвото, којшто беше одобрен од извршните членови на Одборот на Директори на Друштвото на 16 март 2022 година.

Скопје, 18 март 2022 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР
Срѓан Ранѓеловиќ

КПМГ Ревизија ДОО
Управител
Срѓан Ранѓеловиќ

Финансиски
извештаи

Посебен извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) На 31 декември 2021 година

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	19	2,418,792	3,876,079
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		2,418,792	3,876,079
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		1,104,591,190	1,075,978,835
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005	20	134,447,431	136,444,033
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		134,447,431	136,444,033
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		134,447,431	136,444,033
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	21	29,250,036	29,690,502
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		12,300,000	12,300,000
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		16,950,036	17,390,502
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021		940,893,723	909,844,300
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022		-	-
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	22	720,646,891	663,162,605
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		40,396,750	34,835,629
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		543,747,338	452,321,590
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		136,502,803	176,005,386
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030		-	-

3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	23	220,246,831	246,681,695
4.1 Дадени депозити	036		220,246,831	246,681,695
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	28	61,562,927	79,115,331
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		13,165,961	34,839,888
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		46,030,482	42,811,132
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		2,366,484	1,464,311
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквализационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	049		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		3,851,985	-
1. Одложени даночни средства	052		27,908	-
2. Тековни даночни средства	053		3,824,077	-
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		233,232,517	249,745,612
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	24	188,989,339	226,973,267
1. Побарувања од осигуреници	056		183,183,868	222,756,180
2. Побарувања од застапници и посредници	057		5,805,471	4,217,087
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		19,184,783	6,449,070
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		19,184,783	6,449,070
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	25	25,058,395	16,323,275

1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		6,322,645	7,671,734
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		1,476,288	1,562,532
3. Останати побарувања	066		17,259,462	7,089,009
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		29,233,922	30,143,733
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	20	9,844,098	8,871,414
1. Опрема	070		9,844,098	8,871,414
2. Останати материјални средства	071		-	-
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	26	19,389,824	21,272,319
1. Парични средства во банка	073		18,801,921	20,700,067
2. Парични средства во благајна	074		587,903	572,252
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		-	-
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078		36,982,445	32,742,561
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		32,560,042	30,421,924
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		4,422,403	2,320,637
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
С. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Е+Ж+З)	083		1,471,873,779	1,471,602,151
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		47,037,759	46,924,851
ПАСИВА				
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		391,301,357	409,337,383
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	27	234,072,672	234,072,672
1. Запишан капитал од обични акции	087		234,072,672	234,072,672
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		3,684,727	5,320,305
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		3,472,715	5,320,305
3. Останати ревалоризациони резерви	094		212,012	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		56,648,135	45,536,481
1. Законски резерви	096		56,648,135	45,536,481
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		113,296,270	91,072,962
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		0	33,334,963
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		16,400,448	-

Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	28	883,233,539	867,498,349
I. Бруто резерви за преносни премии	107		450,566,220	423,094,678
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109		427,781,472	440,560,226
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		4,885,847	3,843,445
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114	29	19,803,901	15,880,812
1. Резерви за вработени	115		19,803,901	15,880,812
2. Останати резерви	116		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117		1,196,989	1,371,497
1. Одложени даночни обврски	118		413,766	-
2. Тековни даночни обврски	119		783,223	1,371,497
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		174,345,643	175,617,906
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122	30	3,472,925	3,768,588
1. Обврски спрема осигуреници	123		3,375,140	3,609,308
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		97,785	159,280
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		9,897,921	34,504,603
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		9,851,962	34,458,594
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		45,959	46,009
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	31	160,974,797	137,344,715
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		131,214,033	113,632,800
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		-	-
3. Останати обврски	133		29,760,764	23,711,915
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		1,992,352	1,896,204
С. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+С	136		1,471,873,779	1,471,602,151
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		47,037,759	46,924,851

Посебен извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		874,670,522	806,284,785
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	8	831,939,525	766,708,705
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202		941,572,475	848,399,024
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија	206		-60,487,482	-93,482,148
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		-27,471,542	6,587,953
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		-21,673,927	5,203,876
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	10	21,873,406	21,392,998
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемнини	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216		18,150,033	18,698,735
4. Позитивни курсни разлики	217		1,558,356	921,252
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		1,979,508	1,724,422
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		1,979,508	1,724,422
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		185,509	48,589
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		8,276,656	8,363,014
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	11	6,699,575	5,588,834
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	12	5,881,361	4,231,234
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		891,070,970	769,156,565
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	9	399,308,880	365,791,653
1. Бруто исплатени штети	228		463,287,962	371,768,050
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		-8,429,786	-8,612,499
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230		-	-

4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231		-39,551,191	-19,454,008
5. Промени во бруто резервите за штети	232		-12,778,754	42,912,157
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234		-3,219,350	-20,822,047
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235		140,229	-1,561,803
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		140,229	-1,561,803
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		1,042,402	-97,492
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244		-902,173	-1,464,311
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		33,069,398	29,513,961
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		3,707,067	3,912,118
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		29,362,331	25,601,843
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	13	399,550,812	336,253,909
1. Трошоци за стекнување (253+253а+254+255)	252		236,765,079	196,684,762
1.1 Провизија	253		88,330,756	68,149,523
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	253а		124,711,696	107,190,412
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		25,860,745	22,533,558
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		-2,138,118	-1,188,731
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256		162,785,733	139,569,146
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		11,727,535	11,480,169
2.2 Трошоци за вработени (258а+258б+258в+258г+258д)	258		65,733,097	57,883,269
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		37,522,797	33,698,819
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		3,454,870	3,074,264
2.2.3 Придонеси за задолжително социјално осигурување	258в		15,143,450	13,897,457
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување на вработени	258г		3,585,830	3,193,694
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		6,026,150	4,019,035

2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		8,935,148	6,358,170
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260		76,389,953	63,847,538
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		54,913,772	49,272,054
2.4.2 Материјални трошоци	260б		8,052,699	8,554,153
2.4.3 трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		13,423,482	6,021,332
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	14	1,815,135	18,273
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		-	-
3. Негативни курсни разлики	264		1,810,571	18,273
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		4,564	-
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	15	44,682,083	41,808,388
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273		44,682,083	41,808,388
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274		6,945,633	-5,138,257
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	16	5,558,800	2,470,441
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		-	37,128,220
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		16,400,448	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	18	-	3,793,257
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		-	33,334,963
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		16,400,448	-

Посебните финансиски извештаи прикажани на страниците од 1 до 68 се одобрени од извршните членови на Одборот на Директори на 14 март 2022 година и беа потпишани во нивно име од:

Ило Ристовски
Генерален Директор

Мелита Гугуловска
Извршен Директор

Мирче Маринковиќ
(овластен сметководител бр. на уверение 0106855)

ПК: Извештај за промени во капиталот

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Преми и на емитирани акции	Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви	Откупени сопствени акции	Ревалоризацион резерв	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +) / загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	234,072,672	-	41,393,755	-	-	-	41,393,755	-	5,202,280	82,787,511	12,428,177	375,884,395
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	234,072,672	-	41,393,755	-	-	-	41,393,755	-	5,202,280	82,787,511	12,428,177	375,884,395
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	4,142,726	-	-	-	4,142,726	-	118,026	8,285,451	20,906,786	33,452,988
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33,334,963	33,334,963
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	4,142,726	-	-	-	4,142,726	-	118,026	8,285,451	- 12,428,177	118,026
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1,842,447	-	-	1,842,447
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	- 1,724,422	-	-	- 1,724,422
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	4,142,726	-	-	-	4,142,726	-	-	8,285,451	- 12,428,177	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување.намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	234,072,672	-	45,536,481	-	-	-	45,536,481	-	5,320,306	91,072,962	33,334,963	409,337,383	
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	234,072,672	-	45,536,481	-	-	-	45,536,481	-	5,320,306	91,072,962	33,334,963	409,337,383	
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	234,072,672	-	45,536,481	-	-	-	45,536,481	-	5,320,306	91,072,962	33,334,963	409,337,383	
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	11,111,654	-	-	-	11,111,654	-	- 1,635,579	22,223,309	- 49,735,410	- 18,036,026	
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 16,400,448	- 16,400,448	
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	11,111,654	-	-	-	11,111,654	-	- 1,635,579	22,223,309	- 33,334,963	- 1,635,579	
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2, 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2, 2	-	-	-	-	-	-	-	-	131,917	-	-	131,917	
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2, 3	-	-	-	-	-	-	-	-	- 1,979,508	-	-	- 1,979,508	
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2, 4	-	-	11,111,654	-	-	-	11,111,654	-	212,012	22,223,309	- 33,334,963	212,012	
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	234,072,672	-	56,648,135	-	-	-	56,648,135	-	3,684,727	113,296,270	-16,400,448	391,301,357	

ПТ: Извештај за паричните текови

ПОЗИЦИЈА	Износ		
	Број на позиција	Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	а		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	1,022,113,289	859,135,177
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	979,556,403	808,436,137
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	35,245,265	30,114,790
4. Примени камати од работи на осигурување	304	2,865,266	1,340,966
5. Останати приливи од деловни активности	305	4,446,355	19,243,284
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	1,002,869,001	853,941,376
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	498,117,333	402,883,837
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	85,094,164	82,031,697
4. Надоместоци и други лични расходи	310	65,733,097	57,883,269
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	310,083,376	268,743,649
6. Платени камати	312	2,254	342
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	4,501,495	3,054,846
8. Останати одливи од редовни активности	314	39,337,282	39,343,735
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	19,244,287	5,193,801
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	-	-
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	б		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	88,819,333	125,860,194
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	481,770	1,200,258
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	440,466	-

5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	-	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	69,660,820	105,927,653
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	18,236,277	18,732,283
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	109,946,114	128,940,567
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	4,637,458	5,657,105
2. Одливи по основ на материјални средства	328	4,659,061	2,122,454
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	100,649,595	121,161,008
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	21,126,781	3,080,373
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	В	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	1,110,932,621	984,995,371

Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	1,112,815,116	982,881,943
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	-	2,113,428
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	1,882,495	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	21,272,319	19,158,891
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	19,389,824	21,272,319

1. Општи информации

Сава Осигурување а.д. Скопје ("Друштвото") е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Ул. Загребска бр. 28А
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Друштвото припаѓа на Групацијата на САВА РЕ од Словенија и е во доминантна сопственост на Позаваровалница САВА дд од Словенија која поседува 93,86% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото. Крајна матична компанија на Друштвото е Позаваровалница САВА дд.

Друштвото е регистрирано за вршење на 17 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот.

На 31 декември 2021 година, Друштвото имаше 240 вработени (2020: 232 вработени).

2. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" и "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси", и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување".

(б) Основи за мерење

Финансиските извештаи се изготвени според историската вредност освен за:

· средствата расположливи-за-продажба кои што се мерат по објективна вредност.

(в) Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари ("МКД" или "денари"), која е функционална и известувачка валута на Друштвото, освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во апсолутни износи во македонски денари.

(г) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија и "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" изискува од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и основните претпоставки редовно се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

Информациите во врска со расудувањата направени од менаџментот во примената на сметководствените стандарди кои имаат значително влијание на финансиските извештаи се прикажани во белешка 4.

2. Основа за изготвување (продолжение)

(д) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута, и кои се мерат по објективна вредност, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во добивката или загубата, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2021 и 2020 година беа како што следи:

	2021 MKD	2020 MKD
1 EUR	61.627	61.694
1 USD	54,3736	50,2353

3. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

(а) Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика, Друштвото да плати значителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(б) Договори за осигурување

(i) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирани премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанување на ризикот за времетраење на периодот на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици. Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанати штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

(i) Признавање и мерење (продолжение)

Наплатените штети кои се надоместени од трети лица и штети за кои се очекува дека ќе бидат надоместени и наплатени од трети лица се одземаат од исплатените штети.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на извештајот за финансиската состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавените штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за штети не се дисконтираат.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека менаџментот смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервираните износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

(в) Средства од реосигурување

Друштвото цедира премија во реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(в) Средства од реосигурување (продолжение)

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на известување се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е обезвреднето доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(г) Приходи

(i) Заработени премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3(б).

(ii) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од вложувања во финансиски средства. Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати и дивиденди, како и остварени добивки од финансиските средства класифицирани како расположливи-за-продажба.

(iii) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени од странски осигурителни компании и Националното Биро по основ на исплатени штети како и приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога ќе се изврши соодветната услуга.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(д) Расходи

(i) Трошоци за стекнување на договори

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти и брокери вклучени во продажбата, маркетинг трошоци и трошоци за реклами.

(ii) Одложени трошоци за стекнување

Одложените трошоци за стекнување се пресметуваат како производ од заработената провизија во текот на годината, и количникот од преносната премија на денот на пресметката и заработената премија за годината, за секоја класа на осигурување.

Единствен трошок што е земен во предвид при пресметката на одложените трошоци за стекнување е провизијата.

На денот на извештајот за финансиска состојба, Друштвото ги евидентира провизиите во однос на полисираната премија, како и преносната премија која се пресметува во однос на полисираната премија. Друштвото во пропишаниот временски рок изврши усогласувања на сметководствени политики на признавање, последователно мерење и обелоденување за трошоците за стекнување што се содржани во Упатството за примена на контниот план за друштвата за осигурување и реосигурување („Службен весник на РМ“, бр. 170 од 16.08.2019 година).

(iii) Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во извештајот за сеопфатна добивка според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(е) Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на законската регулатива. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплатуваат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех во периодот во кој настануваат, како дел од трошоците за вработени.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога ќе се добие соодветната услуга. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период од вработените и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) Планови за дефинирани користи

Согласно македонската законска регулатива Друштвото исплаќа на вработените две просечни плати во Република Северна Македонија во моментот на заминување во пензија.

План за дефинирани користи претставува план за користи по завршување на вработувањето и истиот е различен од плановите за дефинирани придонеси. Нето обврската на Друштвото во однос на плановите за дефинирани користи се пресметува со проценување на износот на идни користи кои вработените ги стекнале како надомест за нивната служба во тековниот и минатиот период, тие користи се дисконтирани за да се утврди нивната сегашна вредност. Пресметката се извршува од страна на квалификуван актуар.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)**(г) Користи за вработените (продолжение)***(iii) Планови за дефинирани користи*

Премерувањата кои произлегуваат од дефинираните планови за користи вклучуваат актуарски добивки и загуби. Друштвото веднаш ги признава во останата сеопфатна добивка и сите други трошоци поврзани со дефинираните планови за користи во трошоци за користи за вработените во добивка или загуба.

Кога користите од планот се менуваат, делот од променетите користи поврзани со минатата служба на вработениот, се признава веднаш во Извештајот за сеопфатна добивка кога се случува измена на планот.

Друштвото признава добивка или загуба како резултат на исплата на дефиниран план за користи во моментот на реализација. Добивката или загубата како резултат на исплатата на дефинираниот план за користи претставува разлика помеѓу сегашната вредност на обврската за дефинираниот план за користи исплатена согласно определениот датум на исплата и износот на исплатата вклучувајќи ги сите плаќања во врска со конкретната исплата направени директно од страна на Друштвото.

(е) Тековни даночни средства /обврски

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех освен кога се однесува за ставки коишто се пренесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековиот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2020: 10%) на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредноста на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат.

Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

(ж) Недвижности и опрема*(i) Признавање и мерење*

Недвижностите и опремата се мерат според набавната вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги приливите од отуѓување со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нето во рамките на останати приходи или останати расходи во извештајот за сеопфатна добивка.

(ж) Недвижности и опрема(продолжение)

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од средството од недвижностите и опремата се признаваат во сегашната вредност на тоа средство, доколку е веројатно дека Друштвото ќе има идни економски користи од тој дел и доколку неговата вредност може да се измери веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Сите останати трошоци за секојдневно одржување на недвижностите и опремата се признаваат во добивката или загубата во моментот на нивното настанување.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавна вредност намалена за резидуалната вредност на средството. Значајните компоненти на индивидуалното средство се оценуваат, и доколку компонентата има корисен век различен од остатокот од средството, таа компонента се амортизира одделно.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента од недвижностите, постројките и опремата.

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век на траење за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Згради	1.3%
Транспортни средства	15.5%
Компјутери	33%
Мебел и опрема	10-20%

Методите на амортизација, проценетиот век на траење како и резидуалната вредност на средствата се преценуваат на секоја дата на известување.

(з) Нематеријални средства

(i) Признавање и мерење

Нематеријалните средства набавени од страна на Друштвото кои имаат определен век на траење се мерат според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоци за нематеријалните средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корист од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како трошоци во моментот на настанување.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството, намалена за резидуалната вредност на средството.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на нематеријалните средства, од денот кога тие се расположливи за употреба.

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Софтвер и лиценци	20%
-------------------	-----

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преценуваат на секоја дата на известување.

3 Значајни сметководствени политики (продолжение)

(s) Средства земени под наем - наемател

Наемите на средства во услови кога Друштвото ги презема суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетното признавање, средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицираат како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот на финансиска состојба на Друштвото.

(и) Финансиски инструменти

(i) Недеривативни финансиски средства

Недеривативните финансиски инструменти на Друштвото се класифицираат во следните категории: заеми и побарувања и финансиски средства расположливи-за-продажба.

Друштвото почетно ги признава заемите и побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства (вклучувајќи ги финансиските средства расположливи за продажба) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува страна на договорните одредби на инструментот.

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од финансиското средство со трансакција во која се пренесени суштински сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кој е креиран или задржан од страна на Друштвото се признава како посебно средство или обврска.

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба кога, и само кога, Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера или да ги порамни трансакциите на нето основа или да го реализира средството и да ја порамни обврската истовремено.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не котираат на активен пазар. Ваквите средства почетно се признаени по објективната вредност плус трансакциските трошоци кои директно се припишуваат на стекнувањето на финансиското средство. Последователно на почетното признавање, заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради обезвреднување.

Заемите и побарувањата се содржат од депозити и побарувања од купувачи и другите побарувања.

Финансиски средства расположливи-за-продажба

Финансиски средства расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како финансиски средства расположливи-за-продажба или не се квалификувани во некоја друга категорија на финансиски средства. Последователно на почетното признавање, тие се мерат по објективна вредност и промените кои произлегуваат, освен загубите поради обезвреднување, се признаваат директно во ревалоризационата резерва во капиталот. Кога вложувањето се депризнава, добивката или загубата акумулирана во капиталот се рекласификува во добивката или загубата.

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од сопственички и должнички хартии од вредност и удели во инвестициски фондови.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од парични средства на жиро сметка, благајна и краткорочни депозити во банки со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци.

3 Значајни сметководствени политики (продолжение)

(и) Финансиски инструменти (продолжение)

(ii) Недеривативни финансиски обврски

Друштвото почетно ги признава издадените должнички хартии од вредност и субординираните обврски на датумот на кој тие настануваат. Сите други финансиските обврски (вклучувајќи ги обврските кои се по објективна вредност преку добивката или загубата) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува страна на договорните одредби на инструментот.

(iii) Недеривативни финансиски обврски (продолжение)

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Не-деривативните финансиски обврски вклучуваат останати обврски.

Таквите финансиски обврски почетно се признаваат по објективна вредност плус било какви директно поврзани трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање, овие финансиски обврски се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

(j) Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификуваат како капитал. Дополнителните трошоци кои се директно поврзани со емисијата на обични акции, се признаваат како намалување од капиталот.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

(к) Заработка по акција

Друштвото презентира основна и разводната заработка по акција за своите обични акции. Основната заработка по акција е пресметана со поделба на добивката расположлива на сопствениците на обични акции на Друштвото со пондерираниот просечен број на обични акции во периодот. Разводната заработка по акција е утврдена со корекција на добивката или загубата расположлива на сопствениците на обични акции и пондерираниот просечен број на обични акции за ефектите од сите разводнувачки потенцијални обични акции.

(л) Обезвреднување на средствата

(i) Недеривативни финансиски средства

На секој датум на известување финансиското средство кое не е по објективна вредност преку добивката и загубата се проценува за да се утврди дали постои некој објективен доказ дека е обезвреднето. Финансиското средство се смета обезвреднето доколку постои објективен доказ дека се има случено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

Како објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се обезвреднети може да биде неисполнување на обврските или доцнење со плаќањата од страна на должникот, реструктурирање на износ од страна на Друштвото според услови кои Друштвото инаку не ги одобрува, индикации дека должникот банкротирал, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Друштвото, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност. Дополнително, за вложувања во сопственички инструменти, значителното или продолженото намалување на објективната вредност под неговата набавна вредност претставува објективен доказ дека средството е обезвреднето.

3 Значајни сметководствени политики (продолжение)**(п) Обезвреднување на средствата (продолжение)****(i) Недеривативни финансиски средства (продолжение)****Заеми и побарувања**

Друштвото издвојува загуби поради оштетување согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. Согласно овој правилник, Друштвото ги класификува сите поединечни побарувања по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во категории во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Друштвото утврдува загуба поради обезвреднување со примена на проценти кои во зависност од деновите на доцнење во интервали се пропишани во правилникот.

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства мерени по амортизирана набавна вредност се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста во позициите вредносно усогласување во Билансот на успех. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава. Кога последователен настан (на пример плаќање на долгот од страна на должникот) предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на кумулативните загуби кои биле признаени во ревалоризационата резерва во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главницата во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ добивката или загубата.

Сепак, секое дополнително, идно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се прикажува во ревалоризационата резерва во капиталот.

Објективната вредност на вложувањата во обврзници за денационализација класификувани како средства расположливи за продажба се утврдува преку последната пазарна цена на овие обврзници наведена во извештајот на Македонска берза која важела на датумот на билансот на состојба, при што разликата до објективната вредност е признаена во билансот на состојба како ревалоризациона резерва.

(ii) Не-финансиски средства

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Друштвото, се проценува на секој датум на известување за да се утврди дали постои било каква индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои, тогаш се проценува надоместувачкиот износ на средството. Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството, или неговата единица која генерира пари, го надминува неговиот надоместлив износ.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството или единицата која генерира пари.

За целите на тестирање на загубите поради обезвреднување, средствата кои не можат да се тестираат индивидуално се групирани заедно во најмалата група на средства којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или единици кои генерираат пари.

Загубите поради обезвреднување се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

3 Значајни сметководствени политики (продолжение)**(м) Резервирања**

Резервирање се признава доколку, како резултат на минат настан, Друштвото има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери, и за кое е веројатно дека ќе постои одлив на ресурси кои содржат економски користи за подмирување на обврската. Резервирањата се одредени со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и оние ризици, специфични за обврската.

Резервирање за неповолен договор се признава кога очекуваните користи кои што се очекува да се примат од страна на Друштвото од истиот договор се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските утврдени со договорот. Резервирањето се мери според сегашната вредност на пониските од очекуваните трошоци за раскинување на договорот и очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред резервирањето да биде воспоставено, Друштвото признава загуба за обезвреднување на средствата кои се поврзани со договорот.

(н) Известување по сегменти

Оперативен сегмент е компонента на Друштвото вклучена во деловни активности од кои може да заработува приходи и да прави расходи, вклучувајќи приходи и расходи поврзани со трансакции со било кои компоненти на Друштвото. Оперативните резултати на оперативните сегменти на Друштвото редовно се прегледуваат од страна на Одбор на Директори на Друштвото со цел за донесување на одлуки во врска со алокација на ресурсите на сегментот и оценување на нивната успешност, и за кои се расположливи дискрециони финансиски информации. Друштвото има само еден известувачки сегмент.

(њ) Нови стандарди и правилници

Агенцијата за супервизија на осигурување донесе измени и дополнувања на неколку правилници кои беа објавени во “Службен Весник на Република Северна Македонија” бр.170 на 16 август 2019 година. Со овие измени: се воспоставуваат правила за вреднување на одложени трошоци за стекнување; се променуваат правилата за пресметка на капиталот на друштвата за осигурување; се променуваат правилата за вреднување на недвижностите и се променува основот за признавање на приход од реализирани регресни побарувања. На 31 декември 2021 година, Друштвото е усогласено со новата регулатива на Агенцијата за супервизија на осигурување.

(о) Споредбени податоци

Со цел порелевантно да се обезбеди конзистентност во тековната година, компаративните податоци може да бидат променети соодветно. Направените промени не се значајни и се со цел подобрување на споредбеноста, освен оние кои се опишани детално во белешките, доколку истите ги има.

4 Сметководствени проценки и расудувања

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат.

Сепак, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е крајниот резултат да се разликува од претходно утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

4 Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети ("IBNR") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. IBNR штетите често може да станат видливи за Друштвото дури неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

(i) Клучни извори на несигурност во проценките (продолжение)

Општи договори за осигурување (продолжение)

Секоја пријавена штета се проценува поделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од оценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

Резерви по договори за осигурување (продолжение)

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба.

Вредноста на резервите за настанати а сеуште непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат штетните настани, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети.

Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скапило - (Chain ladder method) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети.

Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети што влијае на пресметката на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

4 Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Општи договори за осигурување (продолжение)

Претпоставки

Клучна претпоставка при оценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување. *Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото*

Одредени клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото се презентирани подолу.

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(ii) Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Друштвото овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класифицирани во одредени категории, во зависност од условите.

(iii) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката или загубата за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Сензитивноста на добивката за годината и капиталот на промените во принос на вложувањата, настанатите штети и вкупните трошоци на 31 декември 2021 година и 31 декември 2020 година се презентирани во табелата подолу:

Анализа на сензитивност

За годината завршена на 31 декември 2021

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	(16,400,448)	407,701,804	149,063,650	274%	0%
Принос од вложувања (+200 п.п.)	(15,962,979)	408,139,272	149,063,650	275%	1%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	(16,837,916)	407,264,336	149,063,650	273%	-2%
5% зголемување на настанати штети	(36,372,903)	387,729,349	149,063,650	260%	-13%
5% намалување на настанати штети	3,572,008	427,674,260	149,063,650	287%	27%
5% зголемување на вкупните трошоци	(39,328,071)	384,774,181	149,063,650	258%	-29%
5% намалување на вкупните трошоци	6,527,176	430,629,427	149,063,650	289%	31%

За годината завршена на 31 декември 2020

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	33,334,963	409,337,383	140,333,479	292%	-
Принос од вложувања (+200 п.п.)	33,762,823	409,765,243	140,333,479	293%	1%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	32,907,103	408,909,523	140,333,479	291%	0%
5% зголемување на настанати штети	15,123,471	391,125,890	140,333,479	279%	-13%
5% намалување на настанати штети	51,546,456	427,548,875	140,333,479	305%	13%
5% зголемување на вкупните трошоци	14,564,325	390,566,745	140,333,479	279%	-12%
5% намалување на вкупните трошоци	52,105,601	428,108,020	140,333,479	305%	13%

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(iii) Анализа на сензитивност (продолжение)

Најзначајно влијание врз (загубата)/добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност има потенцијалната промена на настанатите штети и вкупните трошоци.

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредена варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурени настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или производи со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило многубројно и избалансирано портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик. Исто така Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

Факултативните договори мора претходно да бидат посебно одобрени и трошоците по нив редовно се следат.

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се искажуваат по утврдување на загуба за обезвреднување на признаеното средство.

Друштвото редовно ја следи финансиската состојба на реосигурителите и периодично ги проверува договорите со реосигурителите. Раководството на Друштвото ги определува минималните безбедносни критериуми за прифатливо реосигурување и следи дали при склучувањето на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така раководството на Друштвото редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување. Кредитниот ризик на реосигурувањето е подетално објаснет подолу во оваа белешка.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Усогласеност на средствата и обврските

	2021	2020
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ	220,246,831	246,681,695
Парични средства и средства на банкарски сметки	19,389,824	21,272,319
Хартии од вредност издадени од РСМ или НБРСМ	584,144,088	487,157,219
Акции и удели во инвестициски фондови	136,502,803	176,005,386
	960,283,547	931,116,619
Обврски (технички резерви)		
Резерви по договори за осигурување нето од делот на реосигурителот	384,270,353	400,128,228
Преносна премија нето од делот на реосигурителот	437,400,259	388,254,791
	821,670,612	788,383,019
Усогласеност на средствата и обврските		
	138,612,935	142,733,601

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Друштвото е усогласено во поглед на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покретието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест.

При утврдувањето на премијата Друштвото претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Северна Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Имот(продолжение)

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Друштвото исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корелација со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Друштвото да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти.

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и по ризични.

Друштвото го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

Осигурување на возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Северна Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување и на имот и одговорност кон трети лица и е краткорочно.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од недоволните временски услови и бројот на пријавени штети е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Друштвото го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Здравствено осигурување

Карактеристики

Друштвото исто така склучува и договори за здравствено осигурување во Република Северна Македонија.

Според овие договори се исплаќаат средства за покривање на медицински услуги и болнички трошоци во фиксен износ за секој ден поминат во болница од страна на осигуреникот.

Вообичаено осигуреникот е покриен само за дел од медицинските трошоци или му се исплаќа фиксен износ без оглед на реалните трошоци.

Управување со ризикот

Здравственото осигурување е примарно изложено на ризик од потребата за болнички третман. Друштвото управува со ризикот преку медицинско следење со цел да се осигури дека тековните премии се во согласност со здравствената состојба на осигуреникот и неговата фамилијарна медицинска историја.

Развој на штети

Друштвото нема презентирани информации за развојот на штети т.е споредба меѓу исплатените штети и резервата, првенствено поради тоа што тие типично се разрешуваат во рок од една година

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значително концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително негативно влијание врз паричните текови на Друштвото.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

- Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.
- Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се - вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик, како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

(i) Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања.

Најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во краткорочни депозити во банки.

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

Заеднички обврски

Друштвото има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Друштвото во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Друштвото како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)*Финансиски ризик (продолжение)**Каматен ризик (продолжение)*

За годината завршена на 31 декември 2021

	Инструменти со фиксна каматна стапка							Некаматносни
	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства	1,284,329,027	74,572,124	-	-	201,522,571	164,658,225	399,389,956	444,186,150
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	29,250,036	16,950,036	-	-	-	-	-	12,300,000
Финансиски вложувања расположливи за продажба	720,646,891	-	-	-	40,396,750	144,357,382	399,389,956	136,502,803
Депозити, заеми и останати пласмани	220,246,831	38,820,167	-	-	161,125,822	20,300,843	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	61,562,927	-	-	-	-	-	-	61,562,927
Побарувања од непосредни работи на осигурување	188,989,339	-	-	-	-	-	-	188,989,339
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	19,184,783	-	-	-	-	-	-	19,184,783
Останати побарувања	25,058,395	-	-	-	-	-	-	25,058,395
Парични средства и парични еквиваленти	19,389,824	18,801,921	-	-	-	-	-	587,903
Обврски	1,035,811,229	-	-	-	-	-	-	1,035,811,229
Бруто технички резерви	883,233,539	-	-	-	-	-	-	883,233,539
Обврски од непосредни работи на осигурување	3,472,925	-	-	-	-	-	-	3,472,925
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	9,897,921	-	-	-	-	-	-	9,897,921
Останати обврски	139,206,845	-	-	-	-	-	-	139,206,845
Неусогласеност на средствата и обврските	248,517,797	74,572,124	-	-	201,522,571	164,658,225	399,389,956	(591,625,079)

Каматен ризик

За годината завршена на 31 декември 2020

	Инструменти со фиксна каматна стапка							Некаматносни
	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства	1,289,668,064	96,451,582	-	-	52,054,271	248,192,222	365,231,409	527,738,580
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	29,690,502	17,390,502	-	-	-	-	-	12,300,000
Финансиски вложувања расположливи за продажба	663,162,605	-	-	-	34,835,629	87,090,182	365,231,409	176,005,386
Депозити, заеми и останати пласмани	246,681,695	58,361,013	-	-	17,218,642	161,102,040	-	10,000,000
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	79,115,331	-	-	-	-	-	-	79,115,331
Побарувања од непосредни работи на осигурување	226,973,267	-	-	-	-	-	-	226,973,267
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	6,449,070	-	-	-	-	-	-	6,449,070
Останати побарувања	16,323,275	-	-	-	-	-	-	16,323,275
Парични средства и парични еквиваленти	21,272,319	20,700,067	-	-	-	-	-	572,252
Обврски	1,023,227,434	-	-	-	-	-	-	1,023,227,434
Бруто технички резерви	867,498,349	-	-	-	-	-	-	867,498,349
Обврски од непосредни работи на осигурување	3,768,588	-	-	-	-	-	-	3,768,588
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	34,504,603	-	-	-	-	-	-	34,504,603
Останати обврски	117,455,894	-	-	-	-	-	-	117,455,894
Неусогласеност на средствата и обврските	266,440,630	96,451,582	-	-	52,054,271	248,192,222	365,231,409	(495,488,853)

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така да концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Управувањето со кредитен ризик на Друштвото во најголема мера е законски регулирано со видовите на дозволени вложувања и ограничување на истите. Друштвото управува со кредитниот ризик така што вложува само во законски дозволени инструменти.

Земајќи во предвид дека Друштвото вложува во орочени депозити во домашни банки, не се очекува некоја од договорените страни да не ги исполни обврските.

Друштвото редовно ја анализира надоместливоста на вложувањата расположливи-за- продажба и дадените заеми и доколку е потребно, одредува соодветна исправка на вредноста.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик (продолжение)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

	Побарувања по основ на осигурување		Други побарувања		Финансиски вложувања распожливи за продажба		Орочени депозити и дадени заеми		Побарувања по основ на реосигурување	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Сметководствена вредност на побарувања за кои Друштвото има издвоено исправка на вредноста	188,361,046	176,588,365	44,619,493	49,542,492	2,159,452	2,159,452	650,000	650,000	-	-
Исправка на вредност на побарувањата	(145,954,440)	(148,710,479)	(41,940,219)	(46,572,199)	(2,159,452)	(2,159,452)	(650,000)	(650,000)	-	-
Сметководствена вредност на побарувањата намалени за исправка на вредноста	42,406,607	27,877,885	2,679,274	2,970,293	-	-	-	-	-	-
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста										
до 3 месеци	19,781,921	45,583,665	1,640,039	650,386	-	-	-	-	2,320	-
од 3 месеци до 12 месеци	-	-	28,804	44,897	-	-	-	-	-	-
над 12 месеци	-	-	269,587	227,010	-	-	-	-	219,700	219,939
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои Друштвото нема издвоено исправка на вредност	19,781,921	45,583,665	1,938,430	922,293	-	-	-	-	222,020	219,939
Недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	126,800,812	153,511,706	20,440,691	12,430,688	720,646,891	663,162,605	220,246,831	246,681,695	18,962,763	6,229,130
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста	334,943,779	375,683,736	66,998,613	62,895,474	722,806,343	665,322,057	220,896,831	247,331,695	19,184,783	6,449,070
Вкупна исправка на вредност	(145,954,440)	(148,710,468)	(41,940,219)	(46,572,199)	(2,159,452)	(2,159,452)	(650,000)	(650,000)	-	-
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалени за исправката на вредноста	188,989,339	226,973,267	25,058,395	16,323,275	720,646,891	663,162,605	220,246,831	246,681,695	19,184,783	6,449,070

Во април 2020 година, Агенцијата за супервизија на осигурување донесе мерка за поддршка на осигурителната индустрија, преку донесување на Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките во билансот на состојба и изготвување на деловните биланси ("Правилникот за изменување").

Според овој Правилник за изменување кој се применуваше заклучно со 31 декември 2020 година, друштвата за осигурување вршеа нова класификација на побарувањата во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските од страна на должникот, при што во однос на стариот правилник истата беше променета со додавање на дополнителни 60 дена во секоја поединечна категорија. Од 1 јануари 2021 година, престана да важи Правилникот за изменување со што Друштвото призна дополнителна исправка на вредност од приближно 12 милиони денари во 2021 година по овој основ.

Согласно погоре наведеното, Друштвото за тековната 2021 година како и за 2020 година ја утврди исправката на вредност на следниот начин:

Група на побарувања	2021		2020	
	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 30 дена	0%	до 90 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%	од 91 до 120 дена	10%
В	од 61 до 120 дена	31%	од 121 до 180 дена	31%
Г	121 до 270 дена	51%	181 до 330 дена	51%
Д	271-365 дена	71%	331-425 дена	71%
Ѓ	подолг од 365 дена	100%	подолг од 425 дена	100%

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото претежно има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2021

	МКД	ЕУР	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	29,250,036	-	29,250,036
Финансиски вложувања расположливи за продажба	422,159,066	298,487,826	720,646,891
Депозити, заеми и останати пласмани	220,246,831	-	220,246,831
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	61,562,927	61,562,927
Побарувања од непосредни работи на осигурување	188,989,339	-	188,989,339
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	19,184,783	19,184,783
Останати побарувања	20,422,982	4,635,413	25,058,395
Парични средства и парични еквиваленти	14,136,254	5,253,570	19,389,824
Вкупно средства	895,204,508	389,124,518	1,284,329,027
Бруто технички резерви	883,233,539	-	883,233,539
Обврски од непосредни работи на осигурување	3,472,925.03	-	3,472,925
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	9,897,921	9,897,921
Останати обврски	138,230,259	976,586	139,206,845
Вкупно обврски	1,024,936,723	10,874,507	1,035,811,230
Нето вредност	(129,732,215)	378,250,012	248,517,797

Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2020

	МКД	ЕУР	ЦХФ	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	29,690,502	-	-	29,690,502
Финансиски вложувања расположливи за продажба	409,166,020	253,996,586	-	663,162,605
Депозити, заеми и останати пласмани	246,681,695	-	-	246,681,695
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	79,115,331	-	79,115,331
Побарувања од непосредни работи на осигурување	226,973,267	-	-	226,973,267
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	6,449,070	-	6,449,070
Останати побарувања	12,622,238	3,701,037	-	16,323,275
Парични средства и парични еквиваленти	20,981,643	286,075	4,601	21,272,319
Вкупно средства	946,115,365	343,548,098	4,601	1,289,668,064
Бруто технички резерви	867,498,349	-	-	867,498,349
Обврски од непосредни работи на осигурување	3,768,588	-	-	3,768,588
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	34,504,603	-	34,504,603
Останати обврски	116,696,755	759,139	-	117,455,894
Вкупно обврски	987,963,692	35,263,742	-	1,023,227,434
Нето вредност	(41,848,327)	308,284,356	4,601	266,440,630

(iv) Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Друштвото ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири обврските што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможност да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемиот ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Раководството не предвидува директно и значително негативно влијание на КОВИД-19 врз Друштвото, неговата финансиска состојба и ликвидност. Сепак, Друштвото не може да ја исклучи можноста дека евентуалното повторно воведување на ограничувачки мерки, како и нивно засилување, а следствено на тоа и нивните импликации на економското опкружување во кое работи Друштвото, нема да имаат негативно влијание врз Друштвото, неговата финансиска состојба и врз оперативните резултати на среден и долг рок во однос на остварување на планираната стратегија. Раководството продолжува внимателно да ја следи состојбата и соодветно ќе реагира со цел да се намали влијанието на ваквите настани и околности во моментот на нивното случување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава највисок износ.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги превземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)*(iv) Ризик на ликвидност (продолжение)**Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски*

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

*(iv) Ризик на ликвидност (продолжение)**Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (продолжение)***Ризик на ликвидност**

За годината завршена на 31 декември 2021 е како што следи:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	29,250,036	29,250,036
Финансиски вложувања расположливи за продажба	136,502,803	-	40,396,750	144,357,382	399,389,956	720,646,891
Депозити, заеми и останати пласмани	-	-	199,945,989	20,300,843	-	220,246,831
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	61,562,927	-	-	61,562,927
Побарувања од непосредни работи на осигурување	126,800,812	39,601,858	22,386,135	200,534	-	188,989,339
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	18,962,762	2,320	-	219,701	-	19,184,783
Останати побарувања	21,244,136	945,687	183,172	2,685,400	-	25,058,395
Парични средства и парични еквиваленти	19,389,824	-	-	-	-	19,389,824
	322,900,337	40,549,865	324,474,972	167,763,860	428,639,992	1,284,329,027
Обврски						
Бруто технички резерви	-	-	664,927,114	170,396,980	47,909,444	883,233,539
Обврски од непосредни работи на осигурување	3,472,925	-	-	-	-	3,472,925
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	9,744,212	153,709	-	-	9,897,921
Останати обврски	38,472,184	-	100,734,661	-	-	139,206,845
	41,945,109	9,744,212	765,815,485	170,396,980	47,909,444	1,035,811,229
Рочна неусогласеност	280,955,228	30,805,654	(441,340,513)	(2,633,120)	380,730,549	248,517,797

Ризик на ликвидност

За годината завршена на 31 декември 2020 е како што следи:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	29,690,502	29,690,502
Финансиски вложувања расположливи за продажба	176,005,386	-	34,835,629	87,090,182	365,231,409	663,162,605
Депозити, заеми и останати пласмани	10,000,000	30,473	36,725,359	199,925,863	-	246,681,695
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	79,115,331	-	-	79,115,331
Побарувања од непосредни работи на осигурување	153,511,716	45,583,664	26,387,362	1,490,524	-	226,973,267
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	6,229,130	-	-	219,940	-	6,449,070
Останати побарувања	12,785,618	692,985	153,823	2,690,849	-	16,323,275
Парични средства и парични еквиваленти	21,272,319	-	-	-	-	21,272,319
	379,804,169	46,307,123	177,217,504	291,417,358	394,921,911	1,289,668,064
Обврски						
Бруто технички резерви	-	-	645,291,772	154,301,231	67,905,346	867,498,349
Обврски од непосредни работи на осигурување	3,768,588	-	-	-	-	3,768,588
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	1,433,774	28,047,136	5,023,694	-	-	34,504,603
Останати обврски	116,955,649	-	-	500,245	-	117,455,894
	122,158,010	28,047,136	650,315,466	154,801,476	67,905,346	1,023,227,434
Рочна неусогласеност	257,646,158	18,259,988	(473,097,962)	136,615,882	327,016,565	266,440,630

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)*(v) Управување со капиталот*

Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работата и класите во рамките на неживотното осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивото на маргината на солвентност.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, законски утврдениот капитал на Друштвото треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргина на солвентност и на гарантниот фонд од ЕУР 3,000,000.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.
- износот на нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност
- нереализиранаа загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба
- нето негативните ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружни друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина
- непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот, предвидени во член 73-а од Законот за супервизија на осигурување

Пресметката на капиталот на Друштвото е како што следи:

	Ознака	2021	2020
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8-I9-I10-I11-I12)	I	384,936,173	366,577,397
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	234,072,672	234,072,672
Премии од емитирани обични акции	I2	-	-
Законски и статутарни резерви	I3	56,648,135	45,536,481
Пренесена нераспределена добивка	I4	113,296,270	91,072,962
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	2,418,792	3,876,079
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	16,400,448	-
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност	I9	-	-
Нереализирана загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба	I10	261,665	228,638
Нето негативни ревалоризациски резерви и останатите разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружени друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина	I11	-	-
Останати одбивни ставки поради непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот, предвидени во членот 73-а од ЗСО	I12	-	-
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	3,296,189	4,439,154
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-	-
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на сопственичките инструменти коишто се расположливи за продажба и мерени по објективна вредност	II5	532,974	918,646
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на должничките инструменти расположливи за продажба, мерени по објективна вредност	II6	2,763,215	3,520,509
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	388,232,362	371,016,552
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-	-
КАПИТАЛ I + II - IV	V	388,232,362	371,016,552

Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	149,063,650	140,333,479
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2		
Капитал	VI3	388,232,362	371,016,552
Гарантен фонд*	VI4	184,881,000	185,082,000
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 -VI4)	VI5	203,351,362	185,934,552
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) (VI6 = VI3 - VI1)	VI6	239,168,712	230,683,073
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7		

*Гарантниот фонд е дефиниран во член 77 од Законот и претставува 1/3 од потребното ниво на маргина на солвентност, но не смее да биде понизок од соодвениот износ наведен во член 77 став (3) од Законот

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

(v) Управување со капиталот

Потребно ниво на маргина на солвентност

Потребно ниво на маргината на солвентност за неживотно осигурување		МС (н.о.)		
Име на Друштвото:	Сава			
Период на известување:	31.12.2021			
		Неживотно осигурување освен здравствено осигурување на кое се применуваат одредбите од член 75 став 6 од Законот		
		Тековна година		Претходна година
		100		101
Бруто полисирана премија	1	941,572,475	848,399,024	
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	110,928,600	111,049,200	
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	52,048,396	37,033,444	
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4	-	-	
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5	-	-	
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6	162,976,996	148,082,644	
Бруто исплатени штети	7	463,287,962	371,768,050	
Нето исплатени штети	8	423,736,771	352,314,042	
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50, доколку е помал)	9	0.91	0.95	
Маргина на солвентност - метод стапка на премија ([10]= [6]*[9])	10	149,063,650	140,333,479	
Референтен период (во години)	11	3	3	
Бруто исплатени штети во референтниот период	12	1,223,519,646	1,140,144,824	
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13	427,781,472	440,560,226	
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14	392,951,813	443,035,357	
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15	419,449,768	379,223,231	
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0,26	16	109,056,940	98,598,040	

Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0,23	17	-	-
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18	-	-
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19	-	-
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20	109,056,940	98,598,040
Маргина на солвентност - метод стапка на штети ([21]= [20]*[9])	21	99,746,749	93,438,405
Потребно ниво на маргина на солвентност ([22]=max([10],[21]))	22	149,063,650	140,333,479
МС_2 (н.о.): Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност		-	-
		Тековна година	Претходна година
		400	401
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност	1	149,063,650	140,333,479

6. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

	Кредити и побарувања	Чувани до достасаност	Расположливи за продажба	Останата амортизирана набавна вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2021						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	29,250,036	29,250,036	29,250,036
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	720,646,891	-	720,646,891	720,646,891
Депозити, заеми и останати пласмани	-	-	-	220,246,831	220,246,831	220,246,831
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	61,562,927	-	-	-	61,562,927	61,562,927
Побарувања од непосредни работи на осигурување	188,989,339	-	-	-	188,989,339	188,989,339
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	19,184,783	-	-	-	19,184,783	19,184,783
Останати побарувања	25,058,395	-	-	-	25,058,395	25,058,395
Парични средства и останати парични еквиваленти	19,389,824	-	-	-	19,389,824	19,389,824
Средства	314,185,268	-	720,646,891	249,496,867	1,284,329,027	1,284,329,027
Останати обврски	-	-	-	139,206,845	139,206,845	139,206,845
Бруто технички резерви	-	-	-	883,233,539	883,233,539	883,233,539
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	-	9,897,921	9,897,921	9,897,921
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	3,472,925	3,472,925	3,472,925
Обврски	-	-	-	1,035,811,229	1,035,811,229	1,035,811,229
31 декември 2020						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	29,690,502	29,690,502	29,690,502
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	663,162,605	-	663,162,605	663,162,605
Депозити, заеми и останати пласмани	-	-	-	246,681,695	246,681,695	246,681,695
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	79,115,331	-	-	-	79,115,331	79,115,331
Побарувања од непосредни работи на осигурување	226,973,267	-	-	-	226,973,267	226,973,267
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	6,449,070	-	-	-	6,449,070	6,449,070
Останати побарувања	16,323,275	-	-	-	16,323,275	16,323,275
Парични средства и останати парични еквиваленти	21,272,319	-	-	-	21,272,319	21,272,319
Средства	350,133,261	-	663,162,605	276,372,197	1,289,668,064	1,289,668,064
Останати обврски	-	-	-	117,455,894	117,455,894	117,455,894
Бруто технички резерви	-	-	-	867,498,349	867,498,349	867,498,349
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	-	34,504,603	34,504,603	34,504,603
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	3,768,588	3,768,588	3,768,588
Обврски	-	-	-	1,023,227,434	1,023,227,434	1,023,227,434

7. Оперативни сегменти**Продукти, услуги и главни потрошувачи**

Основна дејност на Друштвото е неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот. Во овие области на компанијата нуди широк асортиман на производи, за покривање на зголемената побарувачка на пазарот на осигурување во Република Македонија.

Приходот на Друштвото е составен од приходи од премија за осигурување, приходи од вложувања и приходи од реосигурители.

Фирмата нуди услуги за осигурување на некои од најголемите локални компании во областа на производство и дистрибуција на енергија, производство, транспорт и логистика, како и финансиски услуги.

Географски области

При презентирање на информациите врз основа на географските области, приходот се прикажува врз основа на географската локација на потрошувачите, а средствата се прикажуваат врз основа на географската локација на средствата.

Приход од сегменти

Приходот од сегменти се состои од бруто приход од премија за осигурување, приходи од провизии и надомести и финансиски приход

	Република Северна Македонија	Остаток од Европа	Вкупно
2021			
Приходи од бруто премија од осигурување	941,572,475	-	941,572,475
Финансиски приход	21,873,406	-	21,873,406
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	8,276,656	8,276,656
Нетековни средства	146,710,321	-	146,710,321
2020			
Приходи од бруто премија од осигурување	848,399,024	-	848,399,024
Финансиски приход	21,392,998	-	21,392,998
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	8,363,014	8,363,014
Нетековни средства	149,191,527	-	149,191,527

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2021:

	Бруто полисирана премија	Пренесена премија во реосигурува ње и соосигурува ње(-)	Промена во бруто резерви за преносна премија (+/-)	Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување и соосигурување (+/-)	Нето приходи од премија за осигурување
1 Осигурување од незгода	81,235,502	(596,949)	40,927	(17,272)	80,662,208
2 Здравствено осигурување	36,837,307	-	(18,343,902)	-	18,493,406
3 Моторни возила(каско)	152,921,420	(644,253)	(4,474,736)	(7,003)	147,795,428
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	519,084	(210,620)	(184,949)	110,219	233,733
7 Стока во превоз	3,103,895	(898,638)	92,762	79,158	2,377,177
8 Имот од пожар	54,136,151	(20,332,575)	3,331,495	(3,559,624)	33,575,447
9 Други осигурувања на имот	124,050,113	(19,220,337)	10,332,048	(16,238,847)	98,922,976
10 Одговорност-моторни возила	451,445,171	(14,587,284)	(19,590,043)	1,142,007	418,409,852
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	873,714	-	(54,347)	-	819,367
13 Општа одговорност	8,499,864	(2,788,122)	541,536	(812,983)	5,440,295
14 Осигурување на кредити	881,202	(881,204)	1,072,947	(1,073,087)	(142)
15 Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-
16 Финансиски загуби	2,406,004	(6,066)	1,405,315	(1,296,495)	2,508,758
17 Правна заштита	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	24,663,047	(321,434)	(1,640,594)	-	22,701,020
Вкупно премии	941,572,475	(60,487,482)	(27,471,542)	(21,673,927)	831,939,525

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (продолжение)

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2020:

	Бруто полисирана премија	Пренесена премија во реосигурува ње и соосигурува ње(-)	Промена во бруто резерви за преносна премија (+/-)	Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување и соосигурување (+/-)	Нето приходи од премија за осигурување
1 Осигурување од незгода	85,721,052	(709,078)	(1,280,660)	15	83,731,329
2 Здравствено осигурување	10,531,015	-	(1,810,338)	-	8,720,677
3 Моторни возила(каско)	143,997,048	(735,025)	(1,350,750)	7,832	141,919,105
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	121,209	-	6,472	-	127,681
7 Стока во превоз	2,671,780	(815,981)	298,512	(301,886)	1,852,424
8 Имот од пожар	56,566,206	(25,069,152)	(1,507,491)	2,984,127	32,973,690
9 Други осигурувања на имот	119,887,642	(34,520,883)	(5,189,852)	(1,430,414)	78,746,493
10 Одговорност-моторни возила	394,166,516	(14,562,854)	15,698,697	-	395,302,359
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	729,279	-	(62,068)	-	667,211
13 Општа одговорност	8,362,539	(4,627,701)	524,816	1,573,954	5,833,608
14 Осигурување на кредити	9,762,087	(9,790,587)	(1,060,199)	1,073,087	(15,613)
15 Осигурување на гаранции	747	(198,336)	997	-	(196,592)
16 Финансиски загуби	3,629,887	(2,088,514)	(472,663)	1,297,161	2,365,871
17 Правна заштита	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	12,252,018	(364,037)	2,792,480	-	14,680,461
Вкупно премии	848,399,024	(93,482,148)	6,587,953	5,203,876	766,708,705

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)

Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2021:

		Вкупно ликвидиран и штети	Приходи од регресни побарувања (-)	Учество на реосигурители те во ликвидиранит е штети (-)	Промени на брuto резервиран ите штети (+/-)	Промена во резервиран ите штети за делот на реосигурува њето (+/-)	Нето
1	Осигурување од незгода	35,518,250	-	-	(4,534,007)	-	30,984,243
2	Здравствено осигурување	14,029,054	-	-	1,516,341	-	15,545,395
3	Моторни возила(каско)	89,356,620	(2,722,379)	-	45,372	-	86,679,613
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	-	-	-	-	-	-
7	Стока во превоз	222,333	-	-	103,600	-	325,933
8	Имот од пожар	13,322,479	-	(4,698,918)	(4,833,736)	2,725,198	6,515,023
9	Други осигурувања на имот	63,362,666	-	(20,291,997)	(2,494,299)	1,113,341	41,689,712
10	Одговорност-моторни возила	229,718,888	(5,707,407)	(8,264,472)	4,576,230	(14,939,511)	205,383,728
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	-	-	-	-	-	-
13	Општа одговорност	1,977,482	-	(1,132,387)	(8,945,462)	7,881,622	(218,746)
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-	-
16	Финансиски загуби	7,697,097	-	(5,163,416)	-	-	2,533,681
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	8,083,092	-	-	1,787,206	-	9,870,297
	Вкупно	463,287,962	(8,429,786)	(39,551,191)	(12,778,754)	(3,219,350)	399,308,880

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (продолжение)

Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2020:

		Вкупно ликвидиран и штети	Приходи од регресни побарувања (-)	Учество на реосигурители те во ликвидираните штети (-)	Промени на брuto резервиран ите штети (+/-)	Промена во резервиран ите штети за делот на реосигурува њето (+/-)	Нето
1	Осигурување од незгода	33,042,944	-	-	7,628,712	-	40,671,656
2	Здравствено осигурување	7,469,676	-	-	1,267,093	-	8,736,769
3	Моторни возила(каска)	72,594,509	(3,616,969)	-	5,950,382	-	74,927,922
4	Шински возила(каска)	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	128,679	-	-	-	-	128,679
7	Стока во превоз	243,268	-	-	(82,155)	-	161,113
8	Имот од пожар	10,911,372	-	(2,900,206)	4,766,854	(2,065,230)	10,712,790
9	Други осигурувања на имот	32,938,613	-	(5,861,091)	11,674,776	(2,570,608)	36,181,691
10	Одговорност-моторни возила	204,168,916	(4,995,530)	(10,692,711)	17,599,988	(18,594,720)	187,485,943
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	-	-	-	-	-	-
13	Општа одговорност	823,903	-	-	(4,155,506)	2,408,511	(923,092)
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	682,424	-	-	-	-	682,424
16	Финансиски загуби	2,053,486	-	-	-	-	2,053,486
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	6,710,259	-	-	(1,737,987)	-	4,972,272
	Вкупно	371,768,050	(8,612,499)	(19,454,008)	42,912,157	(20,822,047)	365,791,653

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)

Основни коефициенти на работењето

		брuto меродавен коефициент		брuto трошковен коефициент		Брuto комбиниран коефициент (збир од меродавен и трошковен коефициент)		Брuto штетен коефициент	
		2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
1	Осигурување од незгода	48.17%	38.12%	41.29%	44.03%	89.46%	82.15%	48.17%	38.12%
2	Здравствено осигурување	98.62%	84.06%	35.29%	17.87%	133.91%	101.93%	98.62%	84.06%
3	Моторни возила(каска)	52.58%	58.39%	37.46%	34.98%	90.04%	93.37%	52.58%	58.39%
4	Шински возила(каска)	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	101.15%	0.05%	85.51%	39.01%	186.66%	39.06%	101.15%	0.05%
7	Стока во превоз	5.43%	10.20%	37.49%	30.14%	42.92%	40.34%	5.43%	10.20%
8	Имот од пожар	28.47%	14.77%	42.26%	43.76%	70.74%	58.53%	28.47%	14.77%
9	Други осигурувања на имот	38.90%	44.05%	39.07%	40.95%	77.97%	85.01%	38.90%	44.05%
10	Одговорност-моторни возила	52.89%	52.93%	41.78%	47.40%	94.67%	100.34%	52.89%	52.93%
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	-	0.01%	32.52%	24.80%	32.52%	24.82%	-	0.01%
13	Општа одговорност	-37.49%	-77.07%	36.35%	32.94%	-1.14%	-44.12%	-37.49%	-77.07%
14	Осигурување на кредити	-	0.06%	31.43%	152.48%	31.43%	152.54%	-	0.06%
15	Осигурување на гаранции	32.93%	34.26%	24.29%	16.31%	57.22%	50.57%	0.00%	34.26%
16	Финансиски загуби	65.05%	201.95%	41.21%	85.09%	106.26%	287.04%	65.05%	201.95%
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	33.05%	42.87%	47.35%	64.17%	80.40%	107.04%	33.05%	42.87%
	Неживотно осигурување	47.49%	48.36%	40.49%	43.32%	87.98%	91.68%	47.49%	48.36%

10. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2021	2020
Приходи од камати од депозити во банки	3,866,665	4,065,415
Приходи од камати од Гарантен фонд	268,987	327,049
Приходи од камати по обврзници	14,014,381	14,306,271
Капитална добивка од продажба на акции и удели	1,979,508	1,724,422
Позитивни курсни разлики	1,558,356	921,252
Останати приходи од вложувања	185,509	48,589
Вкупно	21,873,406	21,392,998

11. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ

	2021	2020
Приходи од Гарантен фонд по регресни побарувања	3,769,626	2,826,236
Приходи за услужни штети	1,350,585	603,427
Останати осигурително технички приходи	1,404,437	2,142,093
Приходи од претходни години	174,928	17,078
Вкупно	6,699,575	5,588,834

12. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2021	2020
Отпис на останати обврски	169,599	370,952
Приходи од камати по задоцнети плаќања	2,865,266	1,340,966
Приходи по процесни трошоци	1,623,083	1,284,250
Останати приходи	1,223,413	1,235,066
Вкупно	5,881,361	4,231,234

Друштвото евидентира поголеми приходи од камати по задоцнети плаќања во тековната година во однос на минатата, поради тоа што во мината година оваа позиција беше ефектуирана од ковид мерките

13. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	2021	2020
Трошоци за провизија	88,330,756	68,149,523
Трошоци за вработени во продажна мрежа	124,711,696	107,190,412
Трошоци за маркетинг	16,875,461	16,336,552
Трошоци за репрезентација	7,108,665	4,979,449
Трошоци за печатење обрасци	1,876,619	1,217,557
Промена во одложени трошоци за стекнување	(2,138,118)	(1,188,731)
Вкупно трошоци за стекнување	236,765,079	196,684,762
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	11,727,535	11,480,169
Трошоци за вработените	65,733,097	57,883,269
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност	8,935,148	6,358,170
Закупнина	20,270,723	19,859,039
Трошоци за телекомуникации	6,525,460	6,436,624
Професионални и интелектуални услуги	17,312,434	13,160,704
Трошоци за енергија и комунални услуги	4,376,946	4,552,114
Банкарски услуги, платен промет	3,671,613	2,914,339
Трошоци за услуги за одржување	3,702,592	3,526,867
Трошоци за обезбедување	1,317,394	1,923,066
Административни такси	780,020	447,565
Трошоци за канцелариски и потрошен материјал	1,509,090	1,444,521
Отпис на ситен инвентар	432,416	810,240
Трошоци за потрошено гориво и топлотна енергија	1,160,594	871,849
Трошоци за надомест на службени патувања	495,432	189,822
Трошоци за стручно усовршување	1,042,632	200,431
Трошоци за спонзорства и донации	1,736,782	972,055
Трошоци за јубилејни награди и отпремнини	1,756	1,435,071
Трошоци за резервации на вработени	4,133,345	564,273
Трошоци од резервирања за судски спорови	3,458,158	-
Останати трошоци	4,462,567	4,538,958
Вкупно административни трошоци	162,785,733	139,569,146
Нето трошоци за спроведување на осигурувањето	399,550,812	336,253,909

Трошоците за вработените се искажани на позициите трошоци за вработени во продажна мрежа и трошоци за вработени. Ги опфаќаат платите на вработените, регрес, отпремнина и други лични примања.

Трошоците за провизија се поголеми во однос на минатата година поради примена на новиот правилник за евидентирање и пресметка на одложени трошоци, каде провизијата се евидентира на полисирана премија.

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2021	2020
Негативни курсни разлики	1,810,571	18,273
Расходи по камати	4,564	-
Вкупно	1,815,135	18,273

15. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	2021	2020
Противпожарен придонес и придонес за безбедност во сообраќајот	17,389,440	15,593,985
Трошоци за неосигурани возила	14,117,221	14,027,014
Трошоци за финансирање на АСО и НБО	10,266,110	9,684,670
Останати трошоци за осигурување	2,909,312	2,502,719
Вкупно	44,682,083	41,808,388

16. ОСТАНАТИ РАСХОДИ

	2021	2020
Расходи за извршени услуги	5,247,944	1,383,815
Расходи за камата за задоцнето плаќање	2,254	343
Негативни курсни разлики	267,183	354,080
Загуба/(Ослободување) на загуба од обезвреднување на останати побарувања освен премија на осигурување	(431,788)	183,018
Останати расходи	473,207	549,185
Вкупно	5,558,800	2,470,441

Во рамките на позицијата Расходи за извршени услуги, Друштвото во тековната година евидентира зголемување пред се поради пораст на полисираната премија за класи каде има склучено договори за асистентски услуги.

17. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

Пресметката на основната/разводната заработка по акција на 31 декември 2021 година е направена врз основа на загубата за годината која им припаѓа на имателите на обични акции во износ од МКД 16.400.448 (2020: добивка за годината МКД 33.334,963) и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината завршена на 31 декември 2021 година од 18.326 (2020: 18.326).

Добивка расположива за имателите на обичните акции

	2021	2020
Нето добивка/(загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции	(16,400,448)	33,334,963

Пондериран просечен број на обични акции

Број на акции

Издадени обични акции на 1 јануари	18,326	18,326
Издадени во текот на годината	-	-
Пондериран просечен број на обични акции на 31 декември	18,326	18,326

Основна/разводната добивка по акција (денари)	(895)	1,819
--	--------------	--------------

18. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2021	2020
Данок на добивка	-	3,793,257
Вкупно	-	3,793,257
Добивка/(загуба) пред оданочување	(16,400,448)	37,128,220
Пресметан данок по стапка од 10%	(1,640,045)	3,712,822
Зголемување за непризнати расходи за даночни цели	1,098,625	680,435
Загуба за годината за која не е признаено одложено даночно средство	541,419	-
Намалување на даночна основа за износ на реинвестирана добивка	-	(600,000)
Данок на добивка	-	3,793,257
Ефективна каматна стапка	0.00%	10.22%

19. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер и лиценци	Инвестиции во тек и аванси	Вкупно
Набавна вредност			
На 1 јануари 2020	139,330,369	-	139,330,369
Набавки	5,057,439	599,666	5,657,105
На 31 декември 2020	144,387,808	599,666	144,987,473
На 1 јануари 2021	144,387,808	599,666	144,987,473
Набавки	4,637,458		5,237,124
Трансфер	599,666	(599,666)	-
На 31 декември 2021	149,624,931	-	149,624,931
Амортизација			
На 1 јануари 2020	135,192,533	-	135,192,533
Амортизација за годината	5,918,861	-	5,918,861
На 31 декември 2020	141,111,394	-	141,111,394
На 1 јануари 2021	141,111,394	-	141,111,394
Амортизација за годината	6,094,745	-	6,094,745
На 31 декември 2021	147,206,139	-	147,206,139
Неотпишана вредност			
На 1 јануари 2020	4,137,836	-	4,137,836
На 31 декември 2020	3,276,414	599,666	3,876,079
На 1 јануари 2021	3,276,414	599,666	3,876,079
На 31 декември 2021	2,418,792	-	2,418,792

20. ЗЕМЈИШТЕ, НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

	Објекти за дејност	Објекти кои не се наменети за основна дејност	Опрема	Вкупно
Набавна вредност				
На 1 јануари 2020	264,418,889	1,762,352	52,241,508	318,422,748
Набавки	76,199	-	2,046,255	2,122,454
Отпис/отуѓување	-	-	(2,346,219)	(2,346,219)
На 31 декември 2020	264,495,088	1,762,352	51,941,544	318,198,983
На 1 јануари 2021	264,495,088	1,762,352	51,941,544	318,198,983
Набавки	88,133	-	4,570,927	4,659,061
Отпис/отуѓување	-	-	(1,119,816)	(1,119,816)
На 31 декември 2021	264,583,221	1,762,352	55,392,655	321,738,228
Исправка				
На 1 јануари 2020	125,967,175	1,762,352	41,265,286	168,994,813
Амортизација за годината	2,083,880	-	3,477,429	5,561,309
Отпис	-	-	(1,672,585)	(1,672,585)
На 31 декември 2020	128,051,054	1,762,352	43,070,130	172,883,536
На 1 јануари 2021	128,051,054	1,762,352	43,070,130	172,883,536
Амортизација за годината	2,084,736	-	3,548,054	5,632,790
Отпис	-	-	(1,069,627)	(1,069,627)
На 31 декември 2021	130,135,790	1,762,352	45,548,557	177,446,699
Неотпишана вредност				
На 1 јануари 2020	138,451,714	-	10,976,222	149,427,935
На 31 декември 2020	136,444,033	-	8,871,414	145,315,447
На 1 јануари 2021	136,444,033	-	8,871,414	145,315,447
На 31 декември 2021	134,447,431	-	9,844,098	144,291,529

На 31 декември 2021 година, Друштвото нема дадени недвижности и опрема под залог (2020: нема).

21. ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ

	% на учество	2021	2020
А. Вложувања во подружници			
Вложувања во Сава Стејшн	100.00%	12,300,000	12,300,000
Вкупно		12,300,000	12,300,000
Б. Вложувања во заеднички контролирани ентитети			
Вложувања во Гарантен фонд		16,950,036	17,390,502
Вкупно		16,950,036	17,390,502
Вкупно финансиски пласмани (А+Б)		29,250,036	29,690,502

Вложување во Гарантниот фонд претставува депозит за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународното осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Депозитите на членовите се чуваат на посебна сметка во банка и Бирото е обврзано да не ги вложува и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

22. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

		2021	2020
А. Вложувања во должнички хартии од вредност			
Државни хартии од вредност со рок на доспевање до 1 год.		40,396,750	34,835,629
Државни хартии од вредност со рок на доспевање над 1 год.		543,747,338	452,321,590
Акции и удели во инвестициски фондови		136,502,803	176,005,386
Вкупно		720,646,891	663,162,605
Б. Вложувања во акции кои немаат активен пазар			
Табак АД Охрид	под 5%	2,159,452	2,159,452
Вкупно		2,159,452	2,159,452
Оштетување на вложувања во акции кои не котираат на официјален пазар		(2,159,452)	(2,159,452)
Вкупно		-	-
Вкупно вложувања расположливи за продажба		720,646,891	663,162,605
Котирани		396,710,617	487,157,219
Некотирани		323,936,274	176,005,386
Вкупно		720,646,891	663,162,605

На 31 декември 2021 година, Друштвото има вложувања расположливи за продажба во државни обврзници за денационализација и континуирани обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република Северна Македонија. Овие обврзници се со рок на доспевање од 1 до 30 години и каматни стапки од 0.6% до 4.5%.

23. ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	2021	2020
Орочени депозити во домашни банки	220,246,831	246,681,695
	220,246,831	246,681,695
Дадени заеми	650,000	650,000
Исправка на вредноста на дадените заеми	(650,000)	(650,000)
Вкупно	220,246,831	246,681,695

На 31 декември 2021 година, Друштвото има депозити орочени во домашни банки со рок на доспевање од 1 до 3 години и каматни стапки до 2.5%.

24. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2021	2020
Побарувања произлезени од договори за осигурување	323,676,558	367,101,406
Побарувања од застапници и посредници	11,267,220	8,582,329
Вкупно побарувања	334,943,778	375,683,735
Исправка на вредноста на побарувањата	(140,492,690)	(144,345,226)
Исправка на вредноста на побарувањата од застапници во осигурувањето и посредници	(5,461,749)	(4,365,242)
Вкупно исправка на вредност на побарувањата	(145,954,439)	(148,710,468)
Вкупно	188,989,339	226,973,267

Движењето на посебната резерва за побарувањата и исправката на вредноста на побарувањата произлезени од договори за осигурување во текот на годината се како што следи:

	2021	2020
На 1 јануари	148,710,469	153,848,725
Дополнителна исправка на вредност во добивката или загубата	36,838,066	7,668,535
Намалување на исправка поради отпис на побарувања	(9,736,498)	-
Ослободување на исправка на вредност	(29,857,598)	(12,806,792)
На 31 декември	145,954,439	148,710,469

Во рамките на позицијата Дополнителна исправка на вредност во добивката или загубата, Друштвото евидентира поголем износ во однос на минатата година како резултат на измените во Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, како што е обелоденето во точка 5.Управување со ризик подточка 2 Кредитен ризик.

25. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2021	2020
Побарувања за аванси, депозити и кауции	15,673,231	5,018,651
Побарувања по основ на камати	11,245,859	11,601,930
Други побарувања од вработени	407,854	371,687
Побарувања по основ на регрес	7,252,656	7,653,776
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	6,269,280	7,649,036
Останати побарувања	25,858,698	30,579,186
Останати побарувања од вложувања	291,036	21,209
Вкупно бруто останати побарувања	66,998,613	62,895,474
Исправка на вредност на побарувања по основ на камати	(10,060,607)	(10,060,607)
Исправка на вредност на побарувања по основ на регрес	(7,199,290)	(7,631,078)
Исправка на вредност на останати побарувања	(24,680,321)	(28,880,514)
Вкупно исправка на вредност на останати побарувања	(41,940,218)	(46,572,199)
Вкупно нето вредност на останати побарувања	25,058,395	16,323,275

Во рамки на позицијата Останати побарувања, Друштвото евидентира намалување на побарувања по основ на судски спор со Управа за јавни приходи во износ од 4.2 милиони денари, за која Друштвото веќе имаше издвоено целосно 100% исправка на вредноста на позиција - Исправка на вредност на останати побарувања.

Во рамки на позицијата Побарувања за аванси, депозити и кауции Друштвото евидентира зголемување во тековната во однос на минатата поради поголем број на обработени и исплатени услужни штети

Движењето на исправката на вредност е како што следи:

	2021	2020
На 1 јануари	46,572,199	159,359,952
Дополнителна исправка на вредност на регресни побарувања	8,558	607,589
Ослободување на исправката на вредност	(440,345)	(424,571)
Отпис	(4,200,194)	(112,970,771)
На 31 декември	41,940,218	46,572,199

26. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2021	2020
Денарски сметки во домашни банки	13,622,302	20,518,219
Парични средства во благајна	587,903	572,252
Девизни сметки во домашни банки	5,179,619	181,848
Вкупно	19,389,824	21,272,319

27. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ**Акционерски капитал**

	Обични акции	
	2021	2020
Во број на акции		
На 1 јануари - целосно платени	18,326	18,326
На 31 декември - целосно платени	18,326	18,326

На 31 декември 2021 година одобрениот акционерски капитал се состои од 18,326 обични акции со номинална вредност од 207.6779 ЕУР по акција. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од една обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса. Сите издадени акции се целосно платени.

За годината завршена на 31 декември 2021 и по денот на известување Друштвото нема објавено дивиденди (2020: нема).

Акционерската структура на Друштвото е:

	Број на акции	% на учество
Позаваровалница САВА дд Словенија	17,201	93.86%
МТ ДОО Штип	920	5.02%
Останати помали акционери (под 5%)	205	1.12%
	18,326	100.00%

Резерви на сигурност

Според Законот за супервизија во осигурувањето, Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви на сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва за финансиски средства расположливи за продажба го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се до моментот на нивното депризнавање или оштетување.

Добивка издвоена за реинвестирање

Во текот на 2021 и 2020 година, Друштвото изврши инвестициски вложувања од добивката во материјални и нематеријални средства за проширување на дејноста. Но Друштвото поради остварената загуба не беше во можност Даночната основа сразмерно да ја намали за износот на вложувањата од добивката од претходната година, а од причина што друштвото не искористи намалување на даночната основа издвоениот дел за реинвестирање на износ од 6.000.000 денари ќе биде повторно вратен во акумулирана (нераспределена) добивка. Реинвестираната добивка не може да се распределува како дивиденда во следните периоди. Вкупната кумулативна добивка издвоена за реинвестирање во 2021 година изнесува МКД 33,444,168 (2020: МКД 27.444.168),

28. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2021			2020		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Пријавени штети	247,331,821	25,999,232	221,332,589	288,451,453	36,873,520	251,577,933
Настанати, но непријавени штети	165,741,028	20,031,251	145,709,777	136,799,731	5,937,613	130,862,118
Други технички резерви	19,594,470	2,366,484	17,227,986	19,152,487	1,464,311	17,688,176
Преносна премија	450,566,220	13,165,961	437,400,259	423,094,678	34,839,888	388,254,791
	883,233,539	61,562,927	821,670,612	867,498,349	79,115,331	788,383,018

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2021 година:

		Преносна премија			Резерви за штети и др. технички резерви			Технички резерви		
		Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето
1	Осигурување од негода	27,832,423	-	27,832,423	21,376,083	-	21,376,083	49,208,506	-	49,208,506
2	Здравствено осигурување	23,615,400	-	23,615,400	3,726,616	-	3,726,616	27,342,016	-	27,342,016
3	Моторни возила(каско)	83,081,054	828	83,080,226	28,768,523	-	28,768,523	111,849,577	828	111,848,749
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	246,011	110,219	135,792	-	-	-	246,011	110,219	135,792
7	Стока во превоз	594,289	86,850	507,439	103,600	-	103,600	697,889	86,850	611,039
8	Имот од пожар	25,707,849	7,224,918	18,482,931	8,760,551	387,433	8,373,118	34,468,400	7,612,351	26,856,049
9	Други осигурувања на имот	58,091,299	3,133,288	54,958,011	21,755,286	5,361,682	16,393,604	79,846,585	8,494,970	71,351,615
10	Одговорност-моторни возила	221,575,664	1,142,007	220,433,658	334,768,842	35,209,494	299,559,348	556,344,506	36,351,501	519,993,006
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	445,227	-	445,227	-	-	-	445,227	-	445,227
13	Општа одговорност	4,018,591	1,467,186	2,551,405	7,403,009	5,844,436	1,558,573	11,421,600	7,311,622	4,109,978
14	Осигурување на кредити	-	-	-	1,595,337	1,593,921	1,416	1,595,337	1,593,921	1,416
15	Осигурување на гаранции	7,218	-	7,218	-	-	-	7,218	-	7,218
16	Финансиски загуби	1,075,797	666	1,075,131	-	-	-	1,075,797	666	1,075,131
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	4,275,398	-	4,275,398	4,409,472	-	4,409,472	8,684,870	-	8,684,870
Вкупно		450,566,220	13,165,961	437,400,259	432,667,319	48,396,966	384,270,353	883,233,539	61,562,927	821,670,612

28. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (продолжение)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2020 година:

		Преносна премија			Резерви за штети и др. технички резерви			Технички резерви		
		Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето
1	Осигурување од незгода	27,873,357	17,272	27,856,085	25,771,374	-	25,771,374	53,644,731	17,272	53,627,459
2	Здравствено осигурување	5,271,429	-	5,271,429	2,210,051	-	2,210,051	7,481,480	-	7,481,480
3	Моторни возила(каско)	78,606,338	7,832	78,598,506	28,723,253	-	28,723,253	107,329,591	7,832	107,321,759
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	61,149	-	61,149	-	-	-	61,149	-	61,149
7	Стока во превоз	687,148	7,691	679,457	-	-	-	687,148	7,691	679,457
8	Имот од пожар	30,376,772	10,768,446	19,608,327	14,140,295	3,112,631	11,027,664	44,517,067	13,881,077	30,635,991
9	Други осигурувања на имот	65,822,153	19,372,135	46,450,018	22,746,167	5,702,460	17,043,707	88,568,320	25,074,595	63,493,725
10	Одговорност-моторни возила	201,985,754	-	201,985,754	330,192,672	20,269,983	309,922,689	532,178,426	20,269,983	511,908,443
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	390,623	-	390,623	-	-	-	390,623	-	390,623
13	Општа одговорност	5,827,794	2,296,264	3,531,530	16,533,335	13,726,058	2,807,277	22,361,129	16,022,322	6,338,807
14	Осигурување на кредити	1,073,087	1,073,087	-	1,464,311	1,464,311	-	2,537,398	2,537,398	-
15	Осигурување на гаранции	3,154	-	3,154	-	-	-	3,154	-	3,154
16	Финансиски загуби	2,481,160	1,297,161	1,183,999	-	-	-	2,481,160	1,297,161	1,183,999
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	2,634,760	-	2,634,760	2,622,213	-	2,622,213	5,256,973	-	5,256,973
Вкупно		423,094,678	34,839,888	388,254,790	444,403,671	44,275,443	400,128,228	867,498,349	79,115,331	788,383,018

29. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ

	2021	2020
Долгорочни резервирања по основ на отпремнини за пензионирање, јубилејни награди и останати резервирања	19,803,901	15,880,812
Вкупно	19,803,901	15,880,812

30. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2021	2020
Обврски по штети	3,375,140	3,609,308
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	97,784	14,490
Обврски кон Гарантен Фонд	1	144,790
Вкупно	3,472,925	3,768,588

31. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2021	2020
Обврски за примени аванси по основ премија за осигурување и надомест на штети	104,801,999	101,151,833
Обврски кон вработени по основ на плати и придонеси	21,767,952	19,824,246
Обврски за провизија	21,874,028	6,975,327
Обврски по основ на законски пропишани давачки	3,922,854	3,386,467
Обврски кон добавувачи	7,906,742	3,542,077
Останати обврски	701,222	2,464,765
Вкупно	160,974,797	137,344,715

32. ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ

Обврски по неотповиклив оперативен лизинг се следниве:

	2021	2020
Помалку од една година	1,391,755	1,735,199
Вкупно	1,391,755	1,735,199

33. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

Согласно локалната законска регулатива, Друштвото вонбилансно евидентира резервација за пријавени штети по основ на непознати и неосигурани моторни возила и коресподентски штети. Средствата и обврските по овој основ на 31 декември 2021 година изнесуваат МКД 47.037.759 денари. Друштвото нема дополнителни обврски по овој основ

34. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА

Друштвото е во доминантна сопственост на Позаваровалница САВА дд од Словенија која поседува 93,86% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото, поради што истото припаѓа на Групацијата на САВА РЕ од Словенија. Побарувањата од, обврските кон како и соодветните приходи и расходи со матичното друштво, останатите друштва во Групацијата и придружените друштва во 2021 и 2020 година се како што следува:

Салда и трансакции со САВА РЕ (матично друштво)

	2021	2020
Побарувања од реосигурувачите за удели во штети	17,616,447	5,969,480
Побарувања од реосигурувачите по основ на провизија	2,157,553	1,588,368
Обврски кон реосигурувачите	9,187,049	4,665,408
Дел за реосигурителот во бруто резерви за преносна премија	12,011,186	8,786,600
Дел за реосигурителот во бруто резерви за штети	39,439,563	27,003,498
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	56,661,815	52,144,679
Приход од удел на реосигурувачот во штети	36,365,763	18,947,849
Приход од провизија од реосигурување	6,866,850	6,767,215
Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување	3,224,586	(5,693,151)
Промени во резервирани штети за делот на реосигурување	12,436,064	22,450,448
Одложена провизија за реосигурување	2,421,389	1,849,924

Салда и трансакции со САВА Стејшн (подружница)

	2021	2020
Приходи по основ на премија	47,123	25,874
Останати обврски	2,458,653	147,602
Останати расходи	6,962,665	1,818,475

Салда и трансакции со ентитети под заедничка контрола

	2021	2020
Побарувања по основ на премија	417,133	370,939
Останати побарувања	45,925	-
Обврски кон реосигурувачите	-	5,023,741
Дел за реосигурителот во бруто резерви за штети	774,762	1,345,500
Дел за реосигурителот во бруто резерви за преносна премија	5,023,741	5,023,741
Останати обврски	1,060,665	384,966
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	-	9,072,964
Промени во резервирани штети за делот на реосигурување	570,739	445,514
Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување	-	5,023,741
Приходи по основ на премија за осигурување	835,679	643,845
Приход од провизија од реосигурување	-	283,448
Приходи од др. за осигурување по над. за обработка на услужни штети	342,779	69,092
Останати расходи	1,968,631	1,368,351
Бруто исплатени штети	403,027	334,073

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

	2021	2020
Вкупен надомест на клучниот менаџерски персонал (вклучени во Трошоци за вработени)	14,420,831	12,298,806
Вкупно	14,420,831	12,298,806

35. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ**Судски спорови**

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Тие се предмет на детална анализа од страна на Друштвото и врз основа на очекуваниот исход се вклучени во резервите за пријавени штети (види белешка 28). Во дополнително Друштвото е предмет на судски постапки кои не произлегуваат од договори за осигурување. Раководството не верува дека крајниот исход од овие постапки ќе има негативно материјално влијание на резултатите на Друштвото.

Неизвесни даночни обврски

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години од поднесување на даночната пријава за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски коишто во оваа фаза не може да бидат утврдени со разумна точност. Сепак, раководството на Друштвото смета дека не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат материјално значајни обврски по овој основ.

Преземени обврски

До датумот на изготвување на финансиските извештаи, Друштвото нема преземени обврски

36. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2021 година Друштвото е усогласено со барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви. Друштвото поседува доволно средства за покривање на техничките резерви и покривање на капиталот во целост.

37. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

На 24 февруари 2022 година, руските трупи ја нападнаа Украина и започнаа воени операции на повеќе локации. Како одговор, повеќе земји наметнаа економски санкции кон Русија. Покрај воведувањето санкции, се поголем број на големи јавни и приватни компании најавуваат намалување на деловните активности со Русија.

Конфликтот во Украина и со него поврзаните настани се случуваат во време на значителна глобална економска несигурност и нестабилност и ефектите најверојатно ќе ги влошат моменталните пазарни услови. Многу сектори/земји веќе се соочуваат со влијанието на порастот на цените на сировините како резултат на зголемената побарувачка која произлегува од стивнувањето на КОВИД-19 пандемијата. Одредени сектори се соочуваат и со недостиг на вработени како и ефекти од зголемување на платите. Овие фактори може значително да се влошат со конфликтот во Украина и тоа преку зголемен инфлаторен притисок и забавување на глобалното закрепнување од пандемијата.

Раководството на Друштвото внимателно го следи развојот на горенаведените услови и нивното потенцијално влијание врз глобалната и домашната економија, како и врз работењето на Друштвото. Врз основа на јавно достапните информации на датумот кога овие финансиски извештаи беа одобрени за издавање, раководството не предвидува директно, непосредно и значајно неповолно влијание врз Друштвото, неговите активности и финансиската состојба. Сепак, Друштвото не може да ја исклучи можноста дека продолжение на конфликтот, негово проширување или последователно негативно влијание врз економското опкружување во коешто работи Друштвото, би имале негативен ефект врз Друштвото, неговата финансиска состојба и резултатите од работењето, на среден и долг рок. Раководството продолжува внимателно да ја следи ситуацијата и ќе одговори соодветно со цел да го намали влијанието на ваквите настани и околности во моментот кога истите се случуваат.

Годишен
извештај за
работењето

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА
РАБОТЕЊЕТО ЗА 2021 ГОДИНА
НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД
СКОПЈЕ

#

Содржина:

I. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА	4
II. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО	6
1. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ	7
2. РАКОВОДНИ ЛИЦА	10
III. ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО	11
3. ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО	12
3.1. Најважни настани на Друштвото	12
3.2. Најважни настани во 2021 година	14
4. РАЗВОЈ ВО 2021 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2022	15
4.1. Визија, мисија и вредности	15
4.2. Профил на Друштвото	15
4.3. Дејност на Друштвото	16
4.4. Позначајни случувања за 2021 година	18
4.5. Развој во 2021	18
4.6. Очекуван иден развој во 2022	19
4.7. Опис на главните опасности и несигурности со кои се соочуваше Друштвото	22
5. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ	23
5.1. Стретешки насоки на Друштвото	23
5.2. Исполнување на деловните цели	24
5.3. Овластени ревизори	25
5.4. Материјални фактори на ризик	25
5.5. Зделки со заинтересирана страна	28
5.6. Големи зделки	29
5.7. Измени во основната главнина и во резултатите за извештајниот период	29
5.8. Промена во сопственичката структура	29
5.9. Акционерски капитал и сопственичка структура	30
5.10. Организациона шема	31
5.11. Подружници на Друштвото	32
5.12. Податоци за продажната мрежа	34
6. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО	35

#

6.1.	Макроекономски движења во 2021 и очекувања во 2022	35
6.2.	Осигурителен пазар	40
IV.	АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	44
7.	КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	45
7.1.	Најважни финансиски показатели за 2021 година.....	45
8.	ПРЕМИЈА.....	46
8.1.	Број на склучени договори за осигурување.....	46
8.2.	Полисирана премија	47
8.2.1.	Бруто полисирана премија по класи на осигурување	47
8.2.2.	Структура на бруто полисирана премија	48
8.2.3.	Полисирана премија по дистрибуциски канали	49
9.	ШТЕТИ.....	51
9.1.	Број на ликвидирани штети.....	51
9.2.	Износ на ликвидирани штети.....	52
9.2.1.	Ликвидирани штети по класи на осигурување.....	52
9.2.2.	Структура на штети.....	55
9.2.3.	Ликвидирани штети по дистрибуциски канали	55
9.2.4.	Штети / премија (loss ratio)	56
10.	РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ	58
10.1.	Број на резервирани штети.....	58
10.2.	Износ на резервирани штети.....	59
10.2.1.	Бруто резервирани штети.....	59
10.2.2.	Структура на бруто резервирани штети	59
11.	РЕОСИГУРУВАЊЕ	60
12.	ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ.....	62
12.1.	Бруто технички резерви	62
12.1.1.	Бруто технички резервации по класи на осигурување	62
12.1.2.	Структура на бруто технички резервации	63
12.2.	Нето технички резерви.....	64
12.2.1.	Нето технички резервации по класи на осигурување.....	64
12.2.2.	Структура на нето технички резервации	65

#

13.	ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ	66
13.1.	Резултат од работењето.....	66
13.1.1.	Образложение за негативниот финансиски резултат	66
14.	ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА	69
14.1.	Актива и пасива.....	69
14.2.	Капитал и резерви	70
V.	ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО.....	71
15.	УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ.....	71
15.1.	Стратешки насоки од областа на управување со човечки ресурси.....	72
15.2.	Клучни активности од областа на управување со кадри во 2021 година.....	72
15.3.	Вработување и структура на вработени	73
15.3.1.	Вкупен број на вработени во Друштвото	73
15.3.2.	Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време).....	75
15.3.3.	Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование.....	75
15.3.4.	Вработени во Друштвото врз основа на возраст	76
15.3.5.	Вработени во Друштвото врз основа на пол.....	77
16.	ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА.....	77

#

I. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА

Почитувани акционери, деловни партнери, соработници и пријатели,

Овогодинешново обраќање до сите вас го започнуваме за жал со незадоволство од постигнатиот резултат на крајот на оваа тешка и специфична пандемиска година, но горди на своето зголемено портфолио и со надеж за остварување на целите и подобри резултати во иднина.

Во изминатава година, која беше за сите нас невообичаена и со големо влијание на сеуште тековната пандемија и мерките воспоставени на почетокот на пандемијата, работевме напорно и посветено, незнаејќи што носи секој нареден месец и какви непријатности може да ни приреди оваа состојба која сеуште го обзема светот. Во 2020 година покажавме неверојатна зрелост и спремност, а со тоа ја потврдивме нашата стручност, нашата подготвеност многу брзо да се прилагодиме на промените, нашата грижа за клиентите и за нашата најголема вредност - нашите вработени. Но, како што секогаш следи, таа прва пандемиска година донесе “опашка” во оваа делован година. Многу ефекти кои ни ја олеснија финансиски 2020 година, во оваа година ни донесоа обратен финансиски ефект. Но, нашата посветеност и постојаната борба на пазарот се покажа и докажа преку нашата одлична продажна мрежа, и порастот кој го постигнавме во делот на продажбата. Покрај сите потешкотии и препреки, и во годината која сеуште пазарот ја покажува својата нестабилност, имавме одлична продажба и успеавме да ја стабилизираме нашата продажба ширејќи елан и желба за уште поголеми успеси. Но, покрај сите напори, оваа година ја завршивме со негативен финансиски резултат, делумно поради два еднократни негативни ефекти во почетокот на годината, а делумно поради забрзаната и зголемена ликвидација на штети. Ја завршивме годината со негативен финансиски резултат во износ од 16.400.448 денари. Како што веќе споменав, делумна причина за ваквиот резултат на крајот на годината се пред сè големиот износ на исплатени штети. Забрзаната ликвидација е поради промена на подзаконската регулатива, односно примена на Правилник за минимални барања за прием, обработка, резервација и исплата на барањата за надомест на штета и/или осигуран износ во функција на подобра заштита на правата на осигурениците со примена од 01.01.2021 година, каде се скратени роковите за обработка на оштетените побарувања. Еднократните ефекти кои се случија на почетокот на 2021 година исто така имаа големо влијание на деловниот резултат. Големо влијание на резултатот имаа високите трошоци за стекнување на осигурување (провизиите), поради промената на методологијата на пресметка на DAC од страна на регулаторот. Еднократниот ефект се јави во Јануари 2021 година. Поточно, вкалкулирани се трошоци на провизија по основ на договори за осигурување од минатите периоди како почетна состојба во износ од 12.116.066 денари. Во текот на годината Друштвото имаше отписи на провизија во вкупен износ од 1.895.533 денари, па овој ефект беше намален на 10.220.534 денари. Во делот на Исправката на вредноста на побарувањата од премија, исто така имавме еднократен ефект во почетокот на годината. Во периодот на почетокот на пандемијата во 2020 година беше воспоставена олеснителна мерка во делот на пресметка на Исправката на вредноста на побарувањата од страна на регулаторот. Со враќање на стариот начин на пресметка, во Јануари 2021 година еднократно имавме негативен ефект во износ од 11.314.192 денари. Со активностите и добрата наплата во текот на 2021 година, Друштвото го намали овој негативен ефект на крајот на 2021 година на износ од с.с.6,9 милиони денари. Во услови кога економијата во нашата земја и светот се соочуваше со тешки моменти и во услови кога многу дејности го запреа своето делување, САВА ја утврди својата стабилност со пораст на премијата од 11,0%, или го зголеми своето портфолио за 93.173.451 денари, остварувајќи ја планираната премија со надминување од 3,6% или 32.383.780 денари. Сето ова ја потврди и

#

нашата позиција и оценката за добар рејтинг на македонскиот осигурителен пазар. Во услови на остра конкуренција и тешка економска состојба, успеавме да го одржиме нашето пазарно учество заклучно со третиот квартал на 9,5%. Сето ова е резултат на успешниот тим кој работи во нашата компанија, резултат на нашите стратешки определби и иновативните активности и проекти кои САВА продолжи да ги имплементира и во оваа втора кризна година.

Но, во оваа прилика би сакале да го нагласиме она без кое САВА не би била компанија која стабилно чекори во сегашноста и иднината. Особено оваа тешка година беше во знакот на грижата за нашиот највреден ресурс-нашите вработени. Во фокусот на нашата стратегија особено се посветивме кон грижата на нашите вработените, на зачувување на нивното здравје, градењето на здрава и пријатна работна атмосфера со меѓусебно добро изградени односи. Во нашиот фокус и наредните години ќе биде усовршувањето на нашите вработени, не само во делот на стручното усовршување, туку и во делот на развој на секој поединец и негово самоактуелизирање на своето работно место. Веруваме дека во секој наш вработен се крие лидер кој со сопствениот равој ќе даде максимален придонес за себе и за компанијата.

Преку нашата секојдневната работа и комуникација, преку иновативните решенија за нашите клиенти, со креирање на осигурувања по мерка, со навремената и адекватна исплата на штети, нашите осигуреници и деловни соработници во нас препознаваат сериозен и стабилен партнер, со висока корпоративна култура заснована на транспарентно и тимско работење. Зад сите овие процеси стои нашиот највреден ресурс-тим од повеќе од 200 вработени, кој и во кризата ја демонстрира својата професионалност, одлична организација и посветеност; моќна мрежа од продажни канали, подружници и агенти, онлајн продажба, банкоосигурување; две сопствени станици за технички преглед, сопствен 24/7 контакт-центар и сопствен асистентски центар за организација и координација на помош.

Во 2021 година САВА го потврди своето реноме на иновативна осигурителна компанија. Ги продолживме процесите на дигитализација во работењето, креиравме решенија за нашите клиенти со кои се овозможува продажба и плаќање на полиси за осигурување без физички контакт, on line пријава на штети и останати услуги кои може да ги вршиме на далечина. Остануваме лидери на пазарот и со проектот за банкоосигурување, кој продолжува успешно да функционира и расте.

Во семејството на нашата групација Сава Ре - Сава пензискиот фонд претставува поле за одлична можност за нови развојни перспективи, па така нашите продавачи се обучија и лиценцираа за продажба на продуктите на Сава пензиски фонд и клиентите како и сите заинтересирани, можат да побараат овластен агент за пензиско осигурување и во подружниците на САВА осигурување а.д. Скопје.

Постигнавме општествено одговорното однесување да биде вкоренето во работната етика на нашиот колектив независно од тоа што поради Ковид-19 кризата и ограничувањата кои таа ги наметна не бевме во можност да ги реализираме сите планирани активности. И во услови на Ковид-19 криза продолжија активностите и проектите поврзани со грижа за околината во која живееме и работиме: преку поддршка на маргинализирани групи, еднородителски семејства, крводарителски акции, спонзорирања во спортот, донации за здравствените работници со што и ја потврдуваме својата улога на позитивен пример во бизнис заедницата.

Искрено,

Генерален директор,
Ило Ристовски

Извршен директор,
Мелита Гугуловска

#

II. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО

1. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Одборот на Директори го сочинуваат седум членови во следниот состав:

ИЛО РИСТОВСКИ, дипломиран електротехнички инженер, извршен член на

Одборот на директори на Друштвото, роден на 26.04.1969 година во Велес, Р.Северна Македонија, пол машки, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година со дадена согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година, продолжена на ден 31.10.2018 година, како и нова согласност за новиот четиригодишен мандат на Извршниот член од ден 12.08.2020 година, за период од 05.09.2020 година до 05.07.2024 година, вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Генерален директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

На 2-динот Ило Ристовски во 2021 година му е исплатен вкупен износ од 4.080.303,00 денари по основ на плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права.

МЕЛИТА ГУГУЛОВСКА, дипломиран градежен инженер, извршен член на

Одборот на директори на Друштвото, родена на 20.11.1966 година во Скопје, Р.Северна Македонија, пол женски, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година, со дадена согласност за нејзино именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година, продолжена на ден 31.10.2018 година, како и нова согласност за новиот четиригодишен мандат на Извршниот член од ден 12.08.2020 година, за период од 05.09.2020 година до 05.07.2024 година, вработена во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно

#

место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

На 2-тата Мелита Гугуловска во 2021 година и е исплатен вкупен износ од 4.018.558,00 денари по основ на плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права.

РОК МОЉК, дипломиран економист, претседател и неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 20.04.1968 година во Постојна, Република Словенија, машки пол, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 08.02.2012 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, член на Управата на Заваровалница САВА д.д., Република Словенија и член на надзорните органи на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a. и Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово. Вработен во Заваровалница САВА, д.д. од Марибор, Р.Словенија, дејност: осигурување, на работно место член на Управа.

МИЛАН ВИРШЕК, дипломиран правник, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 05.11.1968 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 25.03.2010 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, член во надзорните органи на Заваровалница САВА д.д., Република Словенија, САВА Монтенегро а.д. Подгорица - Црна Гора и Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a., Приштина - Косово. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Директор на областа за надзор во Секторот за поддршка на Групаацијата – надзор на неживотно осигурување и развој.

#

ПЕТЕР СКВАРЧА, М-р за европски интеграции (дипломиран политиколог),

неизвршен член на Одборот на директори, роден на 01.02.1975 година во Крањ, Република Словенија, машки пол, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 22.11.2011 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, член на Управата на Позаваровалница Сава д.д. Љубљана, дејност: неживотно осигурување. Тој не членува во органи на управување на други правни лица. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување.

НЕНАД ЈОВАНОВИЌ, Дипломиран машински инженер, неизвршен и независен

член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 21.06.1966 година во Љубљана, Република Словенија, машки пол, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 550 ЕУР во денарска противвредност, државјанство: Р.Северна Македонија/Р.Словенија, датум на првично именување: 02.04.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година. Тој е вработен како Генерален секретар на Одборот на оснивачи на Друштвото ЕКОН ЕЛЕКТРОН.

САШО ТОНЕВСКИ, М-р за управување со цивилно воздухопловство

(дипломиран политиколог), неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 07.06.1971 година во Скопје, Република Северна Македонија, пол машки, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од

#

500 ЕУР во денарска противвредност, државјанство: Р. С. Македонија, датум на првично именување: 27.12.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година. Тој е вработен и Управител на ТД Делфино Рент а Кар Дооел и ТД Делфино Травел Агенци Дооел.

2. РАКОВОДНИ ЛИЦА

- Сектор за продажба, Кристиан Лешков, директор;
- Сектор за развој и преземање на ризици, Елена Петровска, директор;
- Сектор за штети (проценка и ликвидација);
- Сектор за финансии и сметководство, Мирче Маринковиќ, директор;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија, Наташа Џидрова, раководител;
- Самостојна служба за контролинг, Билјана Аргир, раководител;
- Самостојна служба за наплата на побарувања, Јасмина Џартова, раководител;
- Самостојна служба за актуарски работи;
- Самостојна служба за ИТ, Александар Михајлоски, раководител;
- Самостојна служба за управување со ризици.

III. ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

#

3. ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО

3.1. НАЈВАЖНИ НАСТАНИ НА ДРУШТВОТО

Година	Најважни настани
1993	САВА осигурување, а.д. Скопје е основано како а.д. за осигурување ТАБАК – Скопје, на основачкото собрание одржано на 24.12.1993 година, со почетен капитал од 1 милион германски марки или 1000 обични акции со вредност од 1.000 ДЕМ по акција. После успешно спроведената втора емисија на акции, во текот на 1994 и 1995 година обезбеден е дополнителен капитал, со што вкупната главнина изнесувала 2.530.000 ДЕМ или 1.265.000 ЕУР. Со резервирање на 66,9% од остварената добивка во 2001 година и преку издавање на трета емисија на акции во 2002 година, акционерскиот капитал е зголемен за 3.010 акции, или за дополнителни 1.505.000 ЕУР.
2006	Во 2006 година сопственичката структура била распределена на 21 акционер, а 10 од нив контролирале 81% од вкупниот број на акции.
2007	Во почетокот на 2007 година SAVA RE Љубљана го откупила мнозинскиот пакет на акции, а во Ноември 2007 година Друштвото го промени името во Акционерско Друштво за осигурување САВА ТАБАК.
2008	Во Јануари 2008 година извршена е четвртата емисија на акции во износ од 230.000 ЕУР, со која се емитирани 460 обични акции, со цел усогласување со новите измени и дополнувања на Законот за супервизија на осигурувањето. Со овие измени основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР.
2011	На 10-ти Ноември 2011 година Друштвото се ребрендираше и го промени своето име во САВА осигурување а.д. Скопје. Со тоа Друштвото се унифицираше во својот корпоративен идентитет и лого со останатите придружни друштва на групацијата Сава Ре.
2013	Во август 2013 година Групацијата САВА РЕ стана сопственик на 100% од осигурителната компанија Заваровалница Марибор (Zavarovalnica Maribor) од Словенија, со што доживеа значајна трансформација и стана втората по големина осигурителна групација во регионот. Ова претставува остварување на важна стратешка цел – да се зацврсти позицијата на развиениот осигурителен пазар и да се воспостави бизнис модел кој е добро избалансиран во однос на локалните и светските трендови на осигурителниот пазар. Тоа се двата сегменти по кои групацијата ќе го очекува и најголемиот прилив, главно поради растот на премиите на осигурителниот пазар на Западен Балкан – чиј потенцијал е токму во неговата недоволна развиеност, а кој треба да обезбеди зајакнување на групацијата и поддршка на нејзината политика за дивиденда.
2014	На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава Ре и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана.
2015	Со вклучувањето на новата членка Заваровалница Марибор, групацијата од 2015 година планира значителен пораст на премијата и тоа, главно, на осигурителните пазари надвор од Словенија. Впрочем, главните цели на групацијата во наредните три години ќе бидат интеграцијата на осигурителниот пазар во Словенија и растот надвор од нејзините граници, поради што Сава Ре ќе биде во потрага по нови развојни можности во регионот.
2016	Во процесот на спојување на четири друштва за осигурување (Заваровалница Марибор, Заваровалница Тилија, Велебит осигурување и Велебит Животно осигурување), сите членови на групата Сава Ре се здружија и се формира нова осигурителна компанија под името Заваровалница Сава, д.д.
2017	На 24.07.2017 година, Собранието на акционери на Друштвото изгласа измени на Статутот на Друштвото, со кои бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото се зголеми од постоечките 5 на 7 члена, од кои 3 извршни членови, 3 неизвршни и 1 неизвршен и независен член. На ден 12.12.2017 година Сава Ре д.д. Љубљана потпиша договор за купување на 100% од акциите на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Матичната кука на САВА осигурување а.д. Скопје инвестира во развој на пензиското осигурување како дел од групацијата стратегија.
2018	Во март 2018 година, матичната кука на Групација - Сава Ре д.д. ја доби согласноста од Македонската агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), како и сите останати одобрености од надлежните институции за аквизиција на компанијата НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со тоа се исполнети сите потребни услови за остварување на купопродажниот договор од 12 декември 2017 година.

#

	На 13 март 2018 година со купување на Македонска берза, Сава Ре д.д. Љубљана се стекна со 21200 акции, односно 100% од акционерскиот капитал во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со влегувањето на пазарот за пензиско осигурување во Република Македонија Сава Ре д.д. ја оствари својата стратегија за проширување на дејноста и зацврстување на својата позиција во Западен Балкан. Македонските членки на групацијата Сава Ре - Сава осигурување а.д. Скопје и Сава пензиско друштво а.д. Скопје склучија важен стратешки договор за соработка во делот на вршењето на работи на маркетинг на пензиски фондови во продажната мрежа на Сава осигурување а.д. Скопје.
2019	Во мај 2019 година Групацијата чија членка е САВА осигурување а.д. Скопје - брендот Сава Ре го замени со Sava Insurance Group на англиски јазик. На 53-тата седница на вонредно Собрание на акционери одржана на ден 03.01.2019 год. е донесена Одлука за измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Овие измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје се изготвени со цел воведување нова класа - осигурување на кредити. На Годишното Собрание на акционери на Друштвото 54-та седница одржана на ден 02.04.2019 година, Собранието донесе Одлука за измени на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Со овие измени на Статутот се врши промена односно зголемување на бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото. Потоа, се усогласува Статутот со корпоративните барања на Групацијата во која Друштвото е членка. Во целиот текст на Статутот се вршат измени со цел поедноставување на содржината на Статутот на препорака на внатрешната ревизија на Друштвото, а во согласност со локалните законски и подзаконски прописи. Покрај наведеното, во целиот текст на Статутот се врши усогласување со Уставните амандмани со кои се изврши промена на Уставното име на државата. Исто така на 56-тата седница на вонредно Собрание на акционери на Друштвото, одржана на 27.12.2019 година, Собранието на Друштвото донесе Одлука за измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Овие измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје се изготвени со цел намалување на бројот на извршни членови на Одборот на директори од постоечките 3 (три) извршни членови на 2 (два) членови, со кое намалување вкупниот број на членови на Одборот на директори од постоечките 8 (осум) членови се намалува на 7 (седум) членови. Намалувањето на бројот на извршни членови е како резултат внатрешната кадровска политика.
2020	Во текот на 2020 година Друштвото успешно се справи со предизвиците на Корона кризата и ширењето на Корона вирусот, се прилагоди на нови дигитални начини на работење и го подобри развојот на дигиталните системи и ИТ решенија. Во 2020 година истече постојниот мандат на сите членови на Одборот на директори и истиот состав беше реизбран со нов четиригодишен мандат.
2021	Во текот на 2021 година Друштвото продолжи успешно да се справува со предизвиците на Корона кризата, нови регулаторни барања и продолжи да работи на нови дигитални начини на работење, развој на дигиталните системи и ИТ решенија.

#

3.2. НАЈВАЖНИ НАСТАНИ ВО 2021 ГОДИНА

Фебруари	•Поддршка на ФИС меѓународниот натпревар во сноубординг Маврово •Донација на лап топ компјутери за потребите во државното училиште за рехабилитација на деца и младици со оштетен вид ДУРДМОВ “Димитар Влахов” – Скопје
Март	•Организација на крводарителска акција со Црвен крст
Април	•Старт пакет + каско за велосипедисти и велосипеди
Мај	•Учество на „Прв до врв“ •Караван за финансиско советување
Јуни	•Учество на еколошка акција за чистење на Марковиот манастир и неговата околина; настан одржан по повод Светскиот ден на велосипедизмот •Настан одржан по повод Светскиот ден на велосипедизмот •САВА осигурување со поддршка за здружението за спортско едрење „Акватика Јахтинг“ од Охрид •Промотивни пакет цени за антиген и ПЦР тест со патничко осигурување
Јули	•Поддршка на проект за електронско мапирање и поставување на планинарска и планинско-велосипедска сигнализација на рекреативни патеки на Скопска Црна Гора заедно со Амбасада на Република Словенија •Организација на Велосипедска тура с.Годивје – Бабин срт, планина Стогово
Август	•Поддршка на критериската регата „Заедно за иднината на езерото“ Охрид •24/7 онлајн услуги од САВА осигурување на веб шоп
Септември	•Потврден одличниот „А“ рејтинг од страна на Standard & Poor's •Учество на MTB Bistra Adventure 2021 во НП Маврово; поддршка на Интернационална регата 2021 во Охрид
Октомври	•Организација на крводарителска акција во соработка со Црвен крст на Град Скопје •САВА осигурување присуствуваше на настан Вело Водно -трка со планински велосипеди
Ноември	•Светски ден на осигурувањето
Декември	•Здравствено осигурување •Патничко осигурување со покритие во случај на Ковид 19

4. РАЗВОЈ ВО 2021 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2022

4.1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ВРЕДНОСТИ

МИСИЈА

• Обезбедуваме континуитет во сигурноста, ги следиме во чекор сите новитети и потреби на осигурителниот пазар, се со цел поуспешно и поефикасно работење на Друштвото.

ВИЗИЈА

• Да бидеме осигурително друштво кое на домашниот пазар ќе го препознаваат како сериозен партнер кој нуди услуги со највисок квалитет и сигурност.

ВРЕДНОСТИ

• Ние сме посветени кон клиентите, иновативни, професионални и етични, ние сме успешни во работењето, одговорни кон околината, ние имаме приврзани и задоволни вработени и заедно го градиме угледот на Друштвото.

4.2. ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. со седиште во Скопје е подредено друштво на Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, која има доминантно учество од 93,86% во неговиот акционерски капитал.

Име:	САВА осигурување, а.д. Скопје
Седиште:	Ул. Загребска бр.28 А, 1000 Скопје
Телефон:	+389 (2) 5101 500
Телефакс:	+389 (2) 5101 502
Web страна:	www.sava.mk
Матичен број:	4778529
Основна дејност:	Неживотно осигурување
Година на основање:	1993
Основен капитал:	234.072.672 МКД (3.805.905 ЕУР)
Број на обични акции	18.326
Удел во капиталот:	Позаваровалница Сава, д. д. Љубљана: 93,86%
Органи на управување:	
Генерален директор:	Ило Ристовски

#

Извршен директор:	Мелита Гугуловска
Одбор на директори:	
Претседател:	Рок Мољк
Членови:	Милан Виршек
	Петер Скварча
	Ненад Јовановиќ
	Сашо Тоневски
	Ило Ристовски
	Мелита Гугуловска
Управувачка поврзаност:	Подредено друштво

4.3. ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување, а.д. Скопје обавува работи од дејноста на неживотно осигурување, со која обезбедува сигурност за клиентите, економска заштита на имотот, возилата и лицата од ризици и гарантира добро работење со капиталот.

Врз основа на Решение бр.18-23977/8-02 од 28.03.2003 година, Друштвото има дозвола за вршење на работи за осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несреќен случај-незгода;
- Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување;
- Осигурување на моторни возила (каско);
- Осигурување на шински возила (каско);
- Осигурување на воздухоплови (каско);
- Осигурување на пловни објекти (каско);
- Осигурување на стоки во превоз (карго);
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- Други осигурувања на имот;
- Осигурувања од одговорност од употреба на моторни возила;
- Осигурувања од одговорност од употреба на воздухоплови;
- Осигурувања од одговорност од употреба на пловни објекти;
- Општото осигурување од одговорност;
- Осигурување на кредити;
- Осигурување на гаранции;
- Осигурување од финансиски загуби;

#

- Осигурување на правна заштита;
- Осигурување на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување.

Основната дејност на Друштвото е поврзана со:

- склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување;
- склучување и исполнување на договори за соосигурување.

Работењето се одвива преку:

- Сектор за развој и преземање на ризици;
- Сектор за продажба;
- Сектор за штети;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија;
- Самостојна служба за наплата на побарувања;
- Самостојна служба за контролинг;
- Самостојна служба за актуарски работи,
- Самостојна служба за управување со ризици,
- Самостојна служба за ИТ,
- Самостојна служба Контакт центар и
- Самостојна служба за човечки ресурси.

Според обемот и видот на работата Секторите имаат оптимален капацитет за квалитетно извршување на работењето и располагаат со кадар кој има повеќегодишно искуство и знаење, потврдена стручност и компетентност за обавување на работите од областа на осигурувањето.

Стратешка определба на Друштвото е развој на своите вработени, подобрување на квалитетот и перформансите во осигурувањето и зголемување на учеството на осигурителниот пазар.

Делувањето на Друштвото е во согласност со принципите на корпоративното управување преку кое се изразува сигурност, доверба, транспарентност и рејтинг. Потврда за успешното работење се досегашните достигнувања на домашниот пазар и високата позиција во осигурителната дејност во државата.

#

4.4. ПОЗНАЧАЈНИ СЛУЧУВАЊА ЗА 2021 ГОДИНА

- Во текот на 2021 година, на глобално ниво продолжија последиците од пандемијата со коронавирус. Поради тоа, Друштвото согласно условите во одреден период од годината го реорганизираше своето работење на начин да обезбеди услови за безбедна работа на вработените од работа и од дома, најде начин да обезбеди ефикасност и континуитет на работењето и го унапреди процесот на дигитализација на своето работење;

- Во текот на целата 2021 година редовно беа разгледувани од страна на Одборот на директори извештаи за измени во правната регулатива во Република Северна Македонија, како и Извештаи за ревизија на усогласеноста на Друштвото со прописите и се следеше остварувањето на препораките дадени од Службеникот за усогласеност со прописите (compliance officer);

- Беа усвојувани нови акти на деловна политика или се вршеше измена и дополнување на постоечките;

- Беа усвојувани нови интерни акти на Друштвото или се усогласуваа постоечките со измените во законската регулатива и со изменетите оперативни процедури;

4.5. РАЗВОЈ ВО 2021

Со цел да ја задржиме стекнатата позиција и во услови на светска пандемија која во голема мера го забави стопанството и економскиот развој, поставивме стабилни односи и брзо се вклопивме во новонастанатата ситуација. Друштвото без проблеми се прилагоди на новиот начин на работење, не ставајќи ги во ризик процесите и здравјето на вработените. Покрај сите промени во начините на работењето, Друштвото одговори и на сè поголемите барања на модерниот пазар и воедно го одржа волуменот на работа и пласираше нови продукти.

Во своето работење перманентно ги следиме современите европски и светски трендови и воведуваме иновации во согласност со светските стандарди. Во фокусот на нашето работење и понатаму остануваат осигурениците, како и придонесот за развојот на економијата во земјата. Вложувањето во квалитетот, знаењето и вештините се компаративна предност и придобивка за клиентите/осигурениците, акционерите и вработените.

Друштвото во работењето се базира на следните вредности:

- Доверба и интегритет;
- Задоволство на клиентите;
- Продукти кои се формираат според потребите на клиентите;
- Грижа за угледот и напредокот на Друштвото;

#

- Користење на вкупните способности и капацитет, за развој и остварување на добри резултати во работењето;
- Задоволство и лојалност на вработените;
- Компетентност и одговорност во работењето;
- Транспарентност во работењето;
- Тимско и успешно работење.

4.6. ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2022

Како и во изминатите години така и во 2022 година се планира развој на постоечките, како и воведување на нови продукти кои ќе ја зајакнат конкурентската предност на компанијата, при што квалитетот на понуденото покритие останува носечки елемент на развојот.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им се обезбедат најдобри услуги, целокупен сервис во поглед на водење на осигурувањето и ризикот. Тоа е стратегија на нашето Друштво и гаранција за идниот развој.

Во согласност со годишниот план и мисија, работењето во 2022 ќе се одвива во правец на остварување на следните цели:

- **Фокус кон клиентите (CRM)**
 - Надоградба на контакт центарот / асистентскиот центар, проширување на НПС интервјуата во продажба, воспоставување на интегрирани датотеки за клиентите, користење на најдобрите маркетиншки стратегии на понуда, уредување на базите на податоци на клиенти;
- **Развој на постоечките и воведување на нови канали на продажба**
 - Унапредување на соработката со НЛБ Банка Скопје и потпишување на договор со една средна или помала банка, понатамошен развој на сопствената продажна мрежа преку дополнителни активности за „инкубаторот“;
- **Развој на нови производи и услуги во осигурувањето**
- **Развој на нови и постоечките помошни услуги**
 - Отварање на една нова техничка станица;
- **Препознавање на пазарот и употреба на модерни пристапи и нови технологии за продажба**
 - Дополнување на продукти на листата за online продажба и зголемување на активностите на социјалните мрежи;
- **Развој на осигурување во соработка со технолошки, иновативни и специјални партнери**

#

- **Подобрување на продуктивноста и економичноста**
 - Понатамошен развој на безхартниеното работење (Писарница) и web услуги (развој на API)
- **Синергија со другите компании во осигурителната Групација Сава:**
 - **Лиценцирање на продавачи за СПД производ:** наша цел е лиценцирање на најмалку 50 продавачи за СПД производи – моментално имаме 33 лиценцирани продавачи, со поставување на индивидуален план по продавач и по продукт на СПД-во. Развој на заеднички call center.
 - **Пакет производ СО & СПД:** Незгода + Здравствено осигурување + Пензиски производ. Формирани тимови за продажба во зависност од големината на клиентите.
 - **Заедничко вработување:** за специјални сегменти на работењето како на пример Човечки ресурси, Актуарство, Усогласување со прописи, Набавки, да се оди со ангажман поделба на вработените, односно еден вработен да работи за двете друштва.

Активности за 2022 година преку кои ќе се реализираат стратешките цели се следните:

- **Развој на Bankassurance-a:**
 - Осигурување на корпоративните клиенти на банката (имот, побарувања, останати осигурувања)
 - Покритие за клиентите на премиум лично банкарство (ДПЗО, ПЗО, незгода)
 - Неможност за враќање на кредити
- **Нови продукти:**
 - Осигурување на одговорност од производ
 - Асистентски услуги како rider-i на постоечките покритија:
 - а) асистенција за велосипедисти
 - б) асистенција за постари лица
 - в) Cyber асистенција
 - г) асистенција на мали претпријатија
- **Web продажба:**
 - Планираме во текот на годината да вклучиме 3-4 продукти или асистентски услуги на web shop;
 - Континуирано унапредување на sw решенија за Web продажба.
- **Продажни активности**
 - Обуки за инкубатор и за цела продажна мрежа, комбинација на физичко присуство и on-line обуки, тестирање и проверка на знаење со мерење и следење на ефектите на подобрување;
 - Продажни акции пред се кај здравственото осигурување Q1, имотните осигурувања Q2, велосипедисти Q2 i Q3;
 - Вклучување на продажната мрежа во продажба преку интернет преку промо кодови и провизионирање;

#

- Надоградба на е-потпишување на полиси и документи и нивно архивирање, on-line плаќање на премија, активно користење на комплетното решение;
- Посета и склучување на осигурувања кај правни лица клиенти на СПД;
- Користење на клиентска база Сава Стејшн за продажба на незадолжителни и имотни осигурувања;
- Подобрување на постоечките продажни канали, продуктивност и профитабилност- континуирана активност со поставени таргети;
- COCOS;
- Нпс анкети и превземање на активности за подобрување на работењето на база на feedback од анкетата.

- **Останати активности**

- Дигитализација на интерните процеси (DMS) што претставува Групациски проект;
- Нови sw решенија (набавки, security, ticketing) како и upgrade на постоечките core функционалности;
- Оптимизација на моделот на наградување на продажна мрежа, воведување на корективни провизиски фактори во зависност од висината на комерцијалните попусти;
- Намалување на трошоците на работењето и подобрување на процесот на набавки;
- Синергиски фокус со СПД-во и САВА Стејшн;
- Отварање на една станица за технички преглед. Оваа 2021 година сме во интензивни преговори за отворање на нова станица за технички преглед во Скопје и доколку се обезбедат сите неопходни документи и дозволи станицата би започнала со работење во текот на 2022 година. За започнувањето со работа на новата локација во 2022 неопходно ќе биде истата биде исфинансирана од страна на САВА Осигурување и за таа цел веќе се започнати активности за припрема на бизнис план како и организирање на продажбата на полиси за осигурување на новата локација. Со отворањето на новата подружница на САВА Стејшн во 2022 очекуваме дополнителен придонес во работењето и на САВА Стејшн и на САВА Осигурување кој што од 2023 па натака би бил значителен;
- Виртуелен матичен лекар;
- Нови функционалности на Audatex;
- Спонзорирање и донации во активности кои поддржуваат здрав начин на живот;
- Активности поврзани со зачувување на здрава животна средина;
- Намалено корисење на хартија во текот на работните процеси;
- Грижа за вработените;
- Оптимизација на користење на енергетските ресурси.

#

4.7. ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО

Во 2021 година на македонскиот осигурителен пазар, кој сеуште спаѓа во категоријата на неразвиени осигурителни пазари, се повеќе се чувствува силна конкуренција и борба на пазарот. Покрај силната конкуренција САВА осигурување успешно се бори на пазарот, остварува напредок заклучно со третиот квартал на 2021 година го држи шестото место во вкупното бруто осигурување во Република Северна Македонија со 9,5% пазарно учество.

Конкуренцијата во наредниот период ќе биде силна, беспопштедна и поагресивна, поради што ќе биде неопходно да се инвестира многу повеќе во развојот, квалитетот и маркетингот.

Главните оперативни опасности во 2021 година беа:

- состојбата со коронавирусот;
- нелојална конкуренција;
- ниска куповна моќ;
- мал финансиски пазар;
- низок степен на ликвидност на стопанските субјекти;
- општ тренд на намалување на премиските стапки, особено за учество на тендерите, кои ја кршат економската логика и рентабилноста на работењето;
- општ тренд на зголемување на просечната провизиска стапка на пазарот.

5. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

5.1. СТРЕТЕШКИ НАСОКИ НА ДРУШТВОТО

Во 2021 година активно се работеше на усовршување на дигитализацијата на процесите, воведување современи методи и организација на работење, прилагодување на новото нормално работење, но истовремено и на подобрување на квалитетот на осигурувањето. Исто така, динамично се развиваше процесот на воспоставување на сигурни и доверливи односи со клиентите. Проектот за непосредно и систематично поврзување со осигурениците и задоволување на нивните интереси, односно обликување на процесот на работење спрема потребите и интересите на клиентите, успешно се остварува.

Во 2022 година ќе се развиваат конкурентските предности на пазарот, ќе се вложува во квалитетот на понудите и во продажната мрежа. Во технологијата на работењето ќе се имплементираат нови современи методи на работење и пред се ќе се вложува во знаењето, вештините и односите на вработените. На овој начин ќе обезбедиме сигурна иднина за нашите клиенти, акционери и вработени.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им обезбедиме најдобри услуги, целокупно сервисирање од аспект на управување со осигурувањето и ризикот. Ова е стратегијата на нашето Друштво која претставува гаранција за идниот развој.

Развојот на продажните места, во што ги вклучуваме регионалните канцеларии, осигурителните застапници и агенти, исто така преставува значаен проект на Друштвото, кој дава добри резултати. До крајот на 2021 година се отворени и опремени 52 канцеларии надвор од седиштето на Друштвото.

Традицијата и високиот рејтинг, заедно со кадровската екипираност, се основа за натамошен успешен развој на САВА осигурување.

Долгорочни развојни цели на Друштвото:

- Постојан развој и раст на Друштвото како афирмирана осигурителна компанија, која е силно етаблирана на македонскиот пазар;
- Заштита на интересите на акционерите, осигурениците и на вработените, одржување и зголемување на стабилноста и финансиската моќ;
- Поефикасно и подинамично работење и целосна ориентираност кон корисниците и пазарот;
- Зголемување на квалитетот и на финансиската сила на Друштвото;

#

- Зголемување на довербата и рејтингот на Друштвото и подобрување на перформансите на Друштвото;
- Поголема дисперзија на осигурителното портфолио и поголемо учество на мали и средни компании и граѓаните во портфолиото на Друштвото;
- Воспоставување на темелните процеси во новиот информациски систем;
- Унапредување на работењето и развивање модел на корпоративно управување.

5.2. ИСПОЛНУВАЊЕ НА ДЕЛОВНИТЕ ЦЕЛИ

Во текот на 2021 година, како година која беше под влијание на претходната пандемска година која неспецифично ги помести очекувањата на деловните цели на компаниите и на економијата во целост, Друштвото оствари негативен финансиски резултат. Причина за ваквиот резултат на крајот на годината се пред сè големиот износ на исплатени штети. Забрзаната ликвидација е поради промена на подзаконската регулатива, односно примена на Правилник за минимални барања за прием, обработка, резервација и исплата на барањата за надомест на штета и/или осигуран износ во функција на подобра заштита на правата на осигурениците со примена од 01.01.2021 година, каде се скратени роковите за обработка на оштетените побарувања. Еднократните ефекти кои се случија на почетокот на 2021 година исто така имаа големо влијание на деловниот резултат: Големо влијание на резултатот имаа високите трошоци за стекнување на осигурување (провизиите), поради промената на методологијата на пресметка на DAC од страна на регулаторот. Еднократниот ефект се јави во Јануари 2021 година. Поточно, вкалкулирани се трошоци на провизија по основ на договори за осигурување од минатите периоди како почетна состојба во износ од 12.116.066 денари. Во текот на годината Друштвото имаше отписи по провизија во вкупен износ од 1.895.533 денари, па овој ефект беше намален на 10.220.534 денари. Во делот на Исправката на вредноста на побарувањата од премија, исто така имавме еднократен ефект во почетокот на годината. Во периодот на почетокот на пандемијата во 2020 година беше воспоставена олеснителна мерка во делот на пресметка на Исправката на вредноста на побарувањата од страна на регулаторот. Со враќање на стариот начин на пресметка, во Јануари 2021 година еднократно имавме негативен ефект во износ од 11.314.192 денари. Со активностите и добрата наплата во текот на 2021 година, Друштвото го намали овој негативен ефект на крајот на 2021 година на износ од с.с.6,9 милиони денари.

Утврдената стратегија на Друштвото во однос на реализација на премијата за 2021 година е во рамките на планираната премија, односно е надмината за 3,6%, додека во однос на планот на ликвидации на штетите имаме надминување за 17,4%.

#

Се правеа големи напори и главните активности беа насочени кон остварување на следните принципи во осигурителното работење:

- Квалитетни услуги кои ќе ги задоволат потребите на осигурениците;
- Постојана ликвидност во работењето;
- Задржување на постоечкиот обем на работа и зголемување на осигурителното портфолио со придобивање на нови осигуреници;
- Афирмирање на работењето, обезбедување поповолни услови на осигурување и поповолна коњуктура, работа според пазарните услови и постоечката конкуренција;
- Максимална сигурност во исплатата на штетите на осигурениците и нивна што пореална проценка, за да се заштитат и задоволат интересите на осигурениците;
- Зголемување на ангажираноста, професионалноста и лојалноста на вработените во вршењето на осигурителните услуги;
- Прилагодување на условите и тарифите во согласност со техничкиот резултат;
- Развивање и јакнење на софтверската поддршка;
- Одржување на финансиската стабилност и обезбедување на профит за акционерите и за Друштвото.

5.3. ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ

Собранието на акционери на Друштвото донесе Одлука, Друштвото за ревизија КПМГ Ревизија ДОО Скопје да изврши ревизија на финансиските извештаи на Друштвото за деловната 2021 година. Врз основа на Одлуката, Друштвото побара и доби согласност од Агецијата за супервизија на осигурување за овластениот ревизор КПМГ Ревизија ДОО Скопје да врши ревизија за деловната 2021 година.

5.4. МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК

САВА осигурување ја креира политиката за управување со ризиците согласно прописите за управување со ризиците на Групацијата и според Законот за супервизија на осигурување, водејќи сметка за потребното ниво на обемот на капиталот, маргината на солвентноста, износот на техничките резерви, вредноста на средствата, вложувања и локализацијата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

#

Службата за управување со ризици ги идентификува, мери и проценува ризиците на кои е изложено Друштвото во своето работење, односно управува со истите така што се обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризици, без притоа да го загрози капиталот и работењето на Друштвото. Воедно, обезбедува соодветна заштита на интересите на осигурениците, корисниците на осигурувањето, третите оштетени лица и другите доверители на Друштвото, во согласност со Законот, Политиката за управување со ризици и внатрешните акти на Друштвото.

Во 2021 година Друштвото продолжи да работи во услови предизвикани од светската пандемија поврзана со вирусот Ковид-19 која го промени целокупниот начин на работење и допринесе за поголема изложеност на Друштвото кон предвидените ризици. Навременото детектирање на областите во Друштвото каде што Ковид-19 имаше најголемо влијание во работењето допринесе за минимизирање на последиците и одржување на процесот на работа во границите на нормалното работење. Најважно од се беше здравјето на вработените кои со почитување на протоколите и упатствата воспоставени од Групацијата придонесоа за непрекинато работење во сите области од работењето на Друштвото. Поради тоа и изложеноста на ризиците во Друштвото во втората година од пандемијата на Ковид-19 беше во помал обем од претходната година. Во процесот на оценување на ризиците секогаш беше вклучено и влијанието на Ковид-19 за конкретниот ризик со коментар за причините за зголемувањето или намалувањето на ризикот и мерките кои се преземаат за негово регулирање. Управувањето и оценувањето на ризиците во изминатиот период беше во согласност со измените на законската регулатива донесена од законодавецот и регулаторот (АСО).

Во директна корелација со падот на Бруто домашниот производ, Друштвото предвиди оперативен ризик од пад во своето работење. Кризата со пандемијата во првата година имаше директен импакт на определни класи на осигурување, како зелената карта, патничкото осигурување и транспортот, но Друштвото ги превзема сите потребни мерки и брзо се прилагоди на новите начини на работење и стабилно го одржа нивото на реализација. Во 2021 година со намалување на рестрикциите, отварањето на границите и поголемиот проток на луѓе и трговска стока, овие класи на осигурување почнаа повторно да се враќаат на ниво како пред пандемијата и забележаа раст во целокупната премија во однос на претходната година. Повторното делумно враќање во нормала предизвика и зголемување на пријавите за штети кои во текот на целата година беа во пораст и над планираното. Во периодот кој следи не очекуваме на кој било начин да биде загрошена солвентноста на компанијата, стапката на солвентност на компанијата останува висока. Ковид-19 кризата немаше голем импакт на пазарните ризици, но и минимален импакт на ликвидносните ризици. Исто така, сметаме дека ликвидносниот ризик во компанијата е добро управуван и не очекуваме значително зголемување на овој ризик во следните 12 месеци, така што претпоставката за функционална компанија продолжува да важи. Нашата претпоставка се заснова на готовинскиот тек што се очекува од основната дејност и составот на

#

инвестициското портфолио, што може да обезбеди доволна ликвидност за долг период на тешки услови.

Постојаните следења на состојбите и трендовите од страна на Управата доведоа до стабилно работење и брзи реакции и прилагодувања на новите ситуации.

Управата смета дека неизвесноста поврзана со Ковид-19 останува присутна во 2022 година постојните мерки нема да имаат големо влијание врз понатамошното работење на Друштвото, односно ризиците од влијанието на Ковид-19 врз процесите е мало и следствено на тоа не' очекуваме големи негативни ефекти врз работењето.

Процедурите, инструкциите, постапките и дејствата со кои Друштвото управува со ризиците опфаќаат квалитативен и квантитативен начин на управување со истите.

Управувањето со ризиците е во согласност со прописите, правилата на структурата, добрите деловни обичаи и деловната етика.

Друштвото во своето работење е изложено на следните ризици:

- Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни
- Ризик од осигурување
- Пазарен ризик
- Оперативен ризик
- Ликвидносен ризик
- Стратегиски ризик

Самостојната служба за управување со ризици заедно со Органот на управување на Друштвото преземаат мерки за отстранување на наведените ризици и со нив управуваат на следниов начин:

Ризик од осигурување - Друштвото ги елиминира и смалува ризиците на осигурување на тој начин што се прави адекватна процена на ризикот кој се превзема во осигурувањето. Воедно, Друштвото се грижи за адекватно одредување на премијата, како од аспект на висината, така и во однос на структурата.

САВА осигурување адекватно го утврдува и нивото на самопридржајот, при што вишокот на ризик над самопридржајот го пренесува во реосигурување. Друштвото настојува да избере оптимално реосигурување и при тоа многу се води сметка за рејтингот на реосигурувачот.

Исто така, Друштвото адекватно ги утврдува техничките резерви, при што, како и до сега, на овој ризик му се пристапува со големо внимание. Ова се обезбедува со употреба на прилагодени актуарски методи и анализи.

Пазарен ризик - При прилагодувањето, спрема барањата на корисниците на услугите од осигурувањето, Друштвото води сметка за нивната адекватност. Воедно, Друштвото се спротиставува на нелојалната конкуренција, во согласност со прописите, кои ја регулираат оваа област. САВА

#

осигурување ги превзема сите можни мерки да обезбеди адекватно управување со имотот и обврските. При тоа, посебно се води сметка да се обезбеди адекватна заштита од промена на каматните стапки, промена на цената на хартиите од вредност, промена на цената на недвижностите и др.

Оперативен ризик - Друштвото перманентно ги проверува внатрешните процедури и прописи, со што се отстрануваат и намалуваат можностите за пропусти во работењето. Воедно, се настојува на добра организациска поставеност и систематизација на работните места.

Ликвидносен ризик - Друштвото перманентно ја следи солвентноста и ликвидноста на компанијата во работењето, соодветно управува со средствата и обврските. Врши правилна проценка, евидентирање, презентирање и транспарентност во објавување на вредноста на средствата, изворите на средства, како и приходите, расходите и резултатите од работење.

Ризик од неисполнување на обврски од договорните страни - Друштвото перманентно го следи ризикот од неисполнување на обврските - ризик дека издавачот на обврзници нема да е во можност во целост да ја подмири обврската, неисполнување на обврски по договори за реосигурување и др. Исто така континуирано се следи ризикот од намалување на кредитниот рејтинг на комингентите.

Стратегискиот ризик - Друштвото го контролира и управува на тој начин што врши следење и отстранување на можностите од појава на ризик од неочекуван пад на вредноста на компанијата како резултат на негативен ефект од менаџерска одлука, промени на бизнис средината како и промена во развојот на пазарната економија.

Постојниот информатички систем постојано се надградува и прилагодува спрема потребите на Друштвото.

5.5. ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Друштвото во 2021 година изврши избор на реосигурителна компанија со цел да обезбеди реосигурително покритие за деловната 2022 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. кои се однесуваат на 2022 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата, и тоа:

- Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
- Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,

#

- General Third Party Liability surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за реосигурување на вишок на ризик за одговорност кон трети лица,
- Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,
- Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
- Personal Accident Catastrophe Excess of loss – Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети при незгода,
- Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на одговорност кон трети лица (со вклучено покритие за каско осигурување)
- Cargo surplus reporter (со вклучено покритие за ЦМР осигурување),
- GTPL surplus treaty – Пропорционален договор за реосигурување на општа одговорност,
- Stop Loss Extended Warranty – Стоп лос договор за реосигурување на продолжена гаранција,
- Stop Loss Mobile devices – Стоп Лос договор за реосигурување на мобилна и техничка опрема,
- Stop Loss Livestock – Стоп Лос договор за реосигурување на животни.

5.6. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2021 година Друштвото нема склучено голема зделка.

5.7. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

Во 2021 година не настанале промени во основната главнина на Друштвото, па соодветно на тоа немало никакво влијание од таков карактер на резултатите на Друштвото.

5.8. ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА

Во 2021 година во акционерската структура на САВА осигурување а.д. Скопје има промена и тоа пренос на 237 акции од акционерот ЕУРОСТАНДАРД БАНКА АД Скопје (во стечај) на мнозинскиот акционер Pozavarovalnica SAVA D.D Ljubljana, кој после преносот поседува 17.201 акции или 93,86% од вкупниот број на издадени акции.

#

5.9. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

На ден 31.12.2021 година акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје изнесува 3.805.905 ЕУР. Акционерскиот капитал на САВА осигурување е поделен на 18.326 обични акции со номинална вредност на 1 акција од 207,6779 ЕУР. Една обична акција дава право на еден глас во Собранието на акционери на САВА осигурување, а.д. Скопје. Акционерите - сопственици на обични акции од САВА осигурување, а.д. Скопје ги имаат следниве права од акциите, и тоа:

1. Право на глас во Собранието на Друштвото,
2. Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
3. Право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Табела 5.9.1. Акционерска структура

Акционер	Број на акции	Номинална вредност на акциите (еур)	Структура %
Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана	17.201	3.572.268	93,86%
Друштво за услуги МТ ДОО Штип – во стечај	920	191.064	5,02%
Крсте Таневски	135	28.037	0,74%
Премиум Инвест Дооел Увоз-Извоз Скопје	46	9.553	0,25%
Југотутун АД Скопје	13	2.700	0,07%
Ѓорѓи Јованов	11	2.284	0,06%
ВКУПНО	18.326	3.805.905	100,0%

Членовите на Одборот на директори немаат сопственост на акции во акционерскиот капитал на САВА осигурување.

Табела 5.9.2. Учество на правни и физички лица во акционерската структура

Акционери	Број акции	% во сите издадени акции
Правни лица	18.180	99,2%
Физички лица	146	0,8%
Фондови	-	/
ВКУПНО	18.326	100,0%

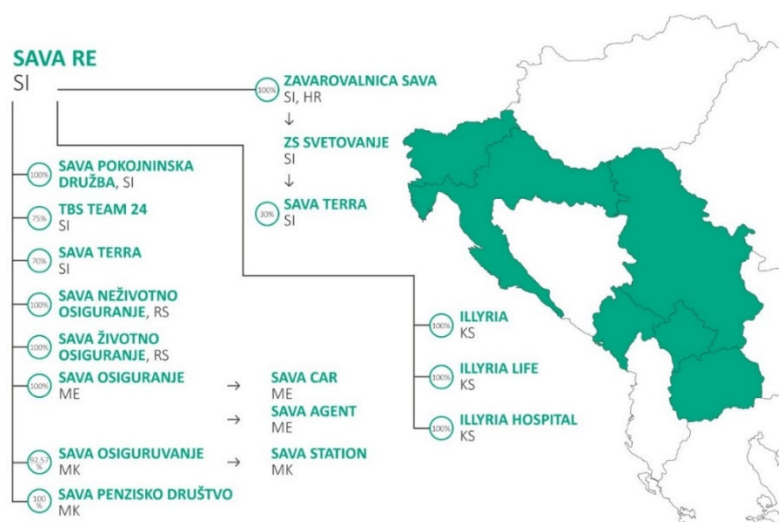
Денес САВА осигурување е дел од групацијата на САВА осигурителна група која е една од најголемите осигурителни групации во Централна Европа. Привилегијата да се биде дел од ваква групација е многукратна. Покрај сигурноста која ја има клиентот, тука е и многугодишното искуство во осигурителната сфера, но и перспективата за воведување на нови развојни начини на продажба на нашиот осигурителен пазар.

Изминатите периоди не потсетија на комплексноста на управувањето со ризикот, што всушност е задача која што никогаш не е завршена. Исто така, се испостави дека глобализацијата сепак содржи позитивни и негативни импликации за речиси секоја економија и секоја компанија.

#

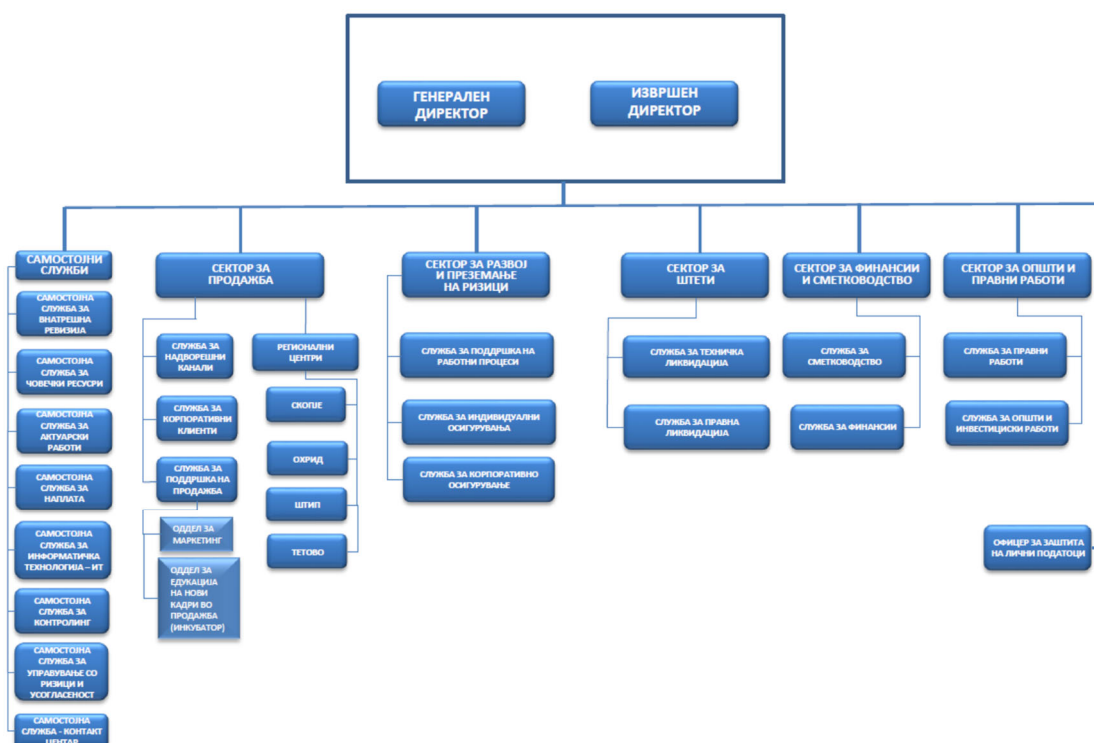
САВА осигурителната група ја задржи својата бонитетна оцена во А со прогноза „стабилна“, според евалуацијата од компанијата Standard & Poor’s од Септември 2021 година, и според А.М. Best со рејтинг А од Октомври 2021 година.

Слика 5.9.1. Групација Сава Ре

5.10. ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

Слика 5.9.2. - Организациона структура

#

5.11. ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. Скопје на крајот на 2021 година располага со 52 подружници низ Република Северна Македонија, и тоа со следниве локации:

1. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Автокоманда*, со седиште во Скопје на ул.624 бр.1 Скопје#
2. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Автокоманда 1*, со седиште во Скопје на ул.16та Македонска Бригада бр.2/3-6 Скопје#
3. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Автобуска Станица*, со седиште во Скопје на ул.Никола Карев бр.20 Скопје#
4. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Берово*, со седиште во Берово, на ул.23-ти Август бб Берово#
5. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Битола*, со седиште во Битола, на ул.Јосиф Христовски бр.1, Зграда Грозд, Битола#
6. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Битола 1*, со седиште во Битола, на ул.Никола Тесла бр.42, Битола#
7. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Брвеница*, со седиште во Брвеница, на ул.Маршал Тито бр.163 Брвеница
8. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Велес*, со седиште во Велес, на ул.Владимир Назор бр.2 Велес#
9. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Виница*, со седиште во Виница, на ул.Кирил и Методиј бр.23 Виница, #
10. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Гевгелија*, со седиште во Гевгелија, на ул.Маршал Тито бр.55 Гевгелија#
11. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Гостивар*, со седиште во Гостивар, на ул.Никола Парапунов бр. 104 Гостивар#
12. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Гостивар 1*, со седиште во Гостивар, на ул.Гоце Делчев бр.22 Гостивар#
13. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Грација*, со седиште во Скопје, на ул.Максим Горки бр.19 Скопје#
14. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Дебар*, со седиште во Дебар на ул.Братство Единство бр.1, Дебар#
15. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Делчево*, со седиште во Делчево, на ул.Булевар Македонија бб Делчево#
16. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Дирекција*, со седиште во Скопје, на ул.Загребска бр.28А Скопје#
17. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Илинден*, со седиште во Скопје, на ул.Трница бр.1 Скопје#
18. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Каменица*, со седиште во Каменица, на ул.Александар Македонски бр.11/2-1 Каменица
19. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Карпош*, со седиште во Скопје на ул.Булевар Партизански одреди бр.62/2-13 Скопје#
20. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кавадарци 1*, со седиште во Кавадарци, на ул.Ц. Поп-Ристов бр. 7 1/1-1, Кавадарци#
21. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Кисела вода*, со седиште во Скопје, на ул.Дренак бр.10/1-1 Скопје
22. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кичево*, со седиште во Кичево на ул.бул.Ослободување бр.81 Кичево#

#

23. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кочани 1*, со седиште во Кочани на ул.29-ти Ноември бр.1-3 Кочани#
24. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Крива Паланка*, со седиште во Крива Паланка на ул.Маршал Тито бр. 1/7 Крива Паланка#
25. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово*, со седиште во Куманово, на ул.Ленинова бр.2 лок.4 Куманово#
26. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово 1*, со седиште во Куманово, на ул.Козјачка бр.7, Куманово#
27. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово 2*, со седиште во Куманово, на ул. 11-ти Октомври бр.1/3 Куманово#
28. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Куманово 3*, со седиште во Куманово, на ул.1 бр.1 Долно Коњаре, Куманово, #
29. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Кривогаштани*, со седиште во Кривогаштани, на ул.Филип Втори бр.90В, Кривогаштани#
30. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Неготино*, со седиште во Неготино, на ул.Јане Сандански бр.23, Неготино#
31. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид*, со седиште во Охрид, на ул.Булевар Туристичка бр. 36а Охрид#
32. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 1*, со седиште во Охрид, на ул.Јане Сандански бр.49, Охрид#
33. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 2*, со седиште во Охрид на ул.15-ти Корпус бр.93, Охрид#
34. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 3*, со седиште во Охрид на ул.Лазо Трпоски бр.1, Охрид#
35. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Прилеп*, со седиште во Прилеп, на ул.11-ти Октомври бр.80 Прилеп#
36. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Пробиштип*, со седиште во Пробиштип, на ул.Миро Барага бр.1 Пробиштип#
37. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Радовиш*, со седиште во Радовиш, на ул.Булевар Александар Македонски бб Радовиш#
38. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Ресен*, со седиште во Ресен, на ул.29-ти Ноември бр.30/ГТЦ Ресен#
39. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Свети Николе*, со седиште во Свети Николе, на ул.Кумановска бр.66 Св.Николе#
40. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струга*, со седиште во Струга, на ул.ЈНА бр.26А, Струга#
41. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица*, со седиште во Струмица, на ул.24-ти Октомври бр.46 Струмица#
42. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 1*, со седиште во Струмица, на ул.Ленинова бр.96 Струмица#
43. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 2*, со седиште во Струмица, на ул.Климент Охридски бб Струмица
44. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 3*, со седиште во Струмица, на ул.Населено место без уличен систем бр.246 с. Турново Струмица
45. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Тетово*, со седиште во Тетово, на ул.Јане Сандански бр.101 Тетово#
46. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Тетово 1*, со седиште во Тетово, на ул.29-ти Ноември бр.108, Тетово
47. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Три Бисери Скопје*, со седиште во Скопје, на ул.Булевар Јане Сандански бр.7 ТЦ-Три Бисери Скопје#

#

48. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кафасан*, со седиште во Струга, на Граничен премин Кафасан, Струга#
49. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Чаир*, со седиште во Скопје, на ул. Џон Кенеди бр.5/1-3, Скопје#
50. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Ченто*, со седиште во Скопје, на ул. Алија Авдовиќ бр.18, Ченто, Скопје#
51. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Чешиново-Облешево*, со седиште во Чешиново-Облешево на ул.Јоаким Крчовски бр.1 Облешево
52. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Штип*, со седиште во Штип на ул.Кеј Маршал Тито бб.

5.12. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА

САВА осигурување во Секторот продажба располага со добро развиена мрежа на агенти во 52 подружници во Скопје и во градовите низ Републиката. Патот на постигнатите резултати беше тежок, но се работеше за млада и амбициозна екипа која имаше доверба во себе и во одговорните кои беа со нив.

Агентската мрежа во Скопје, продажбата ја почна ставајќи акцент на физички лица и на мали и средни претпријатија, и тоа: осигурување на имот, возила, незгода и осигурување на имотот на вработените. Изградени се добри односи со осигурениците и во наредниот период не се очекуваат проблеми од аспект на продажбата, обнова на полиси и ширење на продажбата.

Продажната мрежа, односно продажбата на осигурување се врши во Секторот за продажба во Скопје и во подружниците во поголемите градови низ Републиката и продажните места - шалтери во помалите градови, и тоа со:

- 62 редовно вработени агенти;
- 54 надворешни агенти;
- 37 брокерски друштва;
- 2 деловни банки;
- 102 туристички агенции,
- 1 увозник на возила;
- 2 агенции за застапување во осигурување;
- и останати канали на продажба.

Агентите продолжија со добрата практика - еден вработен со еден клиент и можност за пружање целосна услуга од сите видови на осигурување. На вработените во Секторот за продажба овозможено им е целосно да се фокусираат на продажбата и на работата со клиентите. Нивните резултати програмски се евидентираат и врз основа на резултатите стимулативно се наградуваат.

#

Од овој начин на продажба има забележливи резултати и голем број на предности меѓу кои: унифицирано работење во сите центри на продажба - подружници, зголемен квалитет на услугата, брзо, квалитетно и навремено изготвување на понудите и пресметките по електронски пат, ефикасна контрола на изготвените полиси, зголемена контрола во наплатата на полисираната премија и пред се остварени добри односи со клиентите. Воспоставената деловна соработка е доста успешна и резултира со зголемен број на договори и полиси.

6. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО

6.1. МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2021 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2022 ¹

Меѓународно економско окружување - Најновите информации на меѓународните организации упатуваат на умерено и нееднакво закрепнување на глобалната економија во периодот на проекции, при што е извршена минимална надолна ревизија на глобалниот раст за 2021 година, додека проекцијата за 2022 година не е променета. Сепак, неизвесноста во поглед на идниот глобален раст и натаму е висока, а ризиците околу проекциите сè уште се претежно надолни на краток рок. Главниот надолен ризик и натаму е поврзан со идниот тек на пандемијата, при што постои загриженост дека незадоволителната динамика на процесот на масовна вакцинација на глобално ниво и евентуалната неефикасност на постојните вакцини за новите соеви на корона-вирусот, особено во услови на глобално ширење на новиот сој „омикрон“, би можело да доведе до воведување построги рестриктивни мерки, влошување на глобалните трговски текови и до поизразено нарушување на глобалните синџири на снабдување. Дополнителен ризик претставува и евентуалното предвремено и поизразено затегнување на монетарната политика во развиените земји, со неповолни ефекти и врз брзорастечките високозадолжени земји. Исто така, доколку продолжи трендот на раст на светските енергетски цени под влијание на ограничувачките фактори на страната на понудата на пазарите на енергија, тоа би имало негативен одраз врз закрепнувањето на глобалната економска активност. Од друга страна, како позитивен ризик се наведува евентуалното засилување на процесот на вакцинација на глобално ниво, со што би се зголемила довербата на економските субјекти и би се поттикнало искористувањето на вишокот заштеди стекнат за време на пандемијата, а со тоа би се поттикнале и приватната потрошувачка и инвестициите. Во однос на економските движења во еврозоната, како наш

¹ Превземено од Квартален извештај_ноември 2021 на НБРМ (http://nbrm.mk/content/MPI%20publikacii/Nainovi_makroekonomski_pokazатели_dekernvri_2021.pdf)

#

главен трговски партнер, првичната процена за БДП за третиот квартал од 2021 година покажува годишен раст од 3,9%, поумерен во споредба со високиот раст во вториот квартал поради ниската споредбена основа (14,4%). Најновите анкетни истражувања за показателите на доверба на економските субјекти за ноември се малку понеповолни во споредба со претходниот месец, што речиси во целост се должи на значителниот пад на довербата на потрошувачите, наспроти подобрувањето забележано во малопродажбата, градежништвото и во услужниот сектор. Сепак, нивното ниво и натаму е над просечното, што упатува на натамошно закрепнување на економијата и потенцијално забрзан годишен раст на БДП во четвртиот квартал. Во третиот квартал беше забележано забавување на економскиот раст и кај нашиот најбитен поединечен трговски партнер, Германија, којшто изнесуваше 2,6% на годишна основа (10% во претходниот квартал). Слично на движењата во еврозоната, и анкетните истражувања во Германија упатуваат на забавување на активната во ноември. Според првичните објави, условите на пазарот на труд во еврозоната се подобруваат и на почетокот од четвртиот квартал, при што стапката на невработеност во октомври се намали на 7,3% (од 7,4% во септември и 7,5% во третиот квартал). Во однос на инфлацијата во еврозоната, проценетите податоци за ноември покажуваат нејзино натамошно забрзување, при што ценовниот раст достигна 4,9% на годишна основа (4,1% во октомври). Притоа, ваквото остварување во најголем дел се должи на растот на енергетската инфлација од 27,4% (23,7% во октомври), под влијание на повисоките светски цени на нафтата, а дополнителен придонес имаше и забрзувањето на базичната инфлација (од 2% на 2,6%) и на прехранбената инфлација (од 1,9% на 2,2%). Според најновите оценки, се очекува дека во 2021 и 2022 година странската каматна стапка ЕУРИБОР со едномесечна рочност ќе биде на слично ниво како во октомвриската проекција, додека за 2023 година е извршена мала нагорна ревизија. Гледано преку одделните квантитативни показатели за надворешното окружување значајни за македонската економија, проекциите за странската ефективна побарувачка се минимално ревидирани надолу за 2021 и 2022 година, а минимално нагоре за 2023 година во споредба со октомвриските оценки. Од друга страна, кај странската ефективна инфлација се извршени нагорни корекции за целиот период на проекции. Новите оценки за девизниот курс евро / САД-долар упатуваат на нагорна ревизија на вредноста на САД-доларот во 2021 и 2022 година и надолна ревизија за 2023 година. Исто така, најновите проекции за цените на примарните производи на светските берзи се нагорно ревидирани за 2021 и 2022 година, додека за 2023 година корекциите се главно во надолна насока во однос на октомвриските оценки. Така, за 2021 – 2022 година се очекува главно повисок раст на цените на примарните производи, додека за 2023 година се очекува дека најголемиот дел од нив ќе забележат поголем ценовен пад. Сепак, движењата и оцените за цените на примарните производи се исклучително променливи и тековно се под влијание на случувањата поврзани со пандемијата на

#

ковид-19, што создава поголема неизвесност околу нивната идна динамика и ефектите врз домашната економија, и на краток, и на подолг рок.

Македонска економија - Согласно со објавените проценети податоци за БДП, во третиот квартал од 2021 година реалниот БДП бележи раст од 3% на годишна основа, по високиот раст во вториот квартал (13,4%). Овие остварувања упатуваат дека домашната економија и натаму закрепнува, во услови на натамошна масовна имунизација на населението. Забавувањето на годишната стапка главно е резултат на споредбената основа (имајќи предвид дека во истиот период минатата година почна постепеното отворање и закрепнување на економијата по преземените строги мерки на почетокот на пандемијата), без поголеми негативни ефекти од појавата на четвртиот бран на ковид-19 во овој период. Во просек, во првите три квартали на 2021 година, економијата бележи реален раст од 4,6%, што е блиску до очекувањата од октомвриската проекција. Гледано по компоненти, растот во третиот квартал во најголема мера се должи на позитивниот придонес на домашната побарувачка, во услови на раст и позитивен придонес кај сите категории (лична потрошувачка, јавна потрошувачка и бруто-инвестиции). Позитивен придонес има и нето извозната компонента, во услови на посилен раст кај извозот во однос на растот кај увозот, но значително забавен во однос на растот во претходниот квартал кај двете категории. Високофреквентните податоци за четвртиот квартал од 2021 година со кои се располага во моментот се делумни и се недоволни за согледување на состојбите во целина. Имено, податоците за октомври покажуваат натамошен реален годишен раст на прометот во вкупната трговија, но поумерен, но и натамошни неповолни движења кај индустриското производство на годишна основа.

Вработеност и плати - Во услови на натамошна масовна имунизација во земјата и подобрата епидемиолошка состојба, бројот на вработени лица во третиот квартал од 2021 година забележа засилен годишен раст од 1,4% (0,2% во претходниот квартал), што придонесе и за зголемување на стапката на вработеност за 0,8 п.п. во однос на истиот квартал од претходната година (од 46,6% на 47,4%). Исто така, стапката на невработеност забележа натамошно намалување, со што во третиот квартал од годината се сведе на 15,7% (15,9% во претходниот квартал), како резултат на натамошно намалување на бројот на невработени лица, во услови на истовремено позитивни движења кај бројот на вработени и намалување на неактивното население за првпат од почетокот на пандемијата. Во септември 2021 година, номиналниот годишен раст на просечната нето-плата изнесуваше 5,3% (4% во претходниот месец). За годишниот раст на платите во еден дел придонесува зголемувањето на минималната плата за 1,7% во април 2021 година согласно со редовното законско усогласување. Годишен раст на платите во септември има кај сите дејности, при што и натаму тој е најизразен кај дејностите поврзани со „информации и комуникации“, „рударство“, „објекти за сместување“, „стручни, научни и технички дејности“ и „други услужни дејности“, а солиден раст бележат и „трговијата и транспортот“, „градежништвото“ „финансиските дејности и дејностите на осигурување“, како и

#

„административните и помошните услужни дејности“. При раст на трошоците на живот на годишно ниво, реалниот годишен раст на нетоплатата во септември изнесуваше 1,6%.

Инфлација - Во однос на промените кај потрошувачките цени, во ноември 2021 година е остварена годишна стапка на инфлација од 4,8%, а годишните ценовни промени во периодот јануари – ноември, во просек од 3,1%, се во рамките на очекувањата според октомврискиот циклус проекции. Во овој период, позначителен придонес кон растот се забележува од категориите на домашните цени коишто се поврзани со движењата на цените на примарните производи на светските берзи, со преносниот ефект од минатогодишното зголемување на цените од регулаторна природа, како и од одредени фактори специфични за пандемијната криза, а во услови на олабавување на рестриктивните мерки. Оттука, се оценува дека ценовните притисоци и натаму главно произлегуваат од фактори на страната на понудата, без поголеми притисоци од побарувачката. Неизвесноста и динамичноста на движењето на светските цени на примарните производи во следниот период и понатаму е нагласена, согласно со неизвесните економски ефекти поврзани со развојот и справувањето со пандемијата, како и од зголемената неизвесност на светските пазари на енергенци.

Биланс на плаќања – Во третиот квартал од 2021 година, тековната сметка бележи суфицит од 98 милиони евра, или 0,8% од БДП, што е повисоко од очекувањата за третото тримесечје според октомвриската проекција. Од аспект на составните компоненти на тековната сметка, позитивното отстапување се должи на салдото на стоки и услуги. Имено, понизок дефицит од очекувањата е забележан кај стоките, во услови на поголеми надолни отстапувања кај увозната од извозната компонента, додека, пак, кај услугите е забележан повисок суфицит којшто главно произлегува од останатите услуги. Од друга страна, негативните отстапувања се резултат на повисокиот дефицит од очекуваниот кај примарниот доход, како и малку понискиот суфицит кај секундарниот доход во однос на октомвриската проекција, како резултат на пониските официјални трансфери. Кај финансиската сметка, во третиот квартал од 2021 година, се остварени нетоодливи од 479,8 милиони евра (или 4,1% од БДП), што е повеќе од очекуваното според октомвриската проекција. Послаби остварувања во овој период се забележуваат речиси кај сите категории од финансиската сметка – директните инвестиции, долгорочните заеми, а мали негативни отстапувања се забележани и кај портфолиоинвестициите. Останатите категории главно се во рамките на очекувањата според октомвриската проекција.

Монетарна политика - Вкупните депозити на државата кај Народната банка, во октомври, забележаа умерено месечно зголемување, при што нивната состојба е над проектираната за крајот на четвртото тримесечје од 2021 година. Примарните пари во октомври забележаа месечен пад, како резултат на намалувањето на вкупните резерви на банките кај Народната банка и речиси непроменети готови пари во оптек. Притоа, состојбата на примарните пари засега е пониска во споредба со проекцијата за крајот на четвртото тримесечје од 2021 година. Ликвидните средства на банкарскиот

#

систем во ноември забележаа раст на месечно ниво. Промената во најголем дел произлегува од понискиот износ на пласмани на банките во краткорочните депозити, односно во депозитите преку ноќ, при непроменета состојба на благајничките записи. Автономните фактори на нетооснова предизвикаа намалување на ликвидноста во банкарскиот систем како резултат на интервенциите на Народната банка, додека трансакциите на државата и готовите пари во оптек придонесоа за раст на ликвидноста.

Движења на финансиските пазари - Во ноември 2021 година, состојбата на издадените државни хартии од вредност на примарниот пазар забележа пораст на месечна основа за 1.035 милиони денари и на крајот од месецот изнесуваше 141.581 милион денари. Зголемувањето во целост се должи на растот на петнаесетгодишните државни обврзници (со и без валутна клаузула). Новите емисии на државни хартии од вредност во ноември 2021 година беа со рочност од дванаесет месеци без валутна клаузула и петнаесет години со и без валутна клаузула, при што интересот на пазарните учесници беше еднаков со понудениот износ. Во ноември 2021 година достасаа претходно издадените дванаесетмесечни државни записи. На редовната аукција во ноември Министерството за финансии ги задржа истите каматни стапки на новоиздадените дванаесетмесечни државни записи (0,5%) и петнаесетгодишните државни обврзници со и без валутна клаузула (2,2% и 2,5%, соодветно).

Јавни финансии – Во Буџетот на Република Северна Македонија (централниот буџет и буџетите на фондовите), во октомври 2021 година, вкупните буџетски приходи и расходи забележаа раст од 9,1% и 9,7%, соодветно на годишна основа. Растот на буџетските приходи во најголем дел е резултат на растот кај даноците и останатите приходи (придонес од 4,0 п.п. и 3,9 п.п., соодветно), при помал позитивен придонес и на придонесите (0,6 п.п.), додека неданочните приходи имаат мал негативен придонес (0,4 п.п.). Притоа, даночните приходи во октомври беа повисоки за 6,6% на годишна основа, и тоа во најголем дел како резултат на повисоките приливи од ДДВ. Порастот на буџетските расходи, во октомври 2021 година, во поголем дел се должи на капиталните трошоци, при позитивен придонес и на тековните трошоци (најмногу од трансферите). Во периодот јануари – октомври 2021 година, вкупните буџетски приходи и расходи се повисоки за 15,5% и 6,7%, соодветно, во споредба со истиот период од претходната година. Најголем придонес за растот на буџетските приходи имаат повисоките даночни приходи, а на страната на расходите, тековните и капиталните трошоци имаат речиси подеднаков придонес. Остварениот буџетски дефицит во периодот јануари – октомври 2021 година (23.564 милиони денари или 3,2% од БДП₂₀) е финансиран преку задолжување на државата на странскиот и на домашниот пазар, при што депозитите на државата кај Народната банка забележаа минимално зголемување. На крајот на третиот квартал од 2021 година, јавниот долг изнесува 58,8% од БДП₂₄, што е помалку за 3,7 п.п. во споредба со претходниот квартал. Притоа, надворешниот јавен долг е понизок за 4,2 п.п. и изнесува 39,0% од БДП (поврзано со раздолжувањето на државата во јули

#

врз основа на издадена еврообврзница), додека внатрешниот јавен долг е зголемен за 0,6 п.п. и на крајот на кварталот изнесува 19,9% од БДП. Вкупниот државен долг во третиот квартал од годината е намален во однос на претходниот квартал за 3,6 п.п. и изнесува 50,7% од БДП, додека долгот на јавните претпријатија (гарантиран и негарантиран) изнесува 8,2% од БДП.

Табела 6.1.1. – Макроекономски индикатори

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	План 2022
БДП реална стапка на раст (во %)	3,9	2,8	1,1	2,9	3,9	-6,1	4,1	4,6
БДП (во милиони денари)	558.954	594.795	618.106	660.878	692.683	655.931	721.597	772.961
БДП (во милиони евра)	9.072	9.657	10.038	10.744	11.262	10.635	11.714	12.548
Стапка на невработеност (просек, во %)	26,1	23,7	22,4	20,7	17,3	16,4	15,8	14,4
Инфлација (просек, во %)	-0,3	-0,2	1,4	1,5	0,8	1,2	3,0	2,4
Население (милиони)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
БДП /жител (во евра)	4.382	4.659	4.839	5.175	5.423	5.124	5.465	5.671
Осигурителна премија (во милиони евра)	134,5	141,5	146,3	161,5	172,1	163,2	191,6*	208,3
- раст/пад осигурителна премија	8,5%	5,3%	3,4%	10,4%	6,6%	-5,2%	17,4%*	8,7%
Осигурителна премија - неживот (во милиони евра)	116,7	120,6	122,8	134,3	142,3	135,0	159,8*	172,9
- раст/пад осигурителна премија - неживот	6,6%	3,3%	1,8%	9,4%	6,0%	-5,1%	18,4%*	8,2%
Осигурителна премија - живот (во милиони евра)	17,8	21,0	23,5	27,2	29,8	28,2	31,8*	35,4
- раст/пад осигурителна премија - живот	23,2%	17,9%	12,2%	15,6%	9,6%	-5,3%	12,6%*	11,3%
Премија/жител (во евра)	64,0	67,4	69,7	76,9	82,0	77,7	91,2*	99,2
Премија/жител (во евра) неживот	55,6	57,4	58,5	64,0	67,8	64,3	76,1*	82,3
Премија/жител (во евра) живот	8,5	10,0	11,2	13,0	14,2	13,4	15,1*	16,8
Премија /БДП (во %)	1,5	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,7*	1,7
Премија /БДП (во%) неживот	1,3	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,4*	1,5
Премија /БДП (во%) живот	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3*	0,3
Просечна месечна нето плата (во евра)	345	353	388	394	419	447	472	507
Среден курс (МКД/ЕУР)	61,510	61,616	61,458	61,618	61,566	61,674	61,6270	61,652

*Податоците проекции на Министерството за финансии (со исклучок на делот за Осигурителна премија).

*Податоците за Осигурителна премија за 2021 година се проценета вредност.

*Податоците се во номинални вредности.

6.2. ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР 2

Пазарот на осигурување во Р. Северна Македонија во последните неколку години бележеше тренд на пораст, раст на бруто полисираната премија и бројот на вработени. Овој тренд се должеше пред сè на зголемената понуда на нови продукти, подобрување на продажната услуга на друштвата за осигурување од една страна и зголемената свесност на физичките и правни лица за потребата од осигурување од друга страна. Трендот на раст е присутен и во првиот квартал од 2021 година, во однос на пандемиската 2020 година, но и во однос на 2019 која е повеќе компаративна година во однос на шокантната 2020.

² Податоци превземени од извештаи од АСО на РСМ

#

На пазарот на осигурување активно работат 16 друштва за осигурување, од кои 11 друштва вршат работи на неживотно осигурување, додека останатите 5 друштва за осигурување работат на осигурување на живот.

Друштвата за осигурување се во доминантна сопственост на странски правни лица од финансиски сектор, кои се делумно или целосно присутни во 15 од вкупно 16 друштва за осигурување на пазарот. Притоа, 11 друштва за осигурување се дел од осигурителни групации со седиште во земји-членки на ЕУ, додека само едно друштво за осигурување е во целосна сопственост на домашни инвеститори. На пазарот на осигурување делуваат 36 осигурително брокерски друштва, 10 друштвата за застапување во осигурување и 6 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување. Законот за супервизија на осигурување, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и Законот за доброволно здравствено осигурување се основна законска рамка која ги регулира условите и начинот на вршење работи на осигурување и реосигурување, начинот и условите на вршење работи на посредување во осигурувањето и спроведувањето супервизија врз работењето на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување.

Пазарот на осигурување според последните пресметани показатели од 2019 година, Степен на пенетрација (учеството на бруто полисираните премии во БДП) кој изнесува 1,5% и Степен на густина (бруто полисирани премии по жител) кој изнесува 4.793 мкд, се карактеризира како недоволно развиен, но со оглед на тоа дека во последните неколку години важноста на компаниите за осигурување како дел од финансискиот сектор значително се зголеми постои голем потенцијал за негов развој.

Во период 01.01.2021-31.12.2021 на осигурителниот пазар во Р.Северна Македонија е остварена бруто полисираната премија во вкупен износ од 11,6 милијарди денари (2020: 10,1 милијарди денари), што претставува пораст од 15,5% во однос на БПП остварена во истиот период 2020 година.

Позитивен тренд е забележан во двата сегмента на осигурувањето. Во делот за неживотно осигурување, остварена е БПП во износ од 9,6 милијарди денари (2020: 8,3 милијарди денари) или истата претставува 82,8% од вкупната БПП на осигурителниот сектор и бележи пораст од 15,6% во однос на истиот период минатата година. Во групата на осигурување на живот е остварена БПП во износ од 2,0 милијарди денари (2020: 1,7 милијарди денари), односно зголемување од 15,0% во однос на минатата година. Учеството на бруто полисираната премија во делот за животно осигурување во вкупната БПП на осигурителниот сектор е 17,2%.

На осигурителниот пазар во Северна Македонија ниту едно друштво не го поминува прагот од над 20,0% учество на пазарот. Во период 01.01.2021-31.12.2021 година САВА осигурување а.д. Скопје учествува со 9,8% во вкупната бруто полисирана премија на пазарот. САВА осигурување а.д. Скопје во

#

истиот период има остварено бруто полисирана премија во износ од 941,6 милиони денари (2020: 848,4 милиони денари) односно оствари пораст од 11,0% во однос на истиот период во 2020 година.

Табела 6.2.1. – Удел на Осигурителните компании во вкупната премија на пазарот на осигурување на РСМ

Осигурителна компанија-неживот	2020	2021	2021-2020	% пад/раст	Пазарен удел 2020	Пазарен удел 2021
1 Триглав	1.231.617	1.332.871	101.254	8,2%	14,8%	13,8%
2 Еуролинк	963.579	1.124.298	160.719	16,7%	11,6%	11,7%
3 Уника	827.544	1.023.456	195.912	23,7%	9,9%	10,6%
4 Халк	821.730	991.893	170.163	20,7%	9,9%	10,3%
5 Сава	848.398	941.572	93.174	11,0%	10,2%	9,8%
6 Македонија	862.860	911.313	48.453	5,6%	10,4%	9,5%
7 Винер	712.129	848.348	136.219	19,1%	8,6%	8,8%
8 Евроинс	726.996	807.699	80.703	11,1%	8,7%	8,4%
9 Кроација	460.756	670.262	209.506	45,5%	5,5%	7,0%
10 Осигурителна Полиса	602.979	658.248	55.269	9,2%	7,2%	6,8%
11 Граве	266.816	317.968	51.152	19,2%	3,2%	3,3%
Вкупно-неживот	8.325.404	9.627.928	1.302.524	15,6%	82,7%	82,8%
Осигурителна компанија-неживот	2020	2021	2021-2020	% пад/раст	Пазарен удел 2020	Пазарен удел 2021
1 Кроација	654.533	688.282	33.749	5,2%	37,6%	39,5%
2 Граве	534.483	518.447	-17.978	-4,9%	30,7%	29,8%
3 Винер	305.663	348.206	28.694	13,6%	17,6%	20,0%
4 Уника	182.689	247.416	43.138	36,5%	10,5%	14,2%
5 Триглав	63.137	199.423	84.314	250,3%	3,6%	11,5%
Вкупно-живот	1.740.505	2.001.774	142.175	15,0%	17,3%	17,2%
Вкупно пазар	10.065.909	11.629.702	1.307.118	15,5%	100,0%	100,0%

Извор: НБО, Податоци IV квартал 2020 и 2021 година

Во структурата на каналите на продажба кај неживотното осигурување, најголемо учество зазема директната продажба со 62,4%, потоа следи продажбата преку преку застапници (физички лица) со 16,1%, продажбата преку осигурително брокерски друштва со 13,9%, банките со 5,0%, продажба преку друштва за застапување во осигурување со 1,6%, преку останати дистрибутивни канали - 0,8% и Туристичките агенции со 0,3%.

Бруто ликвидираниите штети заклучно со 31.12.2021 година на пазарот изнесуваат 4,7 милијарди денари и во споредба со 2020 година бруто ликвидираниите штети бележат пораст од 16,4% (2020: 4,0 милијарди денари). При тоа, друштвата за неживотно осигурување ликвидирале 4,1 милијарди денари и во споредба со 2020 година бруто исплатените штети бележат пораст од 14,0 % (2020: 3,6 милијарди денари), Друштвата за осигурување на живот исплатиле 595,1 милиони денари и во споредба со 2020 година е забележан пораст од 36,2% (2020: 436,9 милиони денари).

#

Табела 6.2.2. – Бруто ликвидирани штети на пазарот на осигурување на РСМ

Осигурителна компанија-неживот	2020	2021	2021-2020	% пад/раст	Пазарен удел 2020	Пазарен удел 2021
1 Триглав	559.823	570.319	10.496	1,9%	6,7%	5,9%
2 Халк	305.935	511.927	205.992	67,3%	3,7%	5,3%
3 Сава	371.767	463.288	91.521	24,6%	4,5%	4,8%
4 Уника	317.529	408.486	90.957	28,6%	3,8%	4,2%
5 Евроинс	355.202	396.261	41.059	11,6%	4,3%	4,1%
6 Македонија	355.665	362.360	6.695	1,9%	4,3%	3,8%
7 Еуролинк	373.301	362.048	-11.253	-3,0%	4,5%	3,8%
8 Винер	327.208	341.223	14.015	4,3%	3,9%	3,5%
9 Осигурителна.Полиса	259.828	260.854	1.026	0,4%	3,1%	2,7%
10 Кроација	191.894	250.281	58.387	30,4%	2,3%	2,6%
11 Граве	150.457	142.144	-8.313	-5,5%	1,8%	1,5%
Вкупно-неживот	3.568.609	4.069.191	500.582	14,0%	89,1%	87,2%
Осигурителна компанија - Живот	2020	2021	2021-2020	% пад/раст	Пазарен удел 2020	Пазарен удел 2021
1 Кроација	237.695	293.461	55.766	23,5%	13,7%	16,9%
2 Граве	130.927	165.401	-17.978	-4,9%	7,5%	9,5%
3 Viner	32.820	76.591	28.694	13,6%	1,9%	4,4%
4 Уника	21.687	36.792	43.138	36,5%	1,2%	2,1%
5 Триглав	13.762	22.833	84.314	250,3%	0,8%	1,3%
Вкупно-живот	436.891	595.078	142.175	36,2%	10,9%	12,8%
Вкупно пазар	4.005.500	4.664.269	1.307.118	16,4%	100,0%	100,0%

IV. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

#

7. КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

7.1. НАЈВАЖНИ ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2021 ГОДИНА

Табела 7.1.1. - Финансиски показатели за 2021 година

САВА Осигурување а.д. Скопје	1.1.31.12.2020	1.1.31.12.2021	План 1.1-31.12.2021	2021 - 2020	2021 - П2021	2021/2020	2021/П2021
Пресметана осигурителна полисирана премија	848.399.024	941.572.475	909.188.695	93.173.451	32.383.780	11,0%	3,6%
Чисти приходи од премија	766.708.705	831.939.525	781.273.696	65.230.820	50.665.829	8,5%	6,5%
Пресметани ликвидирани штети	363.155.551	454.858.175	387.401.279	91.702.624	67.456.897	25,3%	17,4%
Чисти расходи за штети	365.791.653	399.308.880	360.656.332	33.517.226	38.652.548	9,2%	10,7%
Бруто трошоци за работењето	343.697.411	405.145.927	346.934.322	61.448.517	58.211.605	17,9%	16,8%
Едноставен штетен количник	42,8%	48,3%	42,6%	5,5%	5,7%	12,9%	13,4%
Бруто меродавен коефициент	47,5%	48,4%	42,0%	0,9%	6,4%	1,8%	15,3%
Нето меродавен коефициент	47,7%	48,0%	45,9%	0,3%	2,1%	0,6%	4,5%
Бруто трошковен коефициент	40,5%	43,3%	38,5%	2,8%	4,8%	7,0%	12,6%
Нето трошковен коефициент	43,6%	47,8%	43,1%	4,2%	4,6%	9,7%	10,7%
Нето комбиниран коефициент S&P	98,0%	104,1%	97,7%	6,1%	6,4%	6,2%	6,6%
% на трошоци за стекнување во бруто полисирана премија	30,5%	31,6%	28,9%	1,1%	2,7%	3,5%	9,4%
% на останати трошоци во премија	10,0%	11,7%	9,6%	1,8%	2,1%	17,8%	22,2%
% на нето премија во бруто полисирана премија	90,4%	88,4%	85,9%	-2,0%	2,4%	-2,2%	2,8%
Ретенција на расходите за штети (меродавен показател)	90,1%	90,3%	97,8%	0,2%	-7,5%	0,3%	-7,7%
Осигурително-технички резултат	12.115.542	-41.767.637	13.881.675	-53.883.179	-55.649.312	-444,7%	-400,9%
Резултат од финансиски пласмани	21.374.725	20.058.270	19.316.013	-1.316.455	742.257	-6,2%	3,8%
Резултат останато	3.637.953	5.308.920	4.609.594	1.670.966	699.326	45,9%	15,2%
Резултат пред одданочување	37.128.220	-16.400.448	37.807.282	-53.528.667	-54.207.729	-144,2%	-143,4%
Резултат по одданочување	33.334.963	-16.400.448	34.026.554	-49.735.410	-50.427.001	-149,2%	-148,2%
Нето осигурително-технички резервации	788.383.018	821.670.612	793.739.749	33.287.594	27.930.863	4,2%	3,5%
Актива	1.473.675.638	1.474.530.710	1.390.678.026	855.072	83.852.684	0,1%	6,0%
Капитал	409.337.382	391.301.357	439.564.595	-18.036.026	-48.263.239	-4,4%	-11,0%
ROA	2,3%	-1,1%	2,4%	-3,4%	-3,5%	-147,9%	-146,8%
ROE	8,5%	-4,1%	8,0%	-12,6%	-12,1%	-148,3%	-151,1%
ROR	4,3%	-2,0%	4,4%	-6,3%	-6,3%	-145,3%	-145,3%
Бруто осигурително-технички резервации	867.498.349	883.233.538	849.932.138	15.735.189	33.301.400	1,8%	3,9%
Инвестиционо портфолио	960.807.122	989.533.584	865.058.526	28.726.461	124.475.057	3,0%	14,4%
Вработени	223,75	229,23	228,75	5,48	0,48	2,4%	0,2%
Полисирана премија по вработен	3.791.727	4.107.545	3.974.595	315.817	132.949	8,3%	3,3%

*Податоците се во согласност со известувањето спрема матичната компанија Сава Ре Љубљана

#

8. ПРЕМИЈА

8.1. БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Во периодот од 01.01 до 31.12.2021 година САВА осигурување склучи 295.026 полиси (2020: 234.116), што преставува зголемување на бројот на полиси за 60.910 во однос на претходната година или раст од 26,0% во однос на 2020 година. Бројот на полиси е зголемен поради минатогодишниот пад поради глобалната тешка пандемијска состојба во која се најде светот, па и нашата економија. Во извештајната година, покрај продолжувањето на пандемијата, определни мерки беа променети и олабавени, што влијаеше на раст на продукцијата и стабилизирање на пазарот на осигурување. Со отварањето на границите се зголеми трендот на продукција на Зелената карта како најмногу ефектуирано осигурување во претходната прва пандемијска година, но исто така и Патничкото осигурување, поради олабавување на рестрикциите во патувањата. Приличен импакт во нагорна насока на продукција пандемијата имаше кај Здравственото осигурување.

Табела бр.8.1.1. - Број на склучени договори за осигурување

Класи на осигурување	Број на склучени договори за осигурување		Индекс	Разлика помеѓу
	2020	2021	2021/2020	2021 & 2020
01 Осигурување од незгода	98.744	114.294	115,7	15.550
02 Здравствено осигурување	2.622	9.799	373,7	7.177
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	7.447	7.904	106,1	457
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	7	15	214,3	8
07 Осигурување на стока превоз (карга)	308	191	62,0	-117
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	9.871	9.850	99,8	-21
09 Останати осигурувања на имот	32.421	39.185	120,9	6.764
10 Осигурување од одг. од употреба на моторни возила	65.059	76.897	118,2	11.838
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	222	266	119,8	44
13 Општо осигурување од одговорност	479	589	123,0	110
14 Кредити	13	1	7,7	-12
15 Гаранциско осигурување	3	2	66,7	-1
16 Финансиски штети	157	161	102,5	4
18 Осигурување на туристичка помош	16.763	35.872	214,0	19.109
Вкупно	234.116	295.026	126,0	60.910

#

Друштвото успеа преку сопствената продажна мрежа да обезбеди диверзифицирано потфолио и органски раст на премијата на повеќето свои продукти. Зголемување на бројот на склучени осигурувања бележат сите класи на осигурување, со исклучок на класата Осигурување на стока превоз (карго) каде имаме намалување поради одложување на осигурувањето како резултат на пандемија со Ковид – 19.

Напорите за зголемување на обемот на работа Друштвото ќе ги негува и во претстоечките изменети услови на работа и ќе се стреми кон градење на порфолио со дисперзиран ризик и поквалитетни осигурувања.

8.2. ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА

8.2.1. Бруто полисирана премија по класи на осигурување

Во 2021 година САВА Осигурување реализираше бруто премија во износ од 941.572.475 денари (2020: 848.399.024 денари) и реализираше раст во однос на минатата година од 93.173.451 денари или раст од 11,0% во однос на полисираната премија во 2020 година. Годишниот план на премија е надминат, односно бележи надминување од 3,6%, или реализирана премија е поголема од планираната за 32.383.780 денари.

#

Класи на осигурување	Бруто премија			Индекс		Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021/ 2020	2021/ П2021	2021 & 2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	85.721.052	81.235.503	81.786.982	94,8	99,3	-4.485.549	-551.479
02 Здравствено осигурување	10.531.015	36.837.307	15.822.677	349,8	232,8	26.306.292	21.014.631
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	143.997.048	152.921.420	149.357.746	106,2	102,4	8.924.372	3.563.673
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	121.209	519.084	103.679	428,3	500,7	397.875	415.405
07 Осигурување на стока превоз (карго)	2.671.780	3.103.895	3.708.862	116,2	83,7	432.115	-604.967
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	56.566.206	54.136.151	61.640.689	95,7	87,8	-2.430.055	-7.504.538
09 Останати осигурувања на имот	119.887.642	124.051.081	117.353.180	103,5	105,7	4.163.439	6.697.901
10 Осигурување од одг. од употреба на моторни возила	394.166.516	451.445.171	423.891.709	114,5	106,5	57.278.655	27.553.462
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	729.279	873.714	605.391	119,8	144,3	144.435	268.323
13 Општо осигурување од одговорност	8.362.539	8.499.864	8.979.324	101,6	94,7	137.325	-479.459
14 Кредити	9.762.087	881.202	16.742.765	9,0	5,3	-8.880.884	-15.861.563
15 Гаранциско осигурување	747	-968	0	-129,5	0,0	-1.715	-968
16 Финансиски штети	3.629.887	2.406.004	3.012.011	66,3	79,9	-1.223.882	-606.007
18 Осигурување на туристичка помош	12.252.018	24.663.047	26.183.681	201,3	94,2	12.411.030	-1.520.633
Вкупно	848.399.024	941.572.475	909.188.695	111,0	103,6	93.173.451	32.383.780

Изминатава 2021 година беше година на тешки сосостојби во стопанството предизвикани од глобалната пандемија, но Друштвото успеа да го минимизира негативниот економски имакт врз своето работење, и уште со почетокт на пандемијата во 2019 година брзо и ефикасно се прилагоди на новите услови на продажба покажувајќи воедно техничка подготвеност, грижа за своите вработени и своите осигуреници. Оваа година, со почетокот на вакцинирањето и олабавување на дел од пандемиските мерки, се забелеѓа стабилизирање на осигурителниот пазар, кој воедно повторнопочна да оди во нагорна линија. Класите на осигурување кои најмногу беа под удар на пандемијата, полека се враќаат во својот нормален тек. Друштвото оствари пораст на скоро сите класи на осигурување, со исклучок на Незгодата, Кредитите и Финансиските ризици каде премијата на два големи клиенти беше одложена за реализација. Стабилната реализација на премијата во 2021 година во крајна линија е резултат на големите напори и успешно спроведените проекти кои Друштвото ги оствари во изминатава деловна година.

Просечно остварената премија на Друштвото, по број на вработен, во 2021 година изнесува 4.107.545 денари (2020: 3.791.727 денари) и истата е повисока во однос на минатата 2020 година за 315.817 денари по вработен или за 8,3% поради успешното и активно ангажирање на продажна мрежа. Истата е повисока и во однос на планираната просечна премија по вработен за 3,3% или за 132.949 денари повеќе од планираното по вработен.

8.2.2. Структура на бруто полисирана премија

Осигурителното портфолио на Друштвото е стабилно профилирано и дисперзирано по сите видови на осигурување. Намалување е евидентно во учеството на премијата на Осигурување од незгода која оваа година учествува со 8,6% (2020: 10,1%) во вкупното осигурување како и на Кредитите

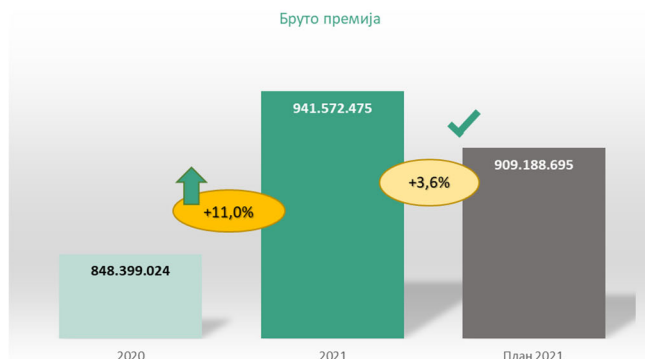
#

кои учествува со 0,1% оваа година (2020: 1,2%). Позначајна промена во учеството во вкупната премија забележуваме во полза на Здравственото осигурување (зголемување од 2,7 п.п.).

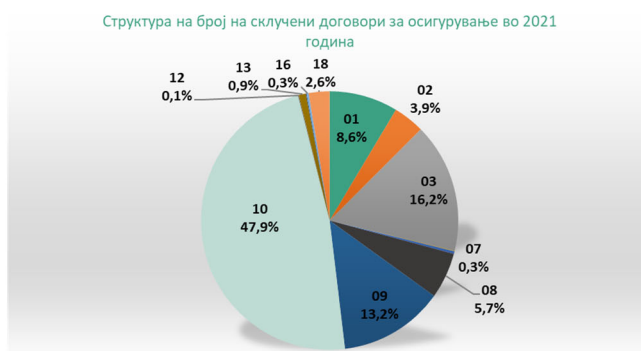
Табела бр.8.2.2 – Структура на бруто полисирана премја

Класи на осигурување	Бруто премија			Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021 & 2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	10,1%	8,6%	9,0%	-1,5%	-0,4%
02 Здравствено осигурување	1,2%	3,9%	1,7%	2,7%	2,2%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	17,0%	16,2%	16,4%	-0,7%	-0,2%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,3%	0,3%	0,4%	0,0%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	6,7%	5,7%	6,8%	-0,9%	-1,0%
09 Останати осигурувања на имот	14,1%	13,2%	12,9%	-1,0%	0,3%
10 Осигурување од одг. од употреба на моторни возила	46,5%	47,9%	46,6%	1,5%	1,3%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,0%	0,9%	1,0%	-0,1%	-0,1%
14 Кредити	1,2%	0,1%	1,8%	-1,1%	-1,7%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,4%	0,3%	0,3%	-0,2%	-0,1%
18 Осигурување на туристичка помош	1,4%	2,6%	2,9%	1,2%	-0,3%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.8.2.1- Бруто полисирана премија

Графикон бр.8.2.2-Структура на бруто полисирана премија

8.2.3. Полисирана премија по дистрибуциски канали

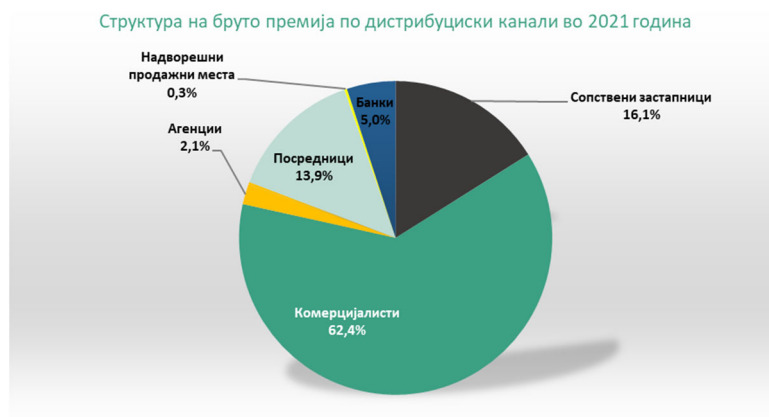
Структурата на премијата по продажни канали покажува дека 80,8% (2020: 80,4%) од вкупната премија е остварена од сопствената продажна мрежа (Комерцијалисти, Сопствени застапници, Агенции и Интернет продажба), а остатокот од 19,2% од надворешната продажна мрежа, што во однос на минатата година покажува намалување на продажбата преку сопствени канали на продажба за 0,4 п.п.

Табела бр.8.2.3. – Бруто полисирана премја по дистрибуциски канали

#

Дистрибуциски канали	2020	2021	План 2021	2021/2020	2021/п2021	Структура % 2021
Сопствени застапници	129.554.655	151.427.348	140.463.910	116,9	107,8	16,1%
Комерцијалисти	534.673.522	587.391.164	586.255.865	109,9	100,2	62,4%
Агенции	16.774.959	19.660.906	20.007.998	117,2	98,3	2,1%
Интернет продажба	805.128	2.245.901	1.987.149	278,9	113,0	0,2%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	681.808.264	760.725.319	748.714.921	111,6	101,6	80,8%
Посредници	123.226.510	130.964.156	113.268.176	106,3	115,6	13,9%
Надворешни продажни места	1.228.808	2.438.882	2.351.258	198,5	103,7	0,3%
Банки	42.135.442	47.444.118	44.854.339	112,6	105,8	5,0%
Вкупно надворешна продажна мрежа	166.590.760	180.847.156	160.473.774	108,6	112,7	19,2%
Вкупно	848.399.024	941.572.475	909.188.695	111,0	103,6	100,0%

Графикон бр.8.2.3.-Структура на бруто полисирана премија по дистрибуциски канали

#

9. ШТЕТИ

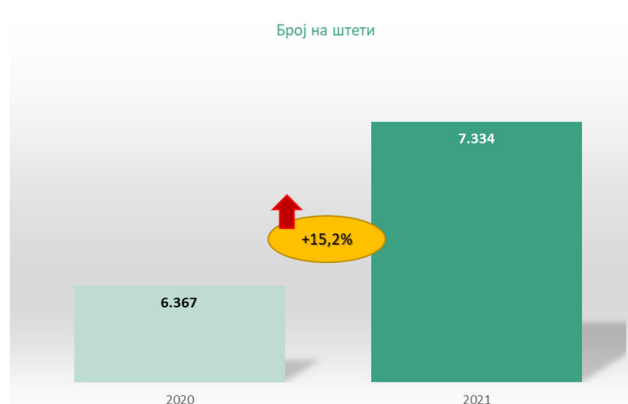
9.1. БРОЈ НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

Во 2021 година ликвидирани се 7.334 штети (2020: 6.367) со што е остварен пораст на бројот на ликвидирани штети за 15,2% или ликвидирани се 967 штети повеќе од 2020 година.

Табела бр.9.1.1. – Број на ликвидирани штети

Класи на осигурување	Број на штети		Индекс	Разлика помеѓу
	2020	2021		2021 & 2020
01 Осигурување од незгода	926	883	95,4	-43
02 Здравствено осигурување	385	788	204,7	403
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	1.302	1.251	96,1	-51
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	1	0	0,0	-1
07 Осигурување на стока превоз (карго)	5	3	60,0	-2
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	99	60	60,6	-39
09 Останати осигурувања на имот	905	824	91,0	-81
10 Осигурување од одг. од употреба на моторни возила	2.288	2.866	125,3	578
13 Општо осигурување од одговорност	6	12	200,0	6
15 Гаранциско осигурување	66	187	283,3	121
16 Финансиски штети	1	5	500,0	4
18 Осигурување на туристичка помош	383	455	118,8	72
Вкупно	6.367	7.334	115,2	967

Графикон бр.9.1.1.- Број на ликвидирани штети

Графикон бр.9.1.2.- Структура на број на ликвидирани штети

#

Во изминатава година имаше поголем број на штетни настани споредено со претходната 2020 година, делумо и поради релаксираните мерки за пандемијата, олабавените рестрикции во патувањата, зголемено движење на населението.

Забележителен пораст на ликвидирани штети имаме во класата на Здравствено осигурување, а овој пораст е во корелација со новите продукти кои беа воведени на оваа класа на осигурување, но и во корелација со зголемената премија и поголема заинтересираност за овие продукти во услови на пандмија.

Кај класата на Осигурување на имот од пожар и некои други опасности за разлика од 2020 година, разликата во бројот на ликвидирани штети, во најголем дел се должи на бројот на пријавени штети, односно во 2020 година во оваа класа биле пријавени вкупно 132 штети, а во 2021 година бројот на пријавени штети е 85.

Кај класата Останати осигурувања на имот, помалиот број на ликвидирани штети во 2021 година во однос на 2020 година, во голема мера се должи на бројот на пријавени и ликвидирани штети на посеви и плодови, па така во 2021 година бројот на пријавени штети бил 85, а на ликвидирани 125, додека пак во 2020 година бројот на пријавени штети бил 234, а на ликвидирани 229.

Кај класата Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила, поголемиот број на ликвидирани штети во 2021 година во однос на 2020 година, во најголем дел е поврзан со бројот на пријавени штети. Имено во 2021 година бројот на пријавени штети во оваа класа е 3.064 штети, а во 2020 година 2.476 штети.

На класата Осигурување на туристичка помош, поголемиот број на ликвидирани штети во 2021 година во однос на 2020 година, е во корелација со олабавување на рестрикциите за патување во текот на месец јуни 2021 година поврзани со пандемијата, со што е зголемена продажбата на овој вид на осигурување, па поради тоа и бројот на пријавени и ликвидирани штети во 2021 година е поголем од бројот на пријавени и ликвидирани штети во 2020 година.

9.2. ИЗНОС НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

9.2.1. Ликвидирани штети по класи на осигурување

Во извештајниот период ликвидирани се штети во износ од 454.858.175 денари (2020: 363.155.551 денари), што е на повисоко ниво со истиот период претходната година или ликвидациите бележат раст од значајни 91.702.624 денари или 25,3% во однос на минатата година. Забрзаната ликвидација е поради промена на подзаконската регулатива, односно примена на Правилник за минимални барања за прием, обработка, резервација и исплата на барањата за надомест на штета

#

и/или осигуран износ во функција на подобра заштита на правата на осигурениците со примена од 01.01.2021 година, каде се скратени роковите за обработка на оштетените побарувања.

Планираниот износ на ликвидациите отстапува од реализацијата на ликвидираниот износ за 67.456.897 денари или 17,4% повеќе реализирани ликвидации од планираните за 2021 година.

Табела бр.9.2.1. – Бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021/ 2020	2021/ П2021	2021 & 2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	33.042.944	35.518.250	28.269.788	107,5	125,6	2.475.306	7.248.462
02 Здравствено осигурување	7.469.676	14.029.054	10.418.838	187,8	134,7	6.559.378	3.610.216
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	68.977.540	86.634.241	79.630.749	125,6	108,8	17.656.701	7.003.491
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	128.679	179	100.000	0,1	0,2	-128.501	-99.821
07 Осигурување на стока превоз (карго)	243.268	222.333	501.378	91,4	44,3	-20.935	-279.045
Осигурување на имот од пожар и прир. непогоди	10.911.372	13.322.479	15.518.826	122,1	85,8	2.411.106	-2.196.347
09 Останати осигурувања на имот	32.938.613	61.696.404	45.040.062	187,3	137,0	28.757.791	16.656.342
Осигурување од одг. од употреба на мот. возила	199.173.386	224.010.081	190.075.193	112,5	117,9	24.836.695	33.934.888
13 Општо осигурување од одговорност	823.903	1.977.381	5.764.496	240,0	34,3	1.153.478	-3.787.115
15 Гаранциско осигурување	682.424	1.666.262	0	244,2	0,0	983.838	1.666.262
16 Финансиски штети	2.053.486	7.697.097	0	374,8	0,0	5.643.612	7.697.097
18 Осигурување на туристичка помош	6.710.259	8.083.092	10.877.269	120,5	74,3	1.372.832	-2.794.177
Вкупно	363.155.551	454.858.175	387.401.279	125,3	117,4	91.702.624	67.456.897

Зголемување на ликвидирани износ во 2021 година во однос на планот за 2021 година значајно влијаеше на резултатот од работењето на Друштвото. Отстапувања се забележани на сите класи на осигурување, со исклучок на нерелевантни мали позитивни отстапувања на класите Осигурување на пловни објекти (каска) и Осигурување на стока превоз (карго).

Во класата Осигурување од незгода поголемиот ликвидирани износ се должи на поголем број ликвидирани штети кај ризикот смрт од болест, како поради Ковид-19, така и поради останати причини за смрт. Најголема ликвидација е забележана во прв квартал 2021 година, во однос на 2020 година, во 2 и 3 квартал 2021 година ликвидацијата е стабилизирана, а во 4 квартал 2021 година, во однос на 4 ти квартал 2020 година се забележува значително намалување на ликвидираниот износ.

Зголемувањето на ликвидирани износи на штети кај Здравствено осигурување во однос на 2020 година и во однос на планот за 2021 година, се должи на зголемената продажба на овој вид на осигурување, како поради пандемијата, така и поради воведување на нови продукти.

Зголемувањето на ликвидирани износи на штети кај Осигурување на патнички возила (каска) во однос на 2020 година, се должи на тоа што во 2021 година биле ликвидирани 10 штети над 1.000.000 денари, за разлика од 2020 година кога биле ликвидирани само 2 штети над 1.000.000 денари, а истото е и причина за зголемување на ликвидациите и во однос на планот за 2021 година.

Кај Осигурувањето на имот од пожар и некои други опасности во 2021 година во однос на 2020 година зголемениот износ на ликвидации се должи на тоа што се ликвидирани штети поврзани со

#

пожар во 2020 година, како и со поголем пожар во почеток на 2021 година, како и на една голема штета ликвидирана поради лизгање на земјиште.

Кај Останати осигурувања на имот големото отстапување во однос на 2020 година и во однос на планот за 2021 година, е поради ликвидација на штетите за посеви и плодови, на кои во 2020 година бил ликвидиран износ од околу с.с. 6,2 милиони денари, за разлика од 2021 година кога ликвидираниот износ е с.с. 18 милиони денари, како и поради неколку поголеми штети по основ кражба и една голема штета по кршење на машини.

Кај Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила разликата во однос на ликвидиран износ во 2021 година во однос на 2020 година, како и во однос на планот за ликвидации, се однесува на тоа што во 2021 година ликвидирани се неколку поголеми штети по ЗК, како и повеќе судски нематеријални штети за кои беа примени пресуди во текот на 2021 година. Воедно во однос на 2020 кога сеуште во дел од годината беа актуелни рестрикции поради пандемијата, бројот на пријавени штети во 2021 година е поголем, што исто така допринесува на зголемување на ликвидираниот износ.

Кај Осигурување од општа одговорност отстапувањето во поглед на ликвидиран износ во 2021 година во однос на 2020 година се однесува на поголем број ликвидирани штеи, а во однос на планот за 2021 година, разликата се однесува на тоа што не се ликвидирани штетите ЕВН поради тоа што сеуште е во тек судската постапка по истите.

На класата Осигурување на туристичка помош зголемениот износ на ликвидирани штети во однос на 2020 година се однесува на тоа што во средина на месец јуни олабавени се рестрикциите за патување поврзани со пандемијата, па поради тоа бројот на ликвидирани штети е зголемен, а со самото тоа зголемена е и ликвидацијата.

Во 2021 година отворени се вкупно 99 судски предмети, за разлика од 2020 година кога биле отворени 84 судски предмети.

Во однос на регресните постапки (билансни), во 2021 година постапено е по 126 регресни предмети, за разлика од 2020 година кога било постапено по 115 предмети.

Вкупно во 2021 година имало остварен приход по основ на регреси од 8.429.786 денари, и истиот е помал во однос на 2020 година, кога имало остварен приход по основ на регреси од 10.157.061 денари. Дел од ова се должи поради намалена платежна моќ кај регресните должници поради состојбата со пандемијата, како и поради користење на породилно отсуство на еден од вработените кој работи на наплата на регресни побарувања.

#

9.2.2. Структура на штети

Структурата на ликвидациите на Друштвото во 2020 година во најголем дел се состои од класата на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила 49,2% (2020: 54,8%) кади е евидентно најголем пад во структурата од 5,6 п.п. во однос на 2020 година; Останати осигурувања на имот 13,6% (2020: 9,1%) каде е забележан најголем пораст во структурата на ликвидациите.

Табела бр 9.2.2. – Структура на бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021 & 2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	9,1%	7,8%	7,3%	-1,3%	0,5%
02 Здравствено осигурување	2,1%	3,1%	2,7%	1,0%	0,4%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	19,0%	19,0%	20,6%	0,1%	-1,5%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и прир. непогоди	3,0%	2,9%	4,0%	-0,1%	-1,1%
09 Останати осигурувања на имот	9,1%	13,6%	11,6%	4,5%	1,9%
10 Осигурување од одг. од употреба на мот. возила	54,8%	49,2%	49,1%	-5,6%	0,2%
13 Општо осигурување од одговорност	0,2%	0,4%	1,5%	0,2%	-1,1%
15 Гаранциско осигурување	0,2%	0,4%	0,0%	0,2%	0,4%
16 Финансиски штети	0,6%	1,7%	0,0%	1,1%	1,7%
18 Осигурување на туристичка помош	1,8%	1,8%	2,8%	-0,1%	-1,0%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.9.2.1.- Бруто ликвидирани штети

Графикон бр.9.2.2.- Структура на бруто ликвидирани штети

9.2.3. Ликвидирани штети по дистрибуциски канали

По основ на премија на внатрешната продажна мрежа Друштвото ликвидирало 81,9% (2020: 86,4%) од вкупните ликвидирани штети, а останатиот дел е од Надворешната продажна мрежа 18,1% (2020: 13,6%), и тоа кај Посредниците 15,8% (2020: 11,4%), Банките 2,3% (2020: 2,0%) и незначајни 0,1% (2020: 0,2%) кај Останатите продавачи.

#

Табела бр.9.2.3. – Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2020	2021	2021 / 2020	Структура % 2021
Сопствени застапници	49.887.345	64.029.819	128,3	13,9%
Комерцијалисти	258.839.715	300.542.949	116,1	65,4%
Агенции	7.976.479	8.238.327	103,3	1,8%
Интернет продажба	280.479	149.113	53,2	0,0%
Сопствени продажни места	32.736	3.015.178	9.210,6	0,7%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	317.016.753	375.975.387	118,6	81,9%
Посредници	41.997.987	72.455.718	172,5	15,8%
Надворешни продажни места	762.097	549.622	72,1	0,1%
Банки	7.171.620	10.341.961	144,2	2,3%
Вкупно надворешна продажна мрежа	49.931.705	83.347.301	166,9	18,1%
Вкупно	366.948.458	459.322.688	125,2	100,0%

Графикон бр.9.2.3.-Структура на бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

9.2.4. Штети / премија (loss ratio)

Вкупното учеството на бруто ликвидирани штети во бруто полисираната премија во 2021 година изнесува 48,3% (2020: 42,8%), и истото е зголемено во споредба со претходната година за 5,5 п.п.. Поради зголемениот износ на ликвидирани штети, Друштвото годината ја заврши во повисоки рамки на планираниот коефициент за 5,7 п.п..

Штетниот резултат изнесува 486.714.300 денари (2020: 485.243.473 денари), и во споредба со 2020 година бележи благ пораст од 1.470.827 денари или пораст од 0,3%.

Внатрешната продажна мрежа во вкупниот штетен резултат има учество 79,8% (2020: 75,8%) или учествува со 384.749.933 денари (2020: 364.791.511 денари), додека останатиот дел е реализиран од надворешната продажна мрежа, и тоа во износ од 97.499.855 денари (2020: 116.659.055 денари) или

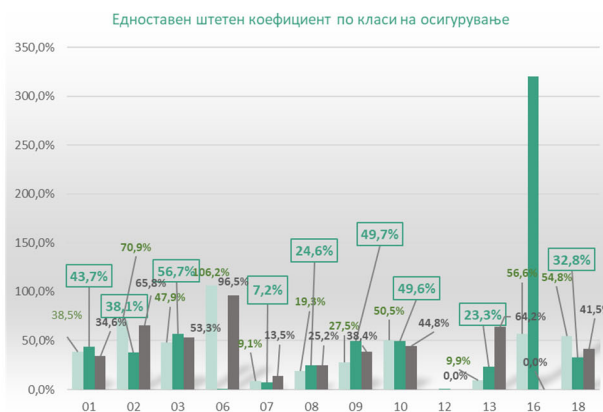
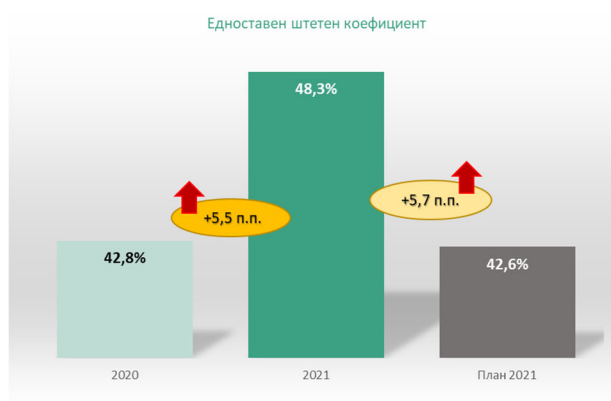
#

20,2% (2020: 24,2%). Штетниот коефициент на Внатрешната продажна мрежа изнесува 49,4% (2020: 46,5%), додека Надворешната мрежа бележи штетен коефициент од 46,1% (2020: 30,0%).

Табела бр.9.2.4. – Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

Класи на осигурување	Едноставен штетен коефициент			Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021 / 2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	38,5%	43,7%	34,6%	5,2%	9,2%
02 Здравствено осигурување	70,9%	38,1%	65,8%	-32,8%	-27,8%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	47,9%	56,7%	53,3%	8,8%	3,3%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	106,2%	0,0%	96,5%	-106,1%	-96,4%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	9,1%	7,2%	13,5%	-1,9%	-6,4%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	19,3%	24,6%	25,2%	5,3%	-0,6%
09 Останати осигурувања на имот	27,5%	49,7%	38,4%	22,3%	11,4%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	50,5%	49,6%	44,8%	-0,9%	4,8%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	9,9%	23,3%	64,2%	13,4%	-40,9%
16 Финансиски штети	56,6%	319,9%	0,0%	263,3%	319,9%
18 Осигурување на туристичка помош	54,8%	32,8%	41,5%	-22,0%	-8,8%
Вкупно	42,8%	48,3%	42,6%	5,5%	5,7%

Графикон бр.9.2.4- Едноставен штетен коефициент по години и класи на осигурување

#

10. РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

10.1. БРОЈ НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

На крајот на извештајниот период (31 Декември 2021), резервирани се 1.708 штети (2020: 1.948) или 240 штети помалку отколку во истиот период претходната година. Со тоа бројот на резервирани штети е намален за 2,3% во однос на 2020 година. Подинамичен раст на бројот на резервирани штети бележиме кај Здравствено осигурување кое е во корелација со зголемениот број на склучени договори на овие класи на осигурување. Зголемување бележат и класите Гаранциско осигурување и Осигурување на туристичка помош поради реласираните пандемиски мерки. Намалување на бројот на резервирани штети има класите на Каско, Останати осигурувања на имот и Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила поради зголемениот износ на ликвидирани штети оваа година.

Табела бр.10.1.1. – Број на резервирани штети

Класи на осигурување	Број на резервирани штети		Индекс	Разлика помеѓу
	2020	2021	2021 / 2020	2021 & 2020
01 Осигурување од незгода	209	215	102,9	6
02 Здравствено осигурување	144	160	111,1	16
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	279	174	62,4	-105
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0	1	0,0	1
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	40	10	25,0	-30
09 Останати осигурувања на имот	220	158	71,8	-62
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	934	806	86,3	-128
13 Општо осигурување од одговорност	14	5	35,7	-9
14 Кредити	0	0	0,0	0
15 Гаранциско осигурување	26	38	146,2	12
18 Осигурување на туристичка помош	82	141	172,0	59
Вкупно	1.948	1.708	87,7	-240

Графикон бр.10.1.1.- Број на резервирани штети

Графикон бр.10.1.2.- Структура на број на резервирани штети

#

10.2. ИЗНОС НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

10.2.1. Бруто резервирани штети

Состојбата на бруто резервациите за штети на 31 декември 2021 година изнесува 247.331.821 денари (2020: 288.451.453 денари), и е пониска за 4,3% во споредба со состојбата на истиот ден во 2020 година, односно резервацијата е пониска за 41.119.632 денари.

Во однос на годишниот план резервациите бележат понизок износ за 7.700.307 денари или за 3,0%. Најголема причина за ова отстапување е во намалувањето на резервациите за штети кај класата на осигурување од автоодговорност, заради забрзаната обработка и ликвидација на штетите оваа година.

Табела бр.10.2.1. – Бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021/2020	2021/П2021	2021 & 2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	11.545.692	7.626.045	6.731.583	66,1	113,3	-3.919.647	894.462
02 Здравствено осигурување	1.686.095	2.561.852	840.115	151,9	304,9	875.757	1.721.737
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	22.718.721	19.241.757	21.772.029	84,7	88,4	-3.476.964	-2.530.272
07 Осигурување на стока превоз (карго)		100.000	250.000	0,0	40,0	100.000	-150.000
08 Осигурување на имот од пожар и прир. непогоди	11.213.004	5.475.417	8.679.601	48,8	63,1	-5.737.587	-3.204.184
09 Останати осигурувања на имот	17.243.329	10.123.875	13.880.535	58,7	72,9	-7.119.454	-3.756.660
10 Осигурување од одг. од употреба на мот.возила	207.659.446	193.275.630	198.790.297	93,1	97,2	-14.383.816	-5.514.667
13 Општо осигурување од одговорност	14.508.016	5.325.000	798.856	36,7	666,6	-9.183.016	4.526.144
14 Кредити	0	0	275.811	0,0	0,0	0	-275.811
18 Осигурување на туристичка помош	1.877.150	3.602.245	3.013.301	191,9	119,5	1.725.095	588.944
Вкупно	288.451.453	247.331.821	255.032.128	85,7	97,0	-41.119.632	-7.700.307

10.2.2. Структура на бруто резервирани штети

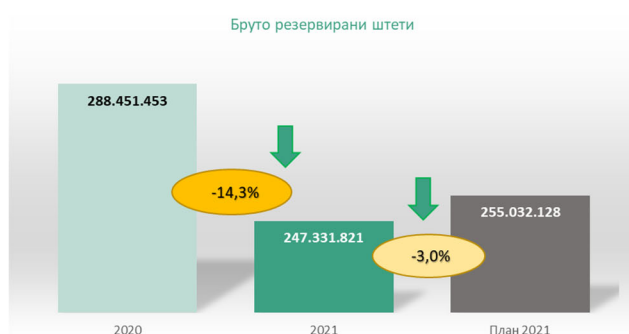
Во структурата на износот на резервираните штети најголемо учество опфаќаат резервациите на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила со 78,1% (2020: 72,0%) и истото е зголемено за 6,2 п.п., додека Општо осигурување од одговорност го намали своето учество на 2,2% (2020: 5,0%) и го намали своето учество за 2,9 п.п..

#

Табела бр.10.2.2. – Структура на бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021/2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	4,0%	3,1%	2,6%	-0,9%	0,4%
02 Здравствено осигурување	0,6%	1,0%	0,3%	0,5%	0,7%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	7,9%	7,8%	8,5%	-0,1%	-0,8%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,9%	2,2%	3,4%	-1,7%	-1,2%
09 Останати осигурувања на имот	6,0%	4,1%	5,4%	-1,9%	-1,3%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	72,0%	78,1%	77,9%	6,2%	0,2%
13 Општо осигурување од одговорност	5,0%	2,2%	0,3%	-2,9%	1,8%
14 Кредити	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	-0,1%
18 Осигурување на туристичка помош	0,7%	1,5%	1,2%	0,8%	0,3%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.10.2.1.- Бруто резервирани штети

Графикон бр.10.2.2.- Структура на бруто резервирани штети

11.РЕОСИГУРУВАЊЕ

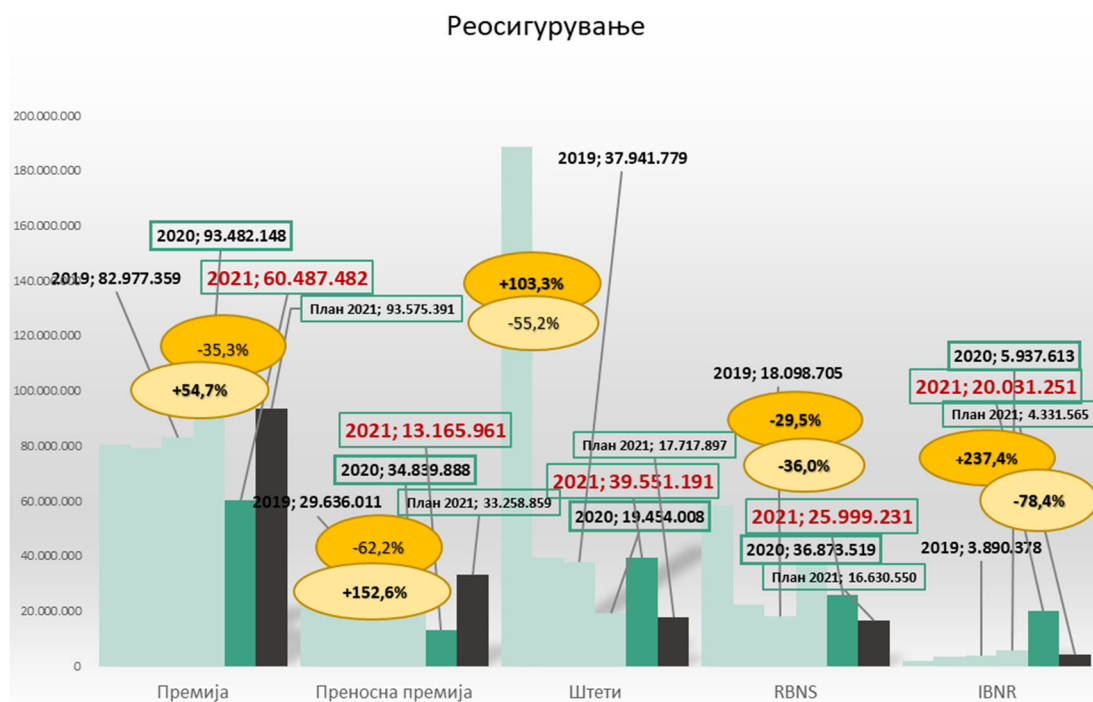
Друштвото во 2021 година изврши избор на реосигурителна компанија со цел да обезбеди реосигурително покрите за деловната 2022 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. кои се однесуваат на 2022 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покрите на компанијата, и тоа:

- Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
- Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,

#

- General Third Party Liability surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за реосигурување на вишок на ризик за одговорност кон трети лица
- Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,
- Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
- Personal Accident Catastrophe Excess of loss – Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети при незгода,
- Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на одговорност кон трети лица (со вклучено покритие за каско осигурување),
- Cargo surplus reporter (со вклучено покритие за ЦМР осигурување),
- GTPL surplus treaty – Пропорционален договор за реосигурување на општа одговорност,
- Stop Loss Extended Warranty – Стоп лосс договор за реосигурување на продолжена гаранција,
- Stop Loss Mobile devices – Стоп Лос договор за реосигурување на мобилна и техничка опрема,
- Stop Loss Livestock – Стоп Лос договор за реосигурување на животни.

Графикон бр.11.1.1. - Реосигурување 2021 година

#

12. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.1. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.1.1. Бруто технички резервации по класи на осигурување

Техничките резерви се пресметани и издвоени во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и истите овозможуваат долгорочно исполнување на обврските од договорите за осигурување.

Техничките резерви се состојат од:

- **резерви за преносни премии**, пресметани по принципот *pro rata temporis*;
- **резерви за бонуси и попусти**; и
- **резерви за штети**, кои ги вклучуваат резервите за пријавените, а сеуште неликвидирани штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за трошоци за штети.

Табела бр.12.1.1. – Бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021/2020	2021/П2021	2021 & 2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	53.644.731	49.208.506	46.805.061	91,7	105,1	-4.436.225	2.403.445
02 Здравствено осигурување	7.481.480	27.342.017	9.837.139	365,5	277,9	19.860.537	17.504.878
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	107.329.591	111.849.578	104.306.511	104,2	107,2	4.519.987	7.543.067
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	61.149	246.011	52.067	402,3	472,5	184.862	193.944
07 Осигурување на стока превоз (карго)	687.148	697.889	1.470.580	101,6	47,5	10.741	-772.691
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	44.517.067	34.468.399	42.793.786	77,4	80,5	-10.048.668	-8.325.387
09 Останати осигурувања на имот	88.568.320	79.846.584	89.114.969	90,2	89,6	-8.721.736	-9.268.385
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	532.178.426	556.344.508	534.249.880	104,5	104,1	24.166.082	22.094.628
Осигурув. од одговорност пловни објекти	390.623	445.227	315.733	114,0	141,0	54.604	129.494
13 Општо осигурување од одговорност	22.361.129	11.421.600	5.875.438	51,1	194,4	-10.939.529	5.546.162
14 Кредити	2.537.398	1.595.337	4.058.534	62,9	39,3	-942.061	-2.463.197
15 Гаранциско осигурување	3.154	7.218	0	228,9	0,0	4.064	7.218
16 Финансиски штети	2.481.160	1.075.797	1.957.374	43,4	55,0	-1.405.363	-881.577
18 Осигурување на туристичка помош	5.256.973	8.684.868	9.095.066	165,2	95,5	3.427.895	-410.198
Вкупно	867.498.349	883.233.538	849.932.138	101,8	103,9	15.735.189	33.301.400

Бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2021 година изнесуваат 883.233.538 денари (2020: 867.498.349 денари) , што е за 1,8% повеќе споредено со претходната година.

Во однос на планот за 2021 година, бруто техничките резерви исто така бележат повисок износ за 33.301.400 денари, односно истите се повисоки од планираните за 3,9%.

#

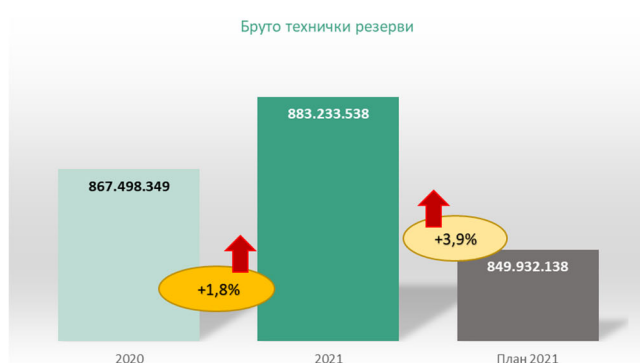
Зголемувањето на техничките резерви во однос на планираните се должи на зголемувањето на резервите за штети. Најголемо е зголемувањето во класата Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила и е резултат на промена на методологијата за процена на резервата за настанати но непријавени штети – делот во реосигурување.

12.1.2. Структура на бруто технички резервации

Табела бр.12.1.2. – Структура на бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021 & 2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	6,2%	5,6%	5,5%	-0,6%	0,1%
02 Здравствено осигурување	0,9%	3,1%	1,2%	2,2%	1,9%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	12,4%	12,7%	12,3%	0,3%	0,4%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,2%	0,0%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	5,1%	3,9%	5,0%	-1,2%	-1,1%
09 Останати осигурувања на имот	10,2%	9,0%	10,5%	-1,2%	-1,4%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	61,3%	63,0%	62,9%	1,6%	0,1%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	2,6%	1,3%	0,7%	-1,3%	0,6%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,3%	0,1%	0,2%	-0,2%	-0,1%
18 Осигурување на туристичка помош	0,6%	1,0%	1,1%	0,4%	-0,1%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.12.1.1.- Бруто технички резервации

Графикон бр.12.1.2.- Структура на бруто технички резервации

#

12.2. НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.2.1. Нето технички резервации по класи на осигурување

Нето техничките резерви (брuto технички резерви намалени за износот предаден во реосигурување) се за 4,2% или 33.287.594 денари повисоки во однос на претходната година.

Порастот пред сè должи на пораст на нето резервите за преносни премии и е резултат на зголемената полисирана премија во 2021 година, споредено со 2020 година. Од друга страна, забележано е намалување на нето резервациите на штети за што влијание има забрзаната исплата на штетите како одговор на новата подзаконска регулатива - Правилник за минималните барања за прием, обработка, резервација и исплата на барање за надомест на штета и/или осигурен износ во функција на подобра заштита на правата на осигурениците, која започна да се применува од 1.1.2021 година. Исто така, кај Осигурувањето од незгода намалувањето на резервите за штети се должи заради веќе спомнатите околности во 2020 година.

Промените кај вкупните нето технички резервации во однос на минатата година, генерално соодветствуваат на движењата на параметрите на Друштвото (обем на премија, динамика и износ на ликвидација на штети и др.) и се доволни за исполнување на обврските од договорите за осигурување.

Табела бр.12.2.1. – Нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021/2020	2021/П2021	2021 & 2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	53.627.459	49.208.506	46.785.868	91,8	105,2	-4.418.953	2.422.638
02 Здравствено осигурување	7.481.480	27.342.017	9.837.139	365,5	277,9	19.860.537	17.504.878
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	107.321.759	111.848.749	104.285.003	104,2	107,3	4.526.990	7.563.746
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	61.149	135.793	52.067	222,1	260,8	74.644	83.726
07 Осигурување на стока превоз (карго)	679.457	611.039	1.470.580	89,9	41,6	-68.418	-859.541
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	30.635.990	26.856.048	31.821.445	87,7	84,4	-3.779.942	-4.965.397
09 Останати осигурувања на имот	63.493.725	71.351.614	64.881.776	112,4	110,0	7.857.889	6.469.838
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	511.908.443	519.993.007	518.936.765	101,6	100,2	8.084.564	1.056.242
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	390.623	445.227	315.733	114,0	141,0	54.604	129.494
13 Општо осигурување од одговорност	6.338.807	4.109.978	2.791.157	64,8	147,2	-2.228.829	1.318.821
14 Кредити	0	1.416	2.087.119	0,0	0,1	1.416	-2.085.703
15 Гаранциско осигурување	3.154	7.218	0	228,9	0,0	4.064	7.218
16 Финансиски штети	1.183.999	1.075.131	1.380.031	90,8	77,9	-108.868	-304.900
18 Осигурување на туристичка помош	5.256.973	8.684.868	9.095.066	165,2	95,5	3.427.895	-410.198
Вкупно	788.383.018	821.670.612	793.739.749	104,2	103,5	33.287.594	27.930.863

#

Табела бр.12.2.2. – Бруто и нето технички резервации

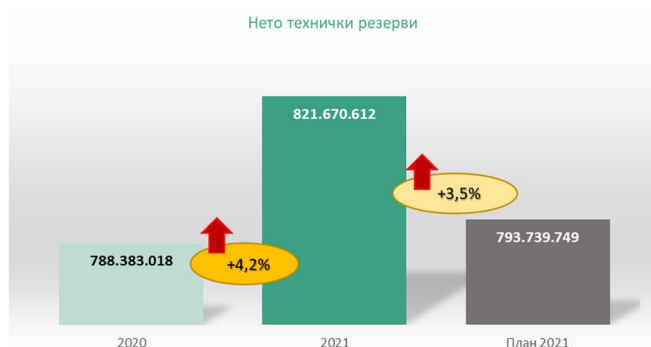
	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021/2020	2021/П2021	2021 & 2020	2021 & П2021
Преносна премија	415.387.762	440.368.457	440.394.136	106,0	100,0	24.980.695	-25.679
Преносна премија во РЕ	34.839.888	13.165.961	33.258.859	37,8	39,6	-21.673.927	-20.092.898
НЕТО ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	380.547.874	427.202.496	407.135.277	112,3	104,9	46.654.622	20.067.219
Резерви за пријавени штети	288.451.453	247.331.821	255.032.128	85,7	97,0	-41.119.632	-7.700.307
Резерви за пријавени штети во РЕ	36.873.519	25.999.231	16.630.550	70,5	156,3	-10.874.288	9.368.681
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	251.577.934	221.332.589	238.401.578	88,0	92,8	-30.245.345	-17.068.989
Резерви за непријавени штети	136.799.731	165.741.028	130.187.566	121,2	127,3	28.941.297	35.553.462
Резерви за непријавени штети во РЕ	5.937.613	20.031.251	4.331.565	337,4	462,4	14.093.638	15.699.686
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	130.862.118	145.709.778	125.856.001	111,3	115,8	14.847.660	19.853.777
Нето резерви за бонуси и попусти	2.379.134	2.519.363	392.790	105,9	641,4	140.229	2.126.573
Нето резерви за директни и индиректни трошоци	15.309.042	14.708.623	15.794.006	96,1	93,1	-600.419	-1.085.383
Нето резерви за ризици, кои не се истечени	7.706.916	10.197.763	6.160.097	132,3	165,5	2.490.847	4.037.666
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВАЦИИ	25.395.092	27.425.749	22.346.893	108,0	122,7	2.030.657	5.078.856
НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	788.383.018	821.670.612	793.739.749	104,2	103,5	33.287.594	27.930.863

12.2.2. Структура на нето технички резервации

Табела бр.12.2.3. – Структура на нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Разлика помеѓу	
	2020	2021	План 2021	2021 & 2020	2021 & П2021
01 Осигурување од незгода	6,8%	6,0%	5,9%	-0,8%	0,1%
02 Здравствено осигурување	0,9%	3,3%	1,2%	2,4%	2,1%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	13,6%	13,6%	13,1%	0,0%	0,5%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,2%	0,0%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,9%	3,3%	4,0%	-0,6%	-0,7%
09 Останати осигурувања на имот	8,1%	8,7%	8,2%	0,6%	0,5%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	64,9%	63,3%	65,4%	-1,6%	-2,1%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	0,8%	0,5%	0,4%	-0,3%	0,1%
14 Кредити	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	-0,3%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,2%	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	0,7%	1,1%	1,1%	0,4%	-0,1%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.12.2.1.- Нето технички резервации

Графикон бр.12.2.2.- Структура на нето технички резервации

#

13. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

13.1. РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во 2021 година САВА осигурување оствари негативен финансиски резултат од своето работење во износ од 16.400.448 денари (2020: позитивен резултат по одданочување во износ од 33.334.963 денари).

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 874.670.522 денари (2020: 806.284.785 денари), што е на повисоко ниво во однос на минатата 2020 година, односно вкупните приходи бележат зголемување од 68.385.738 денари или раст од 8,5% во однос на минатата деловна година.

Вкупните расходи од работењето во 2021 година изнесуваа 891.070.970 денари (2020: 769.156.565 денари), што е за 15,9% или 121.914.405 денари повеќе од минатата 2020 година.

Табела 13.1.1.-Биланс на успех за 2021 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2020/2019
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	874.670.522	806.284.785	108,5
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	831.939.525	766.708.705	108,5
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	21.873.406	21.392.998	102,2
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	8.276.656	8.363.013	99,0
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	6.699.575	5.588.834	119,9
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	5.881.361	4.231.234	139,0
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	891.070.970	769.156.565	115,9
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	399.308.880	365.791.653	109,2
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	140.229	-1.561.803	-9,0
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	33.069.398	29.513.961	112,0
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	399.550.812	336.253.909	118,8
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	1.815.135	18.273	9.933,4
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	44.682.083	41.808.388	106,9
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	6.945.633	-5.138.257	-135,2
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУПУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	5.558.800	2.470.441	225,0
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	0	37.128.220	0,0
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	0	3.793.257	0,0
XIV. ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	-16.400.448	33.334.963	-49,2

13.1.1. Образложение за негативниот финансиски резултат

Заработената премија во периодот 01.01-31.12.2021 год. во однос на истиот период од 2020 е зголемена за 65.230.820 денари. Гледано структурално, разликите кај нето полисираната премија изнесуваат 126.168.118 денари, како резултат на разликата помеѓу поголемата полисираната премија за 93.173.451 денари и помалата премија предадена во реосигурување во износ од -32.994.666 денари.

#

Разликата кај нето ефектот од преносната премија изнесува -60.937.298 денари, како резултат на зголемувањето на промената на бруто преносната премија во износ од 34.059.495 денари и намалувањето на промената на преносната премија во реосигурување која изнесува -26.877.803 денари.

Приходите од вложувања се поголеми во тековната година во однос на минатата за износ од 480.408 денари, и покрај намалувањата на каматните стапки каде разликата во делот на приходи од камати изнесува -548.702 денари остварени се позитивни износи во делот на позиција на капитална добивка од удели со разлика од 255.086 денари и позитивни курсни разлики на износ од 637.104 денари. Дополнително во тековната година друштвото реализираше и договор за поврат на управувачки надоместок кај уделите, па по однос на овој договор евидентира дополнителни 185.509 денари.

Во делот на приходи од провизии од реосигурување во тековната година е реализиран помал износ за разлика од истиот период минатата година, и истата изнесува -86.358 денари.

Во делот на нето штетите во периодот 01.01-31.12.2021 год. во однос на истиот период од 2020 негативата изнесува -33.517.226 денари.

Гледано структурално разликата кај бруто штетите намалени за регресите и делот кој го покрива реосигурувачот изнесува -71.605.441 денари, како резултат на нето ефектот од повеќе ликвидирани штети за 91.702.624 денари, како и разликата од поголемото учество на реосигурувачот за 20.097.184 денари.

Разликата во промените на резервациите изнесуваат 38.088.214 денари што произлегува од разликата од промената на бруто резервациите за -55.690.911 денари и разликата од промената на резервите на штети во делот на реосигурување од -17.602.697 денари.

Трошоците за спроведување на осигурување се поголеми во тековниот период во однос на истите од минатата година за 63.296.903 денари, од што разликата кај трошоците за стекнување изнесуваат 40.080.316 денари, додека пак разликата кај административните трошоци изнесуваат 23.216.587 денари. Високата разлика во делот на трошоци за стекнување која е настаната во периодот пред се се должи на промената на методологијата на DAC со што во тековната година се вкалкулираа трошоци за провизии по основ на договори за осигурување на износ од 12.116.066 денари, а се настанати и се однесуваат на минатата 2020 година. Разликата кај административните трошоци пред сè е резултат на минатогодишниот ефект на премапирање на позицијата ослободување на исплатени награди за внатрешно продажна мрежа на износ од околу 6.307.000 денари, како и посебни исплати во тековниот период кои што се планирани, како и зголемени трошоци за услуги во тековната година за износ од 5.641.718 денари, како и извршена резервација за Мепсо.

#

Во делот на трошоци од вложувања во тековната година е забележано зголемување на негативните курсни разлики за 1.796.862 денари.

Разликата кај исправката на вредноста во тековната во однос на претходната година е негативна и изнесува 12.083.890 денари, и во поголем дел е резултат на ефектот од промена на методологија за вреднување на овие ставки.

Графикон бр.13.1.1. - Движење на резултатот од работењето во периодот 2013-2021 година

#

14. ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

14.1. АКТИВА И ПАСИВА

САВА осигурување а.д. во 2021 година работи со стабилно портфолио и адекватна структура на капитал.

Вкупната актива на Друштвото изнесува 1.471.873.780 денари (2020: 1.471.602.152 денари), што е приближно на исто ниво со претходната година.

Најзначајни ставки во билансот на состојба на Друштвото за 2021 година се:

- **Вложувањата** се во износ од 1.104.591.191 денари (2020: 1.075.978.836 денари). Вложувањата се зголемени во однос на минатата деловна година за 2,7% или за 28.612.355 денари. Најголемо влијание врз зголемување на вложувањата е добрата наплата на премија и покрај значајно поголемите одливи од редовни активности. Учеството на вложувањата во вкупната актива на Друштвото опфаќа 75,0% (2020: 73,1%).
- **Побарувањата** оваа деловна година се намалени за 6,6% или 16.513.094 денари, и изнесуваат 233.232.518 денари (2020: 249.745.611 денари). Намалувањето на побарувањата во најголем дел е резултат на добрата и успешна наплата на Друштвото во тековната година.
- **Бруто техничките резерви** на крајот на 2021 година се во износ од 883.233.538 денари (2020: 867.498.349 денари) и се поголеми за 15.735.189 денари, или 1,8% во однос на крајот на 2020 година. Ова зголемување е резултат на зголемениот износ на бруто преносната премија за 27.471.542 денари, пред сè кај осигурувањето од автоодговорност, имотните осигурувања, како и Здравственото осигурување. Нивното учество во вкупната пасива на Друштвото опфаќа 60,0% (2020: 58,9%).
- **Обврските** на Друштвото се во износ од 174.345.643 денари (2020: 175.617.907 денари) и се пониски и во однос на лани за 1.272.264 денари или бележат пад од 0,7%. Падот на обврските пред сè се должи на намалените обврски за реосигурување каде во тековната година се пониски за износ од 24.606.632 денари, а зголемување на обврските друштвото бележи во делот на Останати обврски од непосредни работи на осигурување за износ од 17.581.233 и зголемување на Останати обврски во износ од 6.048.849 денари.

#

Табела 14.1.1. - Биланс на состојба за 2021 година

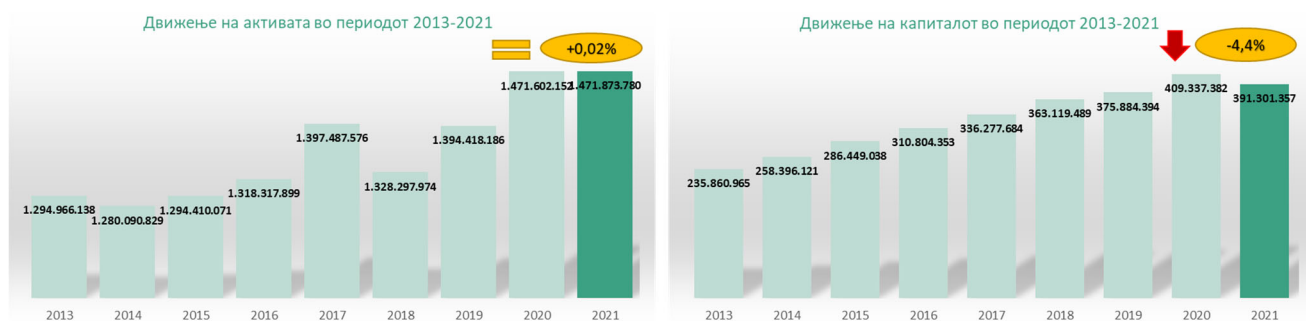
Опис на позиција	Износ		Индекс 2019/2018
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
АКТИВА	1.471.873.780	1.471.602.152	100,0
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	2.418.792	3.876.079	62,4
Б. ВЛОЖУВАЊА	1.104.591.191	1.075.978.836	102,7
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	61.562.926	79.115.330	77,8
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	3.851.985	0	0,0
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	233.232.518	249.745.611	93,4
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	29.233.922	30.143.733	97,0
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	36.982.445	32.742.561	112,9
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	47.037.759	46.924.851	100,2
ПАСИВА	1.471.873.780	1.471.602.152	100,0
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	391.301.357	409.337.382	95,6
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	883.233.538	867.498.349	101,8
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	19.803.901	15.880.812	124,7
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	1.196.989	1.371.497	87,3
Ж. ОБВРСКИ	174.345.643	175.617.907	99,3
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	1.992.352	1.896.204	105,1
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	47.037.759	46.924.851	100,2

14.2. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Спрема важечката Законска регулатива (Сл.весник 79/2007) сите осигурителни друштва кои обавуваат неживотни осигурувања требаат до крајот на годината да обезбедат минимален капитал во износ од 3 милиони ЕУР во гарантниот фонд.

Во текот на 2021 година САВА осигурување а.д. бележи намалување на вкупниот капитал на Друштвото за 4,4% или 18.036.026 денари во однос на минатата 2020 година, поради остварениот негативен финансиски резултат на крајот на 2021 година.

Графикон бр.14.2.1. - Движење на активата и капиталот на Друштвото во периодот 2013-2020 година

#

V. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

15. УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

#

15.1. СТРАТЕШКИ НАСОКИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во САВА осигурување, а.д. Скопје ги следиме следните стратешки насоки во областа на управувањето со човечките ресурси, и тоа:

- развој на HR функцијата во Друштвото,
- развој на организациската култура,
- развој и обука на вработените на сите нивоа во организацијата,
- грижа за безбедноста и здравјето на вработените и
- почитување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и општиот колективен договор.

15.2. КЛУЧНИ АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО КАДРИ ВО 2021 ГОДИНА

Во 2021 година во областа на управувањето со човечките ресурси се фокусиравме на следниве активности, и тоа:

- нови вработувања, продолжување на постоечки договори за вработување и престанок на постоечки вработувања,
- обуки на вработените на сите нивоа во Друштвото,
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на работникот, унапредување во работната позиција, парични награди, посета на обуки и сл.),
- воведни и дополнителни обуки за сите нови вработени во Друштвото, (воведните обуки се изведувани од страна на Секторот за општи и правни работи, а дополнителните обуки се изведувани од страна на Секторот за штети, Секторот за финансии и сметководство, Самостојна служба за наплата и Самостојна служба за контролинг)
- активно користење на софтвер за менаџмент на човечки ресурси „Dynamic HRM“
- промена на систематизацијата и организацијата на Друштвото за оптимизирање на процесите
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на работникот, унапредување во работната позиција, парични награди, посета на обуки и сл.).
- во текот на 2021 година се одржаа повеќе обуки од страна на надворешно правно лице Примал ЦПД од областа на лидерството и продажбата на кои беа вклучени членовите на Управата на Друштвото, раководни лица во Друштвото и вработени во продажбата.

#

15.3. ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

Главно вработувањата во текот на 2021 година во најголем дел се однесуваа на нови вработувања заради потребите на продажбата следејќи ја политиката на Друштвото за развој на сопствената продажна мрежа, а помал дел на трансформација на веќе вработени во Друштвото од определено на неопределено време.

Престанокот на вработувањата во најголем дел се однесува на лица кои не постигнале задоволителни резултати во своето работење со што не им е продолжен договорот за вработување во Друштвото, а помал дел на самоиницијативно заминување од Друштвото. Најголемиот дел од флукуацијата на вработени се случува во Секторот за продажба и тоа во агентската мрежа.

15.3.1. Вкупен број на вработени во Друштвото

На 31.12.2021 година вкупниот број на вработени лица во Друштвото изнесува 240, што претставува за 8 вработени лица повеќе во однос на претходната 2020 година.

Политиката на вработување во 2021 година беше непосредно поврзана со потребите на работата, односно поврзана со обемот на активности во делот на продажбата и адекватната поддршка која треба да ја добива Друштвото од другите сектори, а главната цел е мотивација, усовршување и оптимално користење на потенцијалот на вработените.

Во САВА осигурување во сите сектори и самостојни служби во текот на 2021 година беше евидентирана следнава состојба на вработени и тоа:

1. **Секторот за штети** на 31.12.2021 год. брои 21 вработени, за 3 вработен повеќе во однос на 31.12.2020 година,
2. Во **Секторот за продажба** бројот на вработени на 31.12.2021 година изнесува 172 вработени, и тоа за 8 вработени повеќе во однос на 31.12.2020 година,
3. **Секторот за развој и преземање на ризици** на 31.12.2021 година брои 13 вработени, за 1 вработен помалку во однос на 31.12.2020 година,
4. **Секторот за финансии и сметководство** брои 7 вработени на 31.12.2021 година, а во однос на 31.12.2020 година бројот на вработени не е променет,
5. **Секторот за општи и правни работи** (набавки на средства) брои 5 вработени на 31.12.2021 година, за 3 вработени помалку во однос на 31.12.2020 година, а што се должи на издвојување на 2 вработени во новата Самостојна служба за човечки ресурси и издвојување на 1 вработен – лице одговорно за контрола на усогласеноста на работењето со прописите во Самостојна служба за управување со ризикот, со систематизацијата од октомври 2021 година.

#

6. **Самостојна служба за човечки ресурси**, брои 2 вработени на 31.12.2021 година,
7. **Самостојна служба за контролинг** брои 3 вработени на 31.12.2021 година и тоа за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2020 година,
8. **Самостојна служба за наплата на побарувања** брои 6 вработени на 31.12.2021 година и тоа за 1 вработен помалку во однос на 31.12.2020 година,
9. **Самостојна служба за ИТ** брои 4 вработени на 31.12.2021 година, а во однос на 31.12.2020 година бројот на вработени не е променет,
10. Бројот на вработени во **Управата на Друштвото** на ден 31.12.2021 година брои 4 вработени и тоа за 1 вработен помалку во однос на 31.12.2020 година,
11. Бројот на вработени во **Самостојната Служба за актуарски работи** на ден 31.12.2021 година брои 1 вработен односно за 1 вработен помалку во однос на 31.12.2020 година,
12. Бројот на вработени во **Самостојната Служба за внатрешна ревизија** на ден 31.12.2021 година не е променет како и во однос на 31.12.2020 година и изнесува 1 вработен,
13. Во **Самостојната служба за управување со ризикот** (контрола на усогласеноста на работењето со прописите) на ден 31.12.2021 брои 1 вработен година, што претставува за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2020 година

Табела бр. 15.3.1. Број на вработени

Број на вработени	Вкупен број на вработени			Еквивалент на ефективно работно време		
	31.12.2021	31.12.2020	Разлика 31.12.2021 & 31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	Разлика 31.12.2021 & 31.12.2020
Кабинет на Генерален директор	4	5	-1	4,00	5,50	-1,50
Продажба - застапници	59	57	2	54,98	51,00	3,98
Развој - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	3	2	1	3,00	2,00	1,00
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	41	36	5	39,75	36,00	3,75
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	47	48	-1	42,75	47,75	-5,00
Продажба - комерцијалисти, референти	25	23	2	23,75	22,50	1,25
Книговодство на премии и штети	3	3	0	3,00	3,00	0,00
Управување со побарувања и наплата	6	7	-1	6,00	6,00	0,00
Тарифирање	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Штети и регреси	21	18	3	21,00	18,00	3,00
ИТ и работни процеси	4	4	0	4,00	4,00	0,00
Финансии	3	3	0	3,00	3,00	0,00
Сметководство	4	4	0	4,00	4,00	0,00
Контролинг	3	2	1	3,00	2,00	1,00
Општи и правни работи	5	6	-1	5,00	5,00	0,00
Купување и одржување на одновни средства	2	1	1	2,00	1,00	1,00
Внатрешна ревизија	1	1	0	1,00	1,00	0,00
Актуарство	1	2	-1	1,00	2,00	-1,00
Управување со ризик	1	0	1	1,00	0,00	1,00
Контрола на усогласеноста на работењето со прописите	0	1	-1	0,00	1,00	-1,00
Развој	7	9	-2	7,00	9,00	-2,00
Вкупно	240	232	8	229,23	223,75	5,48

#

15.3.2. Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)

Бројот на вработени врз основа на типот на работното време на крајот на 2021 година е 20 вработени со скратено работно време и 220 вработени со полно работно време, односно 8,3% од вработените се со скратено работно време и 91,7% од вработените се со полно работно време.

Во однос на крајот на 2020 година бројот на вработени на крајот на 2021 година со скратено работно време се зголемил за 2 вработени, односно процентот на вработени со скратено работно време во однос на вкупниот број на вработени се зголемил за 0,5%. Бројот на вработени на полно работно време се зголемил за 6 вработени, односно процентот на вработени со полно работно време во однос на вкупниот број на вработени се намалил за 0,5%.

Најголемиот број на вработени со скратено работно време се во Секторот за продажба, земајќи ги во предвид потребите на Секторот.

Табела 15.3.2. Број на вработени врз основа на типот на вработеност

Вработени врз основа на работно време	2021		2020	
	Број	Процент (во %)	Број	Процент (во %)
Скратено работно време	20	8,33	18	7,76
Полно работно време	220	91,67	214	92,24
Вкупно	240	100,0	232	100,0

15.3.3. Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование

Бројот на вработени по степен на образование на крајот на 2021 година најмногу е зголемен кај вработените со V степен на образование и тоа за 5 вработени повеќе во однос на крајот на 2020 година, односно процентот се зголемил за 0,9% во однос на вкупниот број на вработени. Бројот на вработени со VI степен на образование се намалил во 2021 за 1 вработен, во однос на другите промени процентот се намалил за 0,4% во однос на вкупниот број на вработени. Бројот на вработени со VII степен на образование се зголемил за 4 вработени во однос на 2020 година, односно процентот се намалил за 0,2% во однос на вкупниот број на вработени. Бројот на вработени со I-IV степен на образование во 2021 година се намалил за 1 вработен во однос на 2020 година, односно процентот се намалил за 0,4% во однос на вкупниот број на вработени. Бројот на магистри и доктори на крајот на 2021 е зголемен за 1 вработен во однос на крајот на 2020 година, односно процентот се зголемил за 0,3% во однос на вкупниот број на вработени.

#

Табела 15.3.3. Број на вработени по степен на образование

Степен на образование	2021		2020	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен	0	0,00	1	0,43
V- Степен	86	35,83	81	34,91
VI- Степен	3	1,25	4	1,72
VII- Степен	136	56,67	132	56,90
Магистри и Доктори	15	6,25	14	6,03
Вкупно	240	100	232	100

15.3.4. Вработени во Друштвото врз основа на возраст

Најголемиот број на вработени на крајот на 2021 година се на возраст од 36-40 годишна возраст и истиот изнесува 55 вработени, што е за 7 вработени повеќе во однос на 2020 година. Втор по ред најголем број на вработени на крајот на 2021 година е на возраст од 31-35 и истиот број 49 вработени, кој број е намален во однос на 2020 година за 8 вработени. Трета по ред старосна група е старосната група од 41-45 години и број 46 вработени, што претставува за 4 вработени повеќе во однос на 2020 година.

Старосни групи со најмал број на вработени се старосните групи од 20-25 со 9 вработени, за 2 помалку од 2020 година. Старосната група 26–30 години број 27 вработени, што претставува 8 вработени помалку во однос на 2020 година, старосната група 46-50 години број 28 вработени, што претставува 17 повеќе во однос на 2020 година, што воедно и претставува најголема промена во 2021 година. Старосната група 51–55 број за 12 вработени, што е за 5 вработени помалку во однос на 2020 година. Старосната група од 56 и повеќе години број 14 вработени. Што е за 3 вработени повеќе во однос на 2020 година.

Најголем процент од вработените 22,9%, се во старосната група од 36–40 години, потоа се старосните групи 31-35 години со 20,4%, старосната група 41-45 години со 19,2%, старосната група 46-50 години со 11,7%, старосната група од 26-30 години со 11,3% и со помал процент старосните групи 56 и повеќе години со 5,8%, 51-55 години со 5% и 20-25 години со 3,8%.

Табела 15.3.4. Број на вработени по старосна група

Старосна група	2021		2020	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
20–25	9	3,8	15	6,3
26–30	27	11,3	35	14,7
31–35	49	20,4	57	23,9
36–40	55	22,9	43	18,1
41–45	46	19,2	43	18,1
46–50	28	11,7	13	5,5
51–55	12	5,0	16	6,7
56 и повеќе	14	5,8	16	6,7
Вкупно	240	100,0	238	100,0

#

15.3.5. Вработени во Друштвото врз основа на пол

Бројот на вработени жени во Друштвото на крајот на 2021 година изнесува 154 вработени, или 64,2% што е за 4 вработени повеќе во однос на крајот на 2020 година.

Бројот на вработени мажи во Друштвото на крајот на 2021 година изнесува 86 вработени, или 35,8% што е за 4 вработени повеќе во однос на 2020 година.

Табела 15.3.5. Број на вработени според пол

Пол	2021		2020	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	154	64,2	149	62,6
Мажи	86	35,8	89	37,4
Вкупно	240	100,0	238	100,0

16. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Информатичката технологија е клучен фактор за зголемување на перформансите и за современо работење и подобрување на ефектите во работењето.

САВА Осигурување постојано ги следи и имплементира новините во информатичката технологија. Сите нови софтверски и хардверски иновации тековно се имплементирани во постоечката структура.

Голем дел од работењето на ИТ службата е фокусиран кон безбедноста на системите, како и постојани обуки на вработените.

Во текот на 2021 година се доопремија сите постоечки локации со нова ИТ и телекомуникациска опрема.

СОФТВЕР:

- Бизнис апликацијата АСП е надоградена со нови модули,
- Продолжување и проширување на договорот со Microsoft со M365 E3 и E5 лиценци.
- На веб страницата е додадена нова апликација за онлине барање понуда
- Поставени нови веб-сервиси за надворешни соработници (NLB, iStyle)

БЕЗБЕДНОСТ:

- Извешени се сите редовни контроли за безбедноста на системот.
- Имплементирано и пуштено во употреба решение IBM Q-RADAR
- Нова антивирусна апликација EDR Carbon-Black

ХАРДВЕР:

- Нова ИТ опрема за доопремување на сите постоечки канцелари,
- Проширување на лиценци на firewall за користење ВПН конекции за работење од далечина
- Извршена е замена на стари работни станици со нови
 - Персонални сметачи,
 - Мултифункционални уреди,
 - Преносни работни станици.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ:

- Тековно се извршуваат промени на постоечките договори за фиксната телефонија и интернетот
- Поставен нов оптички линк 100/100Mbit кој се користи исклучиво за ВПН конекција со Заваровалница САВА
- Во подружниците каде имаше техничка можност, сите линкови се заменети со оптика.

Обновени се двогодишните договори со мобилните оператори кои истоа така се вклучени во интернет решенијата како можност за бекап.

Генерален директор

Ило Ристовски,

Извршен директор

Мелита Гугуловска,

Датум: 16.03.2022 година, Скопје

Неревидирана
годишна сметка

Неревидирана годишна сметка

Годишната сметка на Друштвото се состои од билансот на состојба на 31 декември 2021 година и билансот на успех за годината тогаш завршена.

Формата и содржината на годишната сметка е регулирана во *“Правилникот за пропишување на формата и содржината на годишната сметка”* ("Правилникот") објавен во Службен весник на Република Северна Македонија.

Пропишаната форма и содржина на годишната сметка во Правилникот, се разликува од изискувањата за формата и содржината на финансиските извештаи изготвени во согласност со сметководствената рамка наведена во ревидираните финансиски извештаи. Последователно, постојат разлики во презентацијата на ставките од билансот на состојба и билансот на успех во годишната сметка и ставките во ревидираните финансиските извештаи.

Годишната сметка на Друштвото беше надвор од опсегот на нашиот ангажман и не беше предмет на нашата ревизија. Последователно, ние не изразуваме мнение за истата.

ЕМБС: 04778529

Целосно име: САВА осигурување а.д. Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за неживотно осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2021

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки белешки и други прилози
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	3.876.079,00			2.418.792,00
3	-- Останати нематеријални средства	3.876.079,00			2.418.792,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	145.315.447,00			144.291.530,00
5	-- Недвижности (006+007)	136.444.033,00			134.447.432,00
7	-- Градежни објекти	136.444.033,00			134.447.432,00
8	-- Постројки и опрема	8.871.414,00			9.844.098,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	939.534.802,00			970.143.759,00
15	-- II.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	29.690.502,00			29.250.036,00
16	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во подружници	12.300.000,00			12.300.000,00
17	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	17.390.502,00			16.950.036,00
21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	909.844.300,00			940.893.723,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	663.162.605,00			720.646.892,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	663.162.605,00			720.646.892,00
27	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	34.835.629,00			40.396.750,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	452.321.590,00			543.747.339,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	176.005.386,00			136.502.803,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	246.681.695,00			220.246.831,00
36	-- Депозити	246.681.695,00			220.246.831,00
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И	79.115.331,00			61.562.927,00

РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)				
43	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	34.839.888,00		13.165.961,00
46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	42.811.132,00		46.030.482,00
47	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	1.464.311,00		2.366.484,00
50	-- Г.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА			27.908,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	249.745.612,00		237.056.595,00
52	-- I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	226.973.267,00		188.989.340,00
53	-- Побарувања од осигуреници	222.756.180,00		183.183.869,00
54	-- Побарувања од застапници и од посредници	4.217.087,00		5.805.471,00
56	-- II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	6.449.070,00		19.184.783,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	16.323.275,00		28.882.472,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	7.671.734,00		6.322.645,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	1.562.532,00		1.476.288,00
60	-- Тековни даночни средства			3.824.077,00
61	-- Останати побарувања	7.089.009,00		17.259.462,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	21.272.319,00		19.389.824,00
65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	32.742.561,00		36.982.445,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	1.471.602.151,00		1.471.873.780,00
67	-- J. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	46.924.851,00		47.037.759,00
68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	409.337.383,00		391.301.356,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	234.072.672,00		234.072.672,00
73	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	5.320.305,00		3.684.727,00
74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	45.536.481,00		56.648.135,00
75	-- Законски резерви	45.536.481,00		56.648.135,00
79	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	91.072.962,00		113.296.270,00
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	33.334.963,00		
82	-- X. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД			16.400.448,00
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	867.498.349,00		883.233.539,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	423.094.678,00		450.566.220,00
89	-- Бруто резерви за штети	440.560.226,00		427.781.472,00
90	-- Бруто резерви за бонуси и попусти	3.843.445,00		4.885.847,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И	15.880.812,00		19.803.901,00

НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	15.880.812,00			19.803.901,00
97	-- Г.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ				413.766,00
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	176.989.403,00			175.128.866,00
100	-- I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	3.768.588,00			3.472.925,00
101	-- Обврски спрема осигуреници	3.609.308,00			3.375.140,00
103	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	159.280,00			97.785,00
104	-- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	34.504.603,00			9.897.921,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	138.716.212,00			161.758.020,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	113.632.800,00			131.214.033,00
108	-- Обврски кон вработените	19.240.945,00			20.705.440,00
109	-- Тековни даночни обврски	1.371.497,00			783.223,00
110	-- Останати обврски	4.470.970,00			9.055.324,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	1.896.204,00			1.992.352,00
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	1.471.602.151,00			1.471.873.780,00
114	-- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	46.924.851,00			47.037.759,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	806.284.785,00			874.670.523,00
202	-- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	766.708.705,00			831.939.524,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	848.399.024,00			941.572.475,00
207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	93.482.148,00			60.487.482,00
208	-- Промена во резервата за преносна премија	-6.587.953,00			27.471.542,00
210	-- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	5.203.876,00			-21.673.927,00
211	-- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	21.392.998,00			21.873.406,00
219	-- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	21.344.409,00			21.687.897,00
220	-- Приходи од камати	18.698.735,00			18.150.033,00

221	-- Приходи по основ на курсни разлики	921.252,00			1.558.356,00
224	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	1.724.422,00			1.979.508,00
225	-- Финансиски вложувања расположливи за продажба	1.724.422,00			1.979.508,00
228	-- Останати приходи од вложувања (229+233)	48.589,00			185.509,00
233	-- Останати приходи од вложувања	48.589,00			185.509,00
234	-- III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	13.951.848,00			14.976.232,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	4.231.234,00			5.881.361,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	769.156.565,00			891.070.971,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	365.791.653,00			399.308.881,00
238	-- Бруто исплатени штети	371.768.050,00			463.287.962,00
239	-- Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	8.612.499,00			8.429.786,00
241	-- Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија	19.454.008,00			39.551.191,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	42.912.157,00			-12.778.754,00
244	-- Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	20.822.047,00			3.219.350,00
245	-- II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	-1.561.803,00			140.229,00
252	-- Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	-1.561.803,00			140.229,00
253	-- Промени во останати бруто технички резерви	-97.492,00			1.042.402,00
254	-- Промени во останати бруто технички резерви- дел за соосигурување и реосигурување	1.464.311,00			902.173,00
258	-- IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	29.513.961,00			33.069.398,00
259	-- Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	3.912.118,00			3.707.067,00
260	-- Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	25.601.843,00			29.362.331,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	336.253.909,00			399.550.812,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	196.684.762,00			236.765.079,00
263	-- Провизија	68.149.523,00			88.330.756,00
264	-- Останати трошоци	22.533.558,00			25.860.745,00
265	-- Промена во одложените трошоци за стекнување	-1.188.731,00			-2.138.118,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	107.190.412,00			124.711.696,00

267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	139.569.147,00			162.785.733,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	11.480.169,00			11.727.535,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	57.883.269,00			65.733.097,00
270	-- Плати и надоместоци	33.698.819,00			37.522.797,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	3.074.264,00			3.454.870,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	13.897.457,00			15.143.450,00
273	-- Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	3.193.694,00			3.585.830,00
274	-- Останати трошоци за вработените	4.019.035,00			6.026.150,00
275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	6.358.170,00			8.935.148,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	63.847.539,00			76.389.953,00
277	-- Трошоци за услуги	49.272.054,00			54.913.772,00
278	-- Материјални трошоци	8.554.153,00			8.052.699,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	6.021.332,00			13.423.482,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	18.273,00			1.815.135,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	18.273,00			1.815.135,00
289	-- Расходи за курсни разлики	18.273,00			1.810.571,00
295	-- Останати расходи од вложувања (296+297)				4.564,00
297	-- Загуби од обезвреднување на вложувањата и останати расходи од вложувања				4.564,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	41.808.388,00			44.682.083,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	41.808.388,00			44.682.083,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	-2.667.816,00			12.504.433,00
302	-- Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	-5.138.257,00			6.945.633,00
303	-- Останати финансиски и други расходи	2.470.441,00			5.558.800,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304) -- (236+305)	37.128.220,00			
307	-- Загуба за деловната година (236+305) -- (201+304)				16.400.448,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	37.128.220,00			
311	-- Загуба пред оданочување (307+309) или (307-308)				16.400.448,00

1/31/22, 10:42 AM

Поднесување Годишни Сметки преку Веб - Централен Регистар на Република Северна Македонија

312	-- Данок на добивка	3.793.257,00			
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	33.334.963,00			
316	-- ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (311+312-313+314)				16.400.448,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	234,00			238,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
329	-- Добивка за годината	33.334.963,00			
330	-- Загуба за годината				16.400.448,00
348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	33.334.963,00			
351	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (330+347) или (330-346) или (347-329)				16.400.448,00

Ило Ристовски
Генерален Директор

Мелита Гугуловска
Извршен Директор

Мирче Маринковиќ
(овластен сметководител бр. на уверение 0106855)